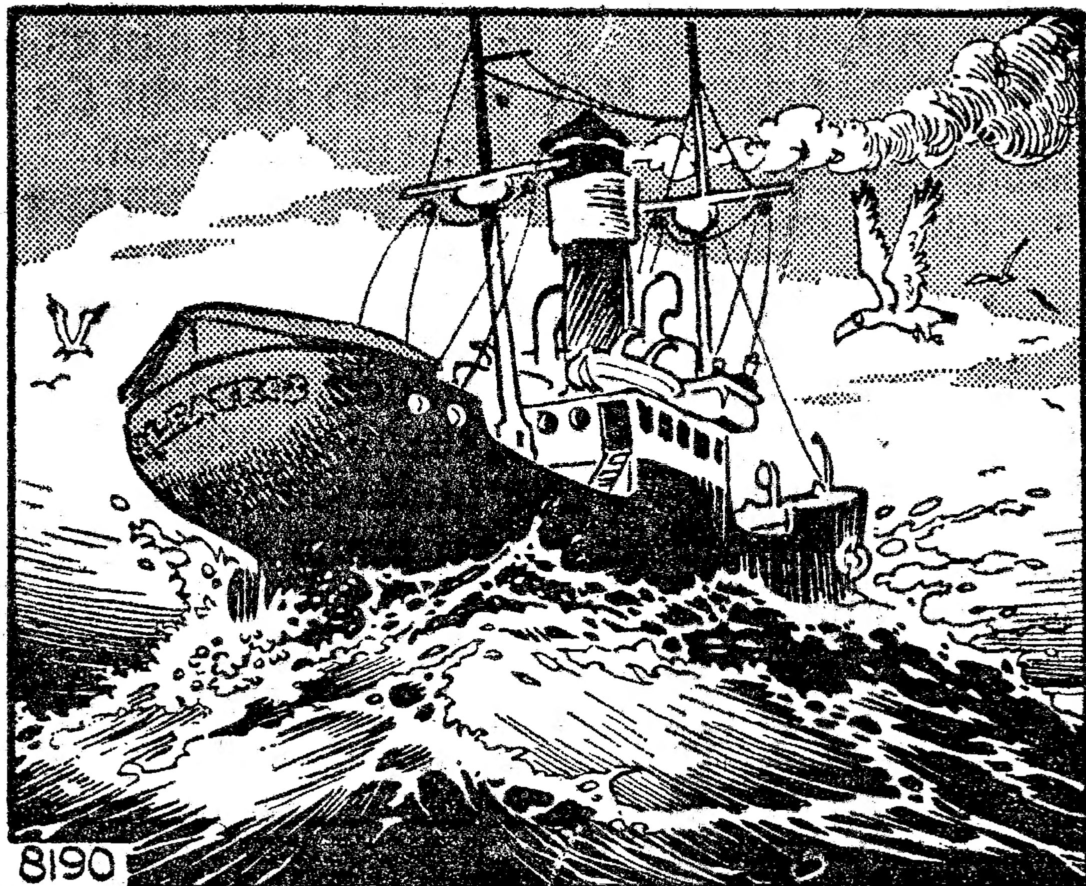
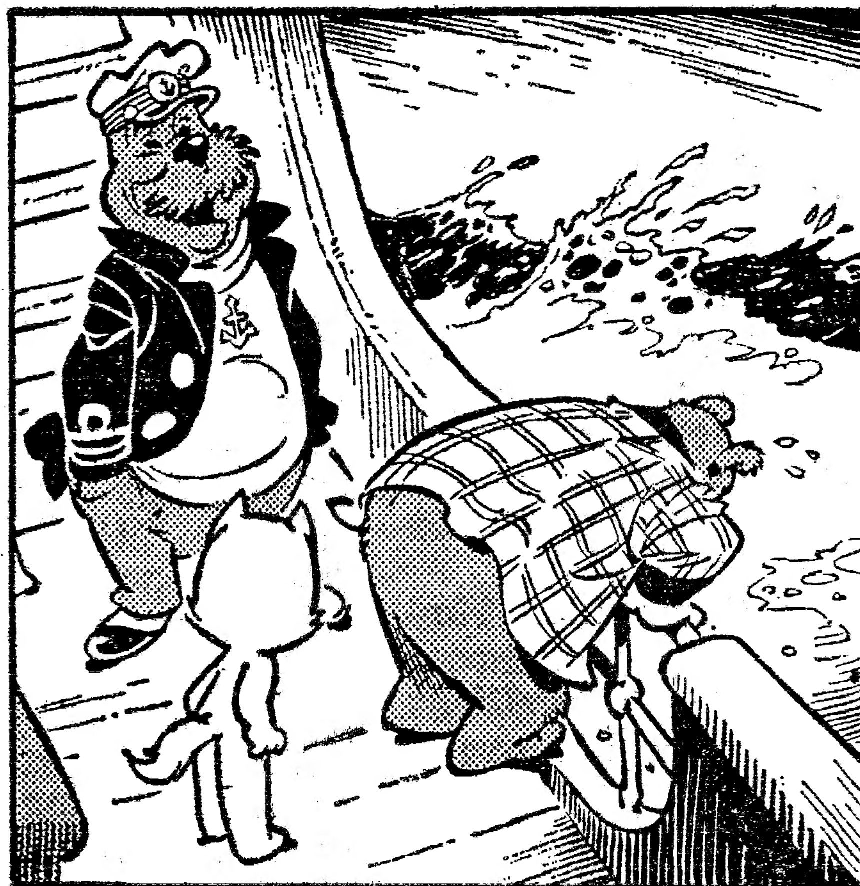
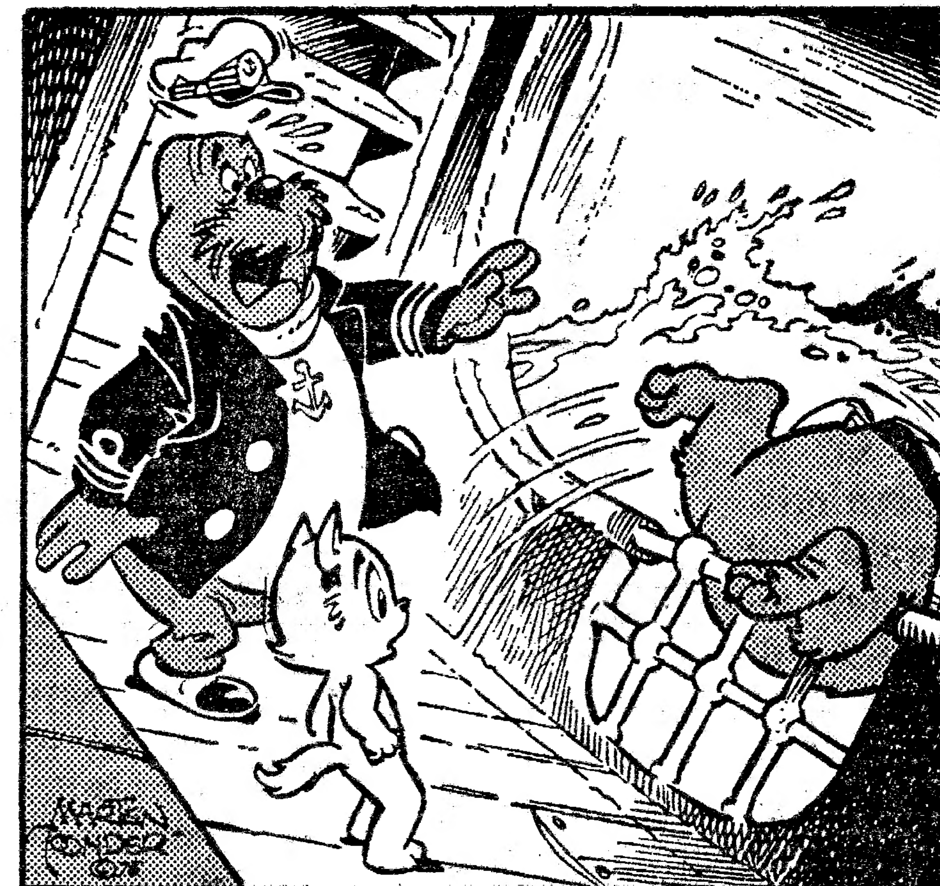

8190 Het goede schip Albatros was op weg naar Reigersbek om hout te halen. Vanaf Rommeldam was dat maar een kort reisje langs de kust en heer Bommel had gemeend, dat het precies was wat hij nodig had voor zijn gevoelig gestel.

"Zeelucht en rust", sprak hij bij het aan boord gaan. "Dat zal mijn aangedaan gevoelsleven goed doen, wat jij, Tom Poes? En het is prettig dat je mee gaat, want misschien heb ik wat lichte verpleging nodig."

Maar helaas; het weer werkte niet mee. Nauwelijks had het vaartuig de haven verlaten, of het werd gegrepen door een zuidwester, die zware deinig veroorzaakte.

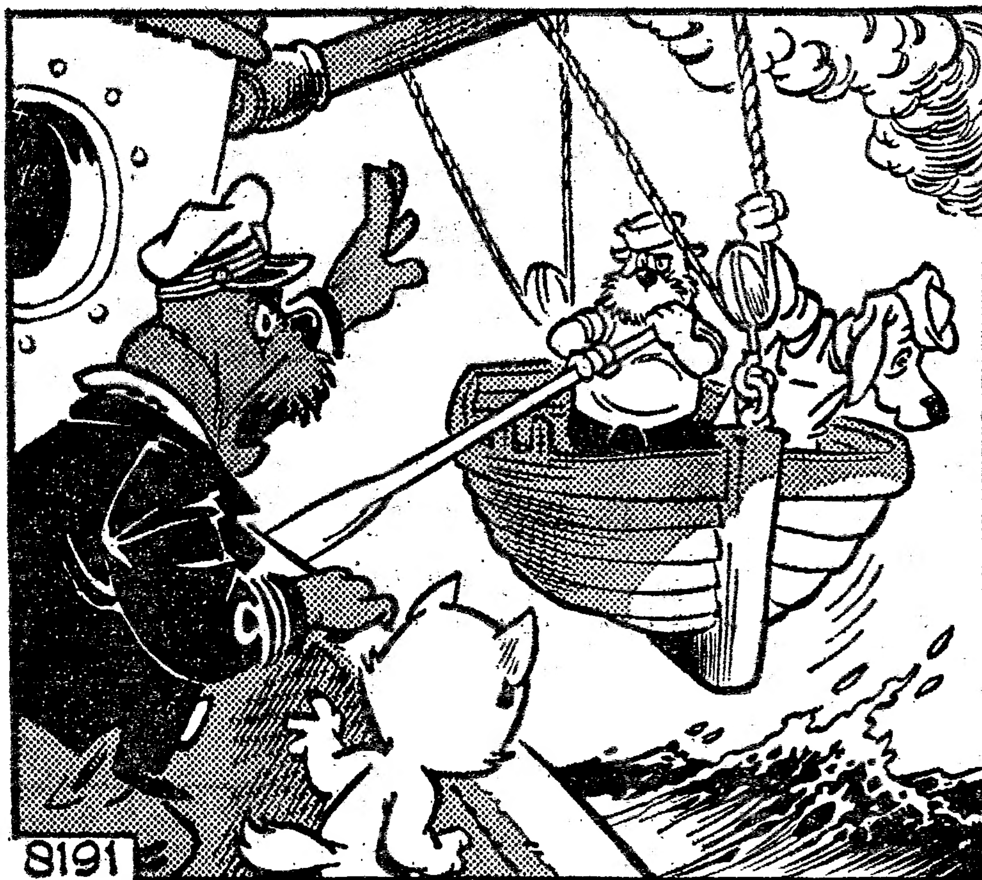
Oplettende lezertjes kunnen de varende heer hierboven dan ook aantreffen bij de railing, waar hij zich aan zeeziekte overgeeft. Tom Poes stond er wat onthand bij, omdat hij niet wist, hoe hij de verpleging moest aanpakken, en veel hulp van de bemanning kreeg hij niet.

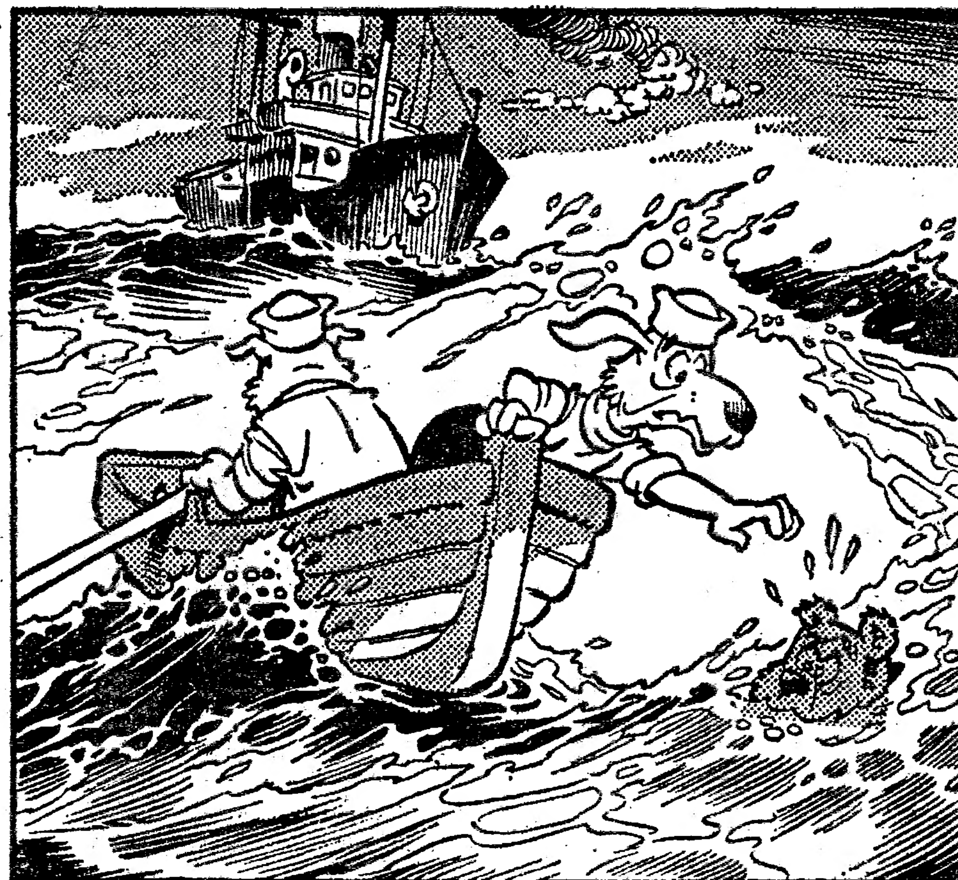
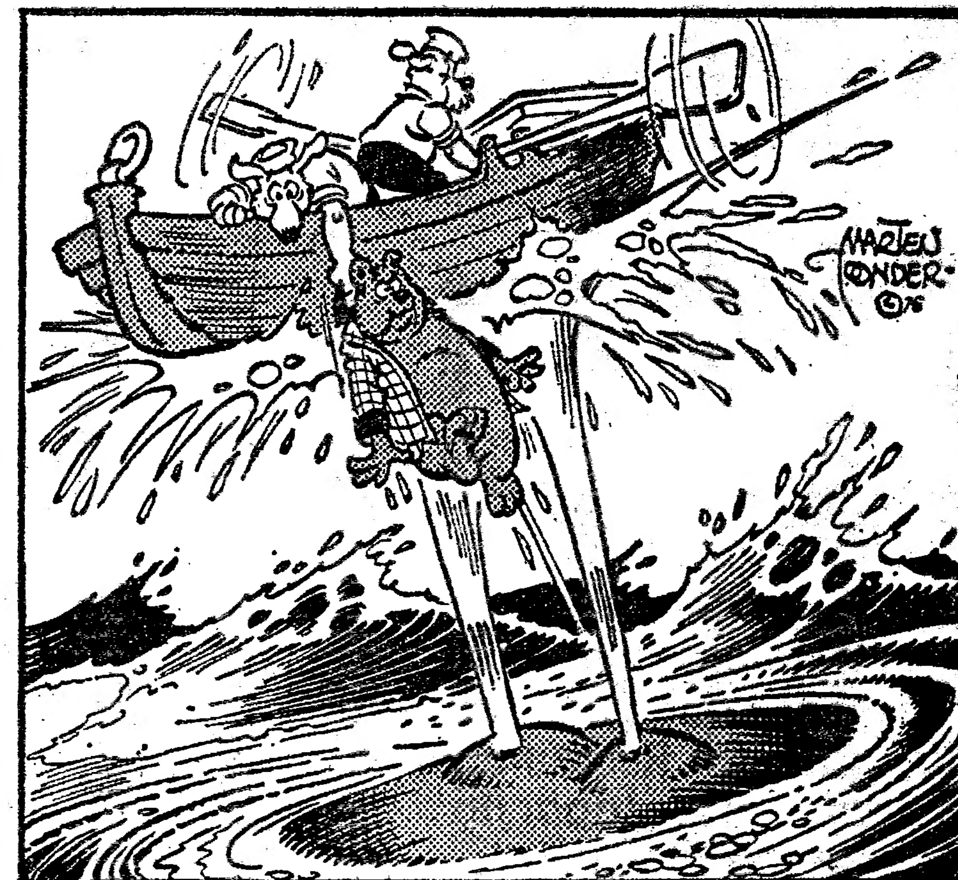
„Zonde van de snert", zei kapitein Wal Rus, die juist van de brug kwam. "Drommels, meneer, kan je niet eens tegen een frisse bries?"

De herinnering aan de erwtensoep was te veel voor heer Ollie en hij boog zich verder over de verschansing om uitdrukking aan zijn gevoelens te geven. Op dat moment werd het schip opgenomen door een dwarszee, zodat het ver overhelde. De lijder, die daar niet op gerekend had, verloor zijn houvast en sloeg met een akelige kreet overboord.

"Volle kracht achteruit!" schreeuwde de gezagvoerder. „Zet een sloep uit!"

750203

8191 Toen heer Bommel over boord was gevallen, liet men geen tijd verloren gaan. De machines sloegen volle kracht achteruit en nog voordat het schip stil lag, werd er een sloep met de matrozen Wad en Hopper te water gelaten.

"Heer Ollie kan niet zo goed zwemmen", zei Tom Poes ongerust. "Kunnen ze hem vinden in deze storm?"

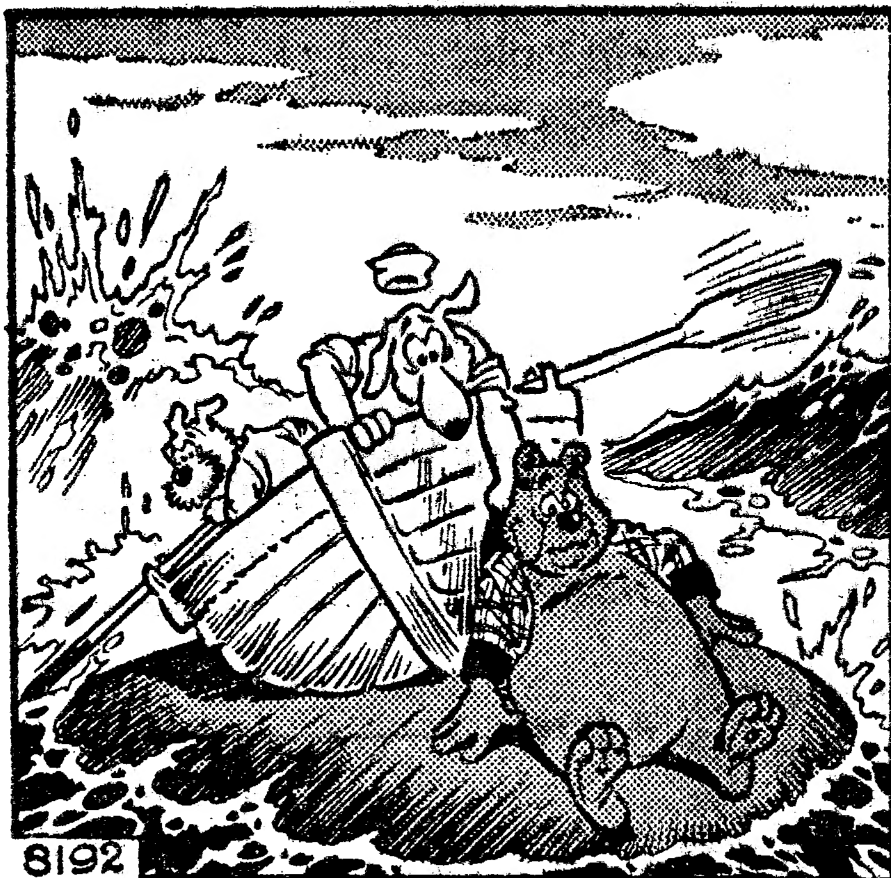
"Hij blijft wel even op zijn vet drijven", zei de gezagvoerder geruststellend. "En dat is maar een frisse bries, maatje. Kijk, Arie heeft hem al in de gaten."

Dat was waar. Het hoofd van de ongelukkige heer verscheen grauw op een golftop en de matroos Wad strekte reeds een arm uit om hem bij de kraag te grijpen.

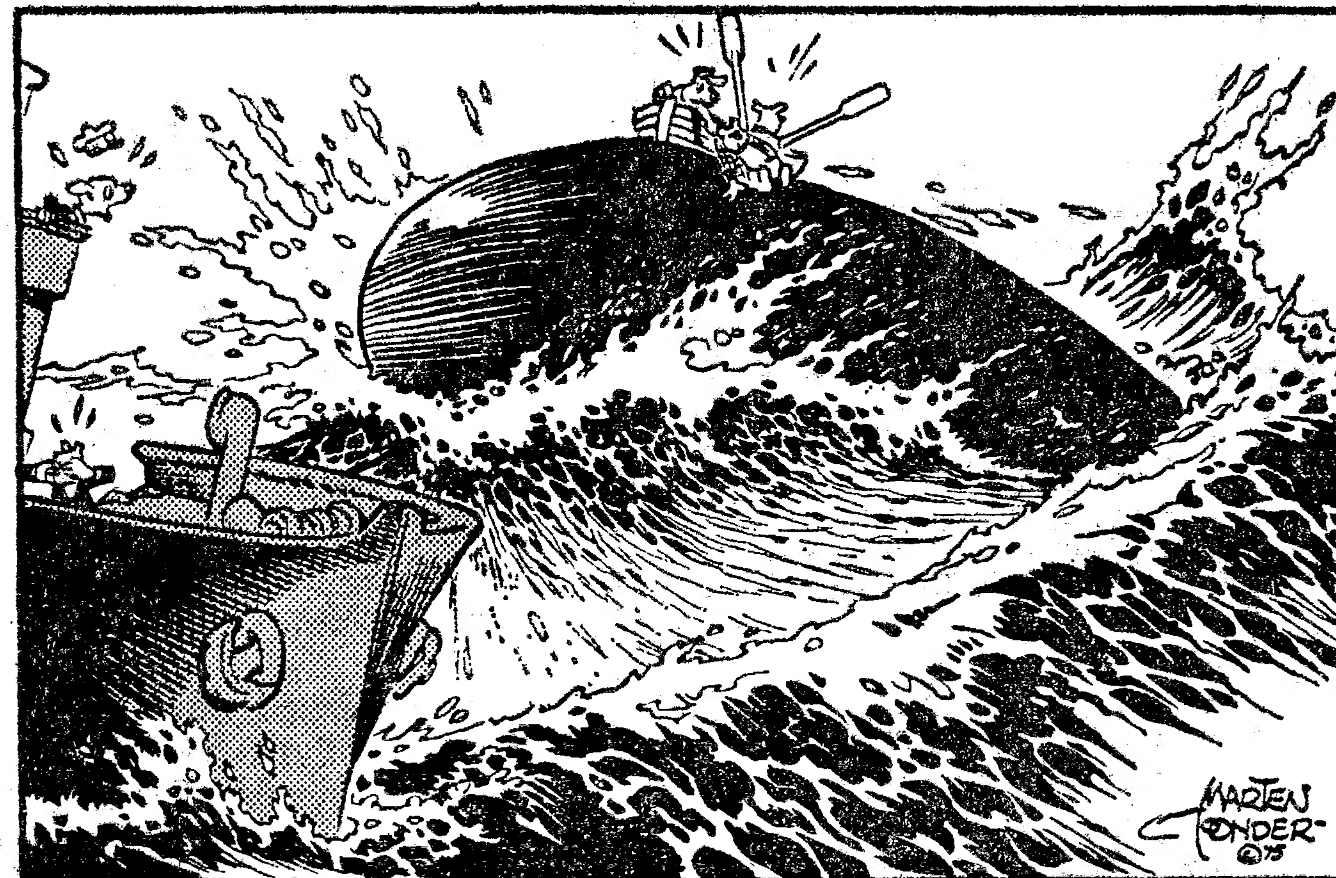
Maar op dat moment gebeurde er iets vreemds. Onder de sloep verhief zich plotseling een krachtige waterstraal die het ranke bootje met inzittenden en al omhoog blies.

"We gaan de lucht in!" riep Hopper ontsteld. "Dit is niet pluis!"

"Roeien maar," zei Wad, die alleen maar belangstelling voor de drenkeling had. "Ik heb hem te pakken en ik zal hem wel boven houden."

8192 De geweldige waterstraal die de sloep uit de zee getild had, hield plotseling op, zodat het vaartuigje naar beneden smakte. Maar inplaats van in de golven kwam het op iets hards terecht.

„Land!", riep de matroos Hopper ontdaan. „Een zeebeving! We zijn gestrand!"

„Roeien maar", zei Wad. „Ik trek hem wel binnen boord."

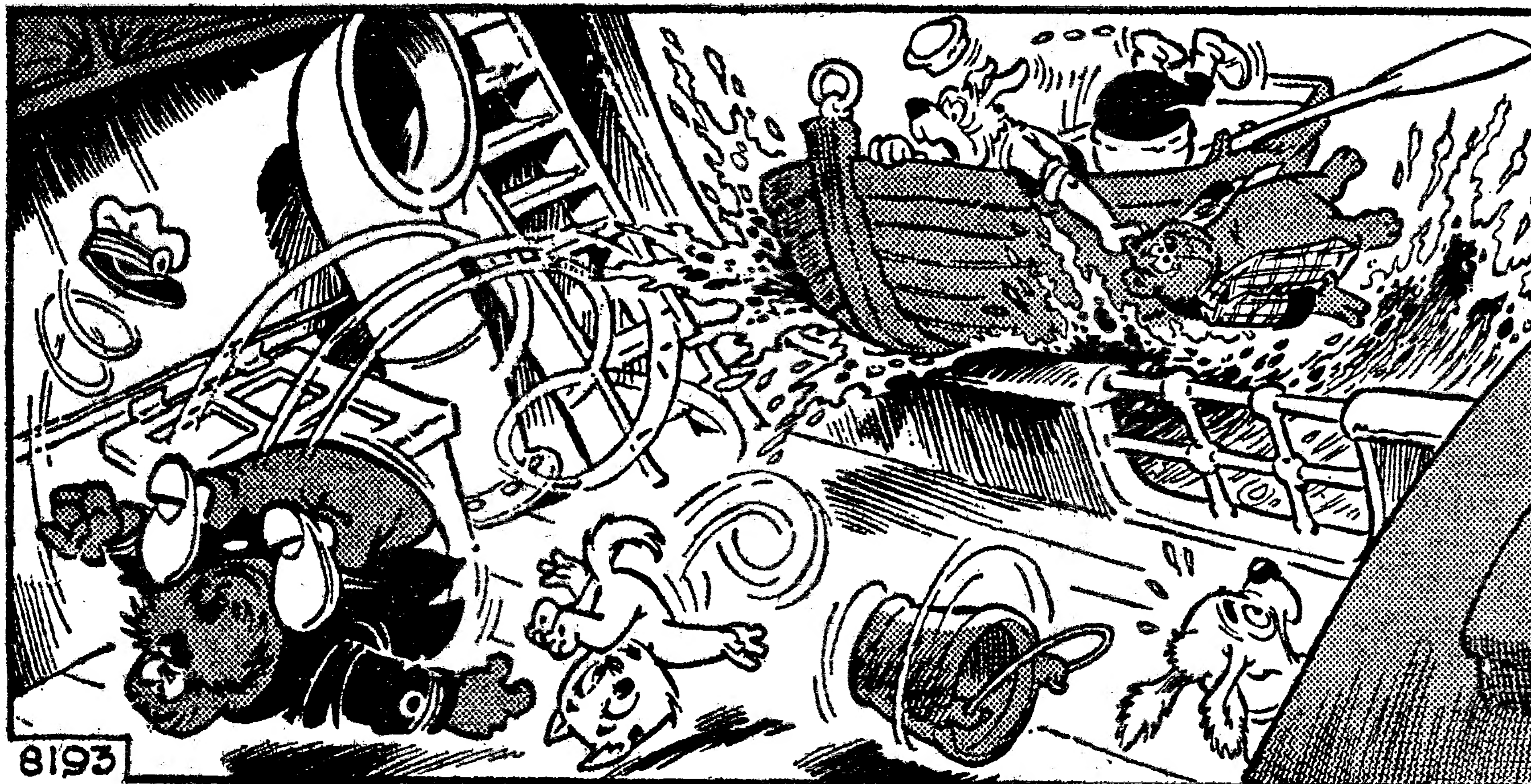
Op dat moment kwam er beweging in de sloep; zonder dat Hopper zijn riemen gebruikte, werd hij met grote snelheid voortgedragen in de richting van de drijvende Albatros.

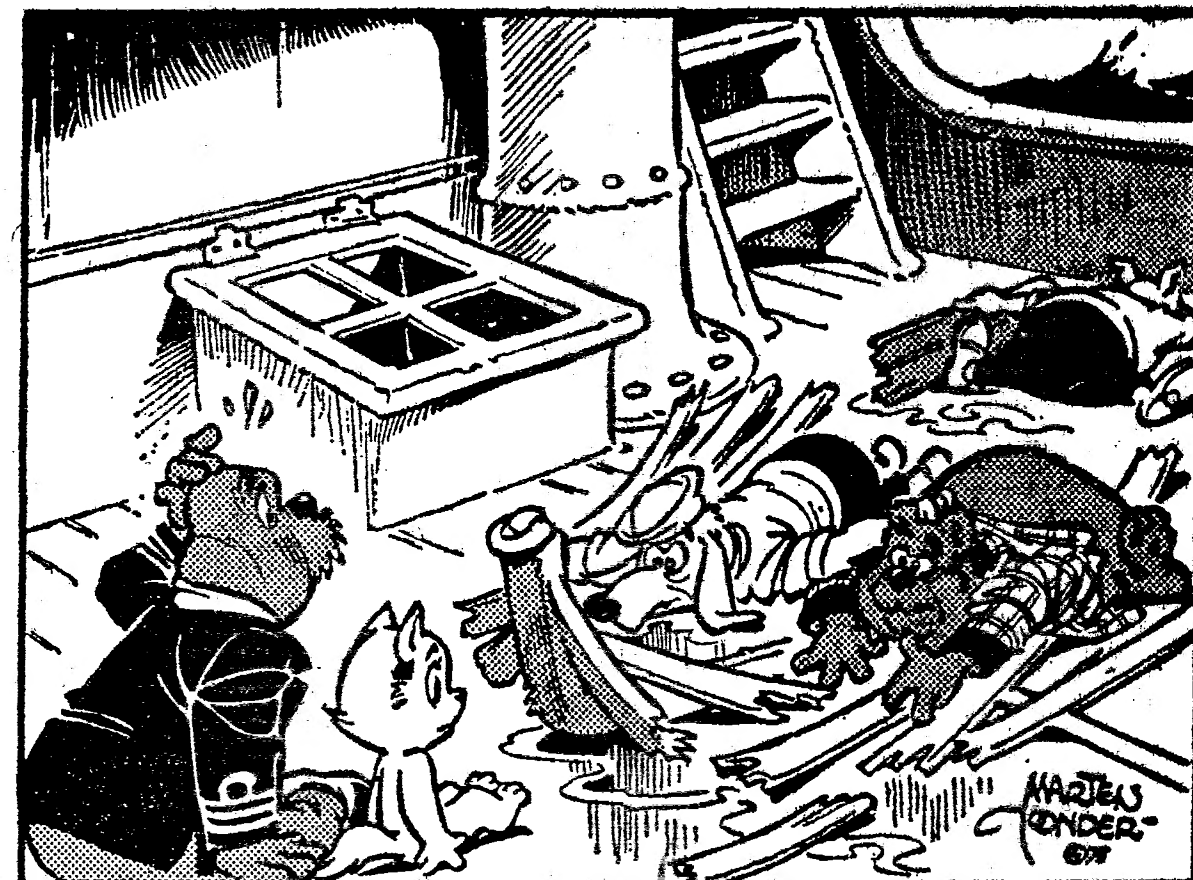
„Donders!;;, riep kapitein Wal Rus. „Dat is de grootste Kaligaar die ik ooit gezien heb! Ze zijn op de rug van de doerak terecht gekomen. Volle kracht, stuurman: Volle kracht! Dat wordt een aanvaring!"

Tom Poes zag tot zijn ontzetting een kolossale vorm uit de golven komen, die met daverend geweld zijn staart op het water sloeg en recht op hen afkoerste.

„Een zeemonster", dacht hij. „Dat kan nooit goed aflopen!"

Hij was niet de enige die zo dacht. Op het schip werd geschreeuwd en gehold, de telegraaf rinkelde en de machines begonnen dreunend te werken. Maar het was al te laat, want er verstreek heel wat tijd, voordat er beweging in het vaartuig kwam.

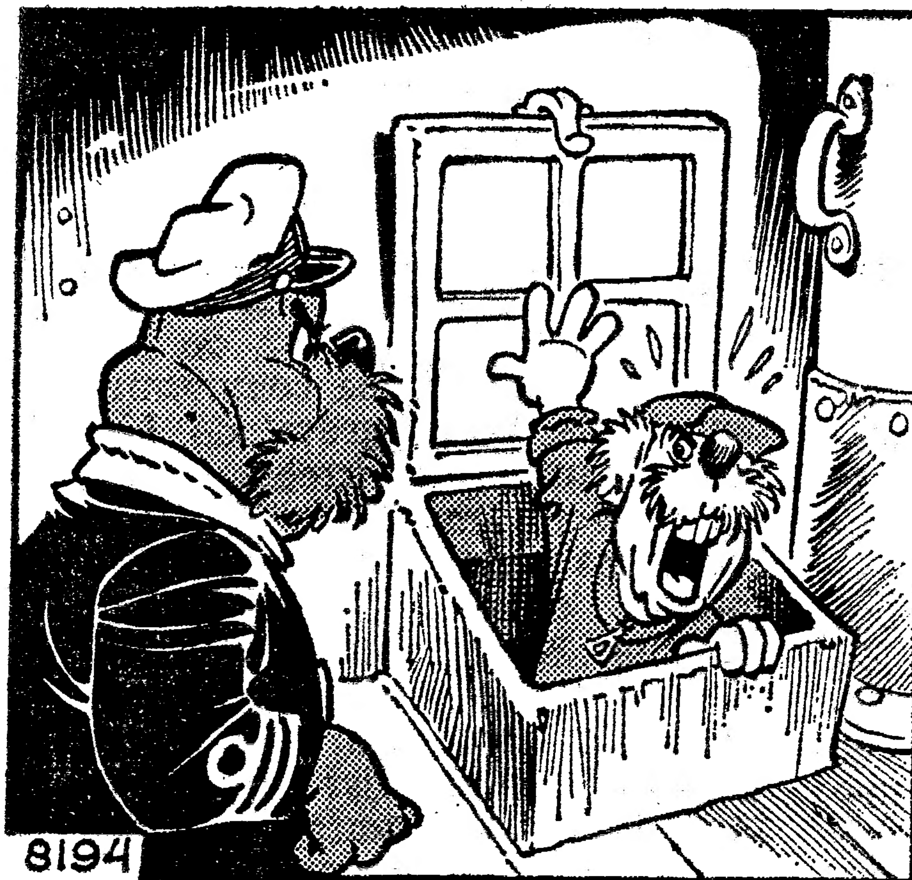

8193 Voordat het goede schip in beweging kon komen, werd het door het naderstormende zeemonster midscheeps geramd. Het was een dreunende slag, die de Albatros ver deed overhellen, terwijl overal het geluid van brekend vaatwerk en vallende lichamen hoorbaar was. De sloep werd door de klap in de lucht geslingerd en koerste op eigen kracht op het dek af.

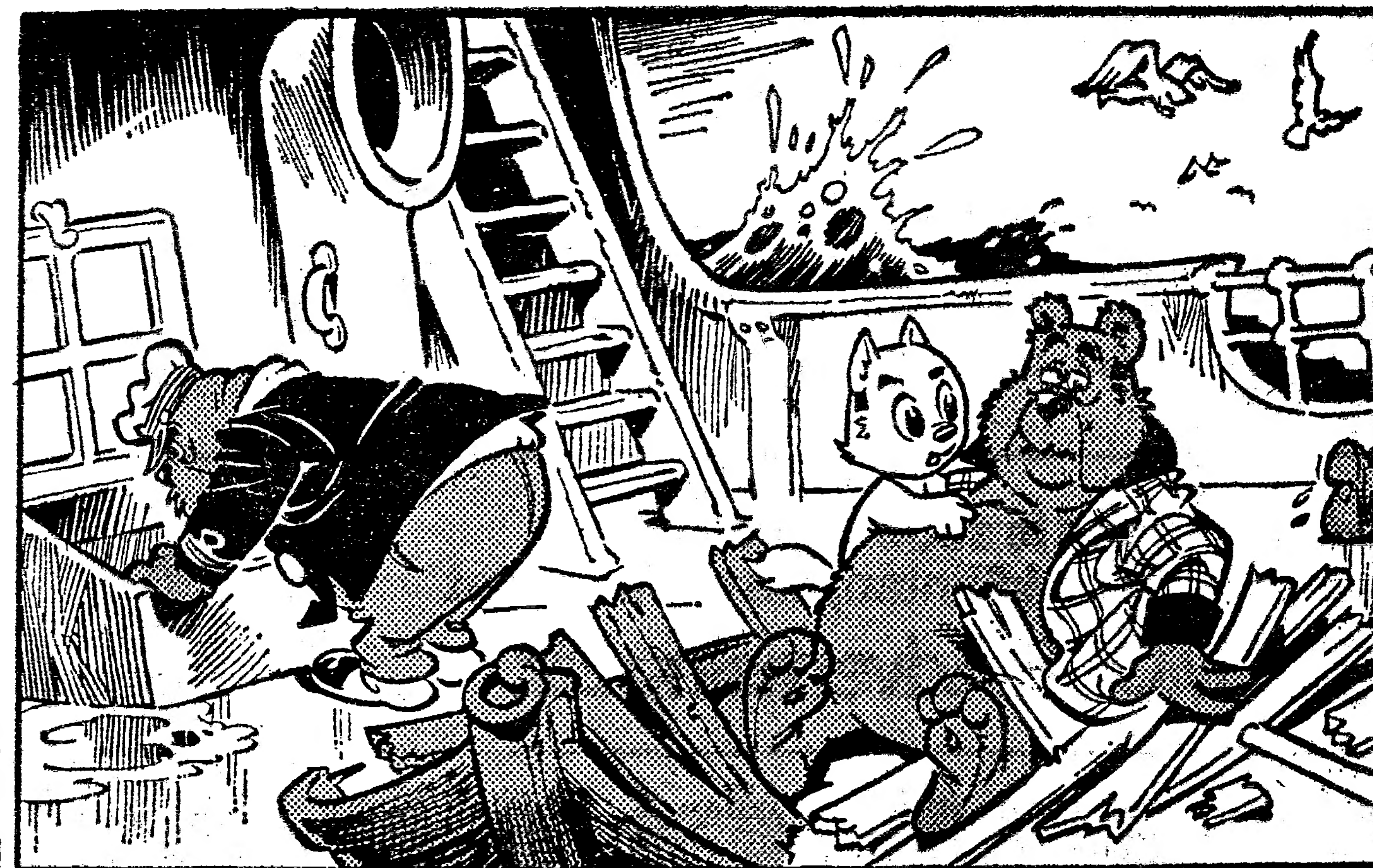
„R-roeien m-maar", prevelde de matroos Wad, die geheel verstard heer Bommel in een ijzeren greep hield, zodat hij hulpeloos achter het hulkje aanfladderde. Toen smakte het bootje op de ijzeren platen neer, waar het geheel versplinterde, en daarop daalde er een diepe stilte over de Albatros.

„Dat was een goeie boot", zei de gezagvoerder, die als eerste zijn stem hervond. „Dat gaat geld kosten. En wie weet wat voor averij we verder hebben."

„Maar het monster?", vroeg Tom Poes, die naast hem was terecht gekomen. „Zou het niet opnieuw aanvallen?"

8194 „De Kaligaar", mompelde kapitein Wal Rus. „Wat voert hij uit?"
Hij stond op, maar voordat hij de brug had kunnen beklimmen, werd hij staande gehouden door de machinist, die ontstemd het hoofd uit de koekoek stak.

„Kunnen jullie niet kijken waar je stuurt?", riep hij met overslaande stem. „De ketel is ontzet en de platen zijn verbogen. Lekkage, kapitein! Lekkage!"

De gezagvoerder bewolkte nog meer en liep rood aan. „Ook dat nog," sprak hij grimmig. „Dan moeten we in dok in Reigersbek, meester. Wie gaat dat betalen? Er is ook altijd wat als we Bobbels aan boord hebben."

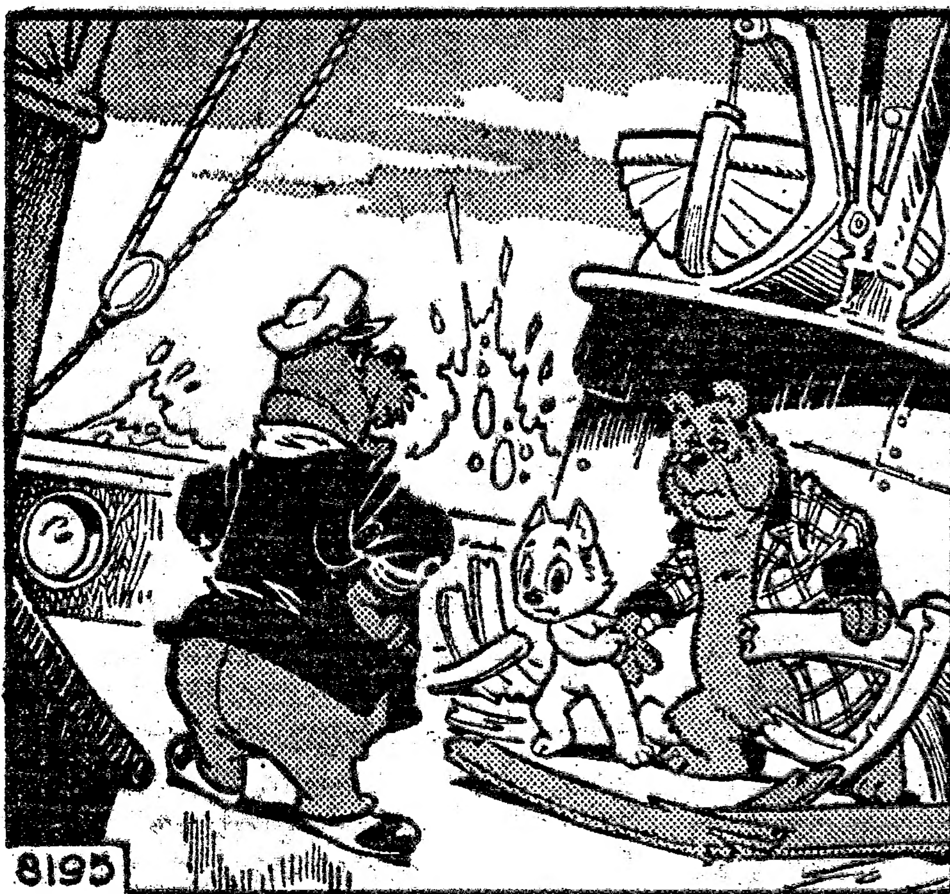
Op dat moment klonk er een zwakke stem tussen de wrakstukken van de sloep. Het was heer Olle, die langzaam tot zichzelf kwam, toen Tom Poes hem een eindje had opgetild.

„Hhoe l-laat isset?" vroeg hij. „W-wat isser gebeurd, be-betoel ik?"

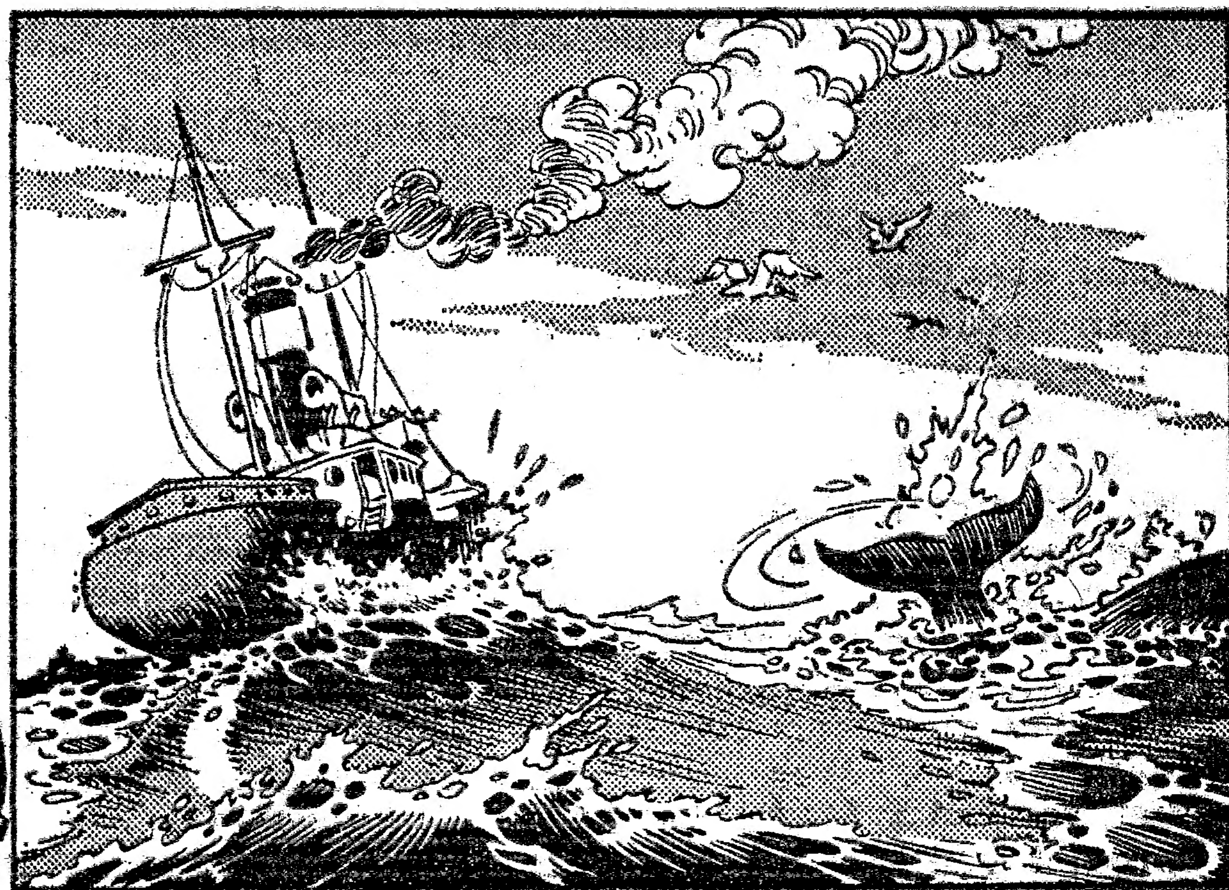
„Gescheurde platen en een verloren sloep!", riep Wal Rus op de achtergrond. „De overgehaalde onderkruier! Halve kracht vooruit, en schei uit met dat gemekker, meester. Pompen maar!"

Een pijnlijke trek voer over het gelaat van heer Bommel.

W-waar bennik?", klaagde hij. „Waarom m-maakt men ruzie op het graf van een v-verdronken h-heer?"

8195 Tom Poes sprak heer Bommel bemoedigend toe door hem erop te wijzen, dat hij nog leefde.

„U bent gered door Wad en Hopper", zei hij, terwijl hij de stakker voorzichtig overeind hielp. „En daarbij heeft een zeemonster het schip aangevallen. Kijk, daar staat de kapitein. U kunt hem beter gaan bedanken." Maar zover liet de gezagvoerder het niet komen. „Altijd averij, als ik overgehaalde landrotten aan boord heb." sprak hij, toen ze hem naderden. „Lekkage en een verspeelde sloep. Wie gaat dat betalen?"

„Kalmeer, heer Rus", zei heer Ollie, een bundeltje doorweekte banknoten te voorschijn halend. „Geld speelt geen rol, wanneer het kostbare leven van een heer gered is. Dat moest u begrijpen."

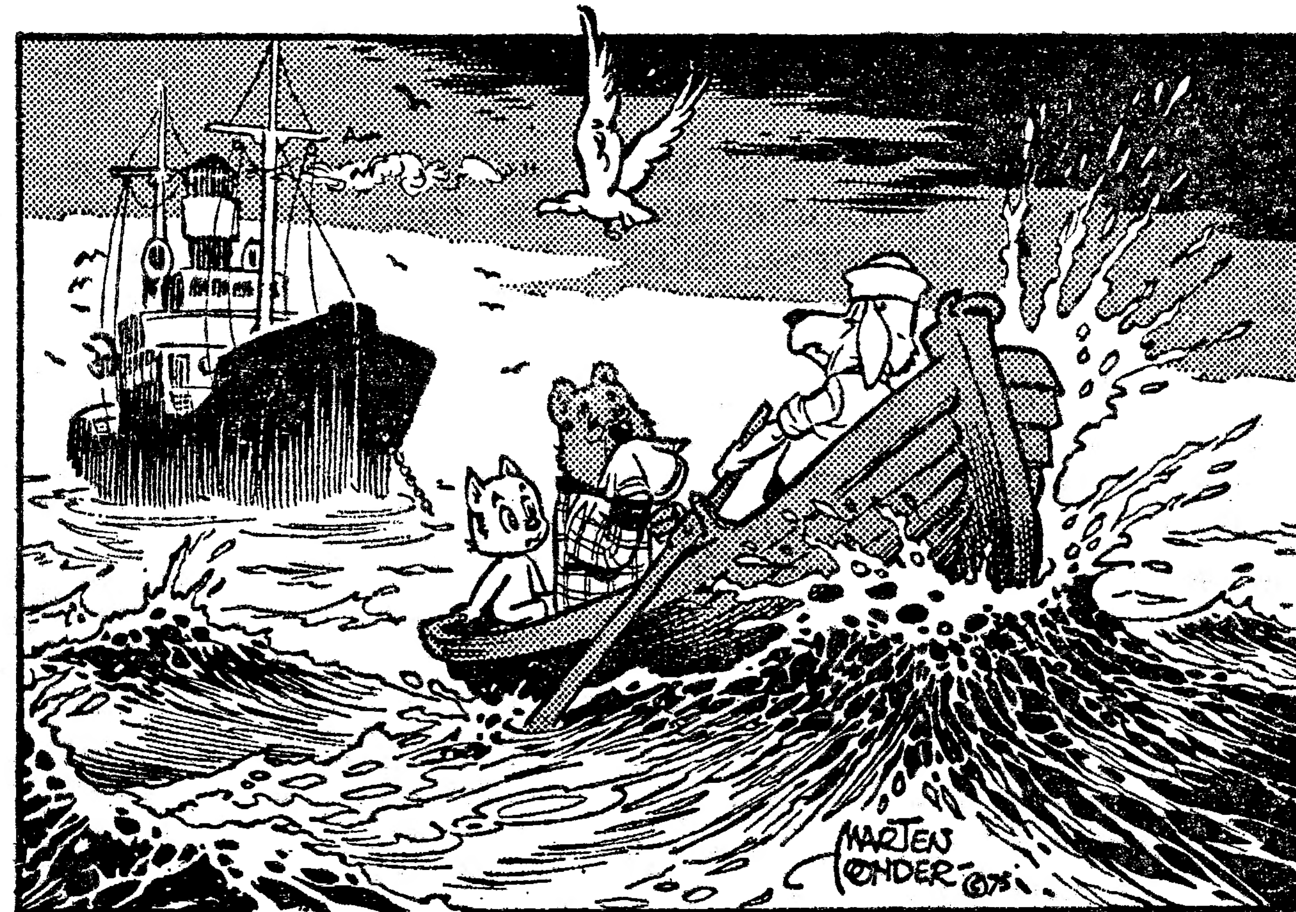
De oude zeerob ontdooide, toen hij het geld in ontvangst nam. „Dat is beter," sprak hij al tellend. „Zo komen we een eindje uit de schade. Mooi. Ik ben bang, dat die arme Kaligaar er minder goed afkomt."

„Kaligaar?" herhaalde heer Bommel onthutst.

Wal Rus wees zeewaarts, waar een grote, donkere vorm zichtbaar was die naar het oosten zwom.

„Daar," zei hij. „Daar gaat-ie. Ik ben bang, dat hij een lelijke hoofdpijn heeft na die aanvaring, Blokkers. Hij is zijn koers kwijt."

8196 „Een kakakaligaar", stamelde heer Ollie. Een groenige tint overtoog zijn trekken en hij greep haastig naar zijn zakdoek om de opkomende zeeziekte te onderdrukken.

„Dat is dan geregeld", zei de kapitein, terwijl hij naar de brug liep. „Maak je geen zorgen, Blommers. We gaan verder, als je nu voortaan maar uit mijn sloepen blijft."

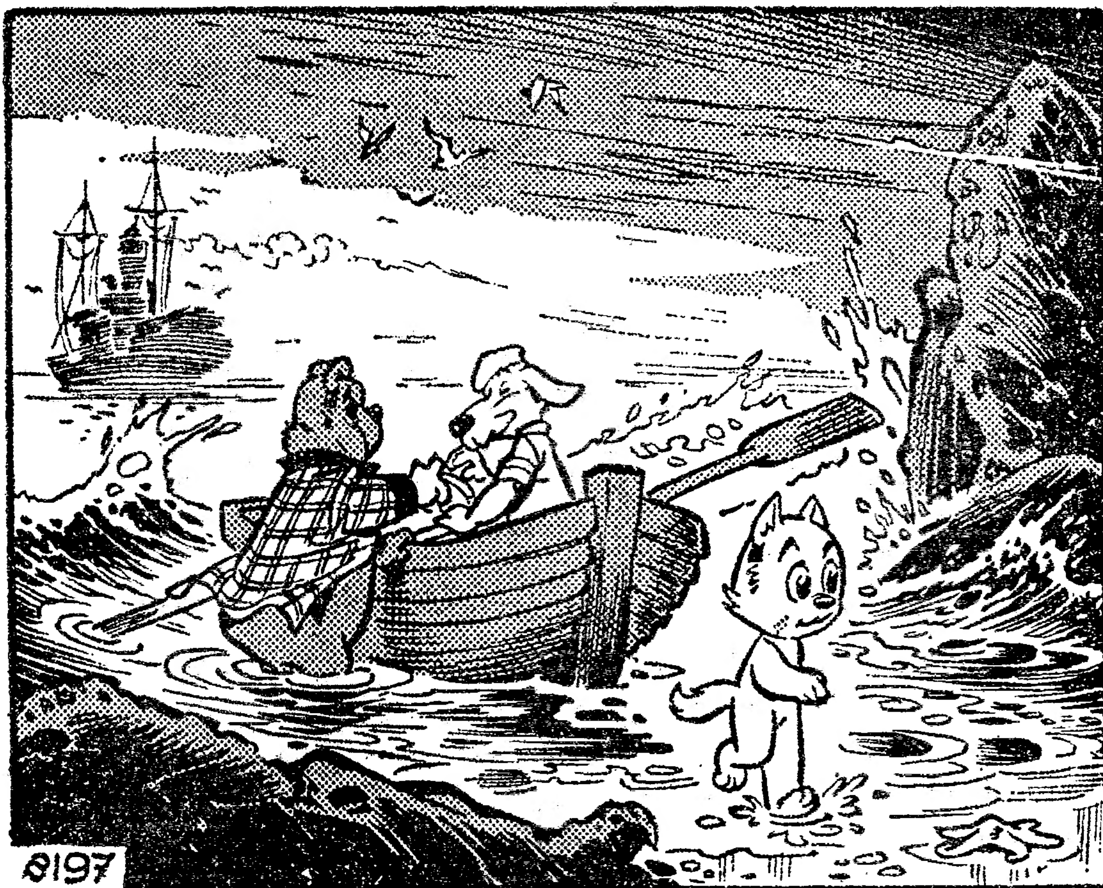
„Ik wil niet verder", riep heer Bommel door het linnen. „Het is allemaal heel vreselijk, zodat ik een maagkwaal heb opgedaan. Terwijl ik aangevallen werd door een z-zeemonster met mijn teer gestel. Ik wil eruit!"

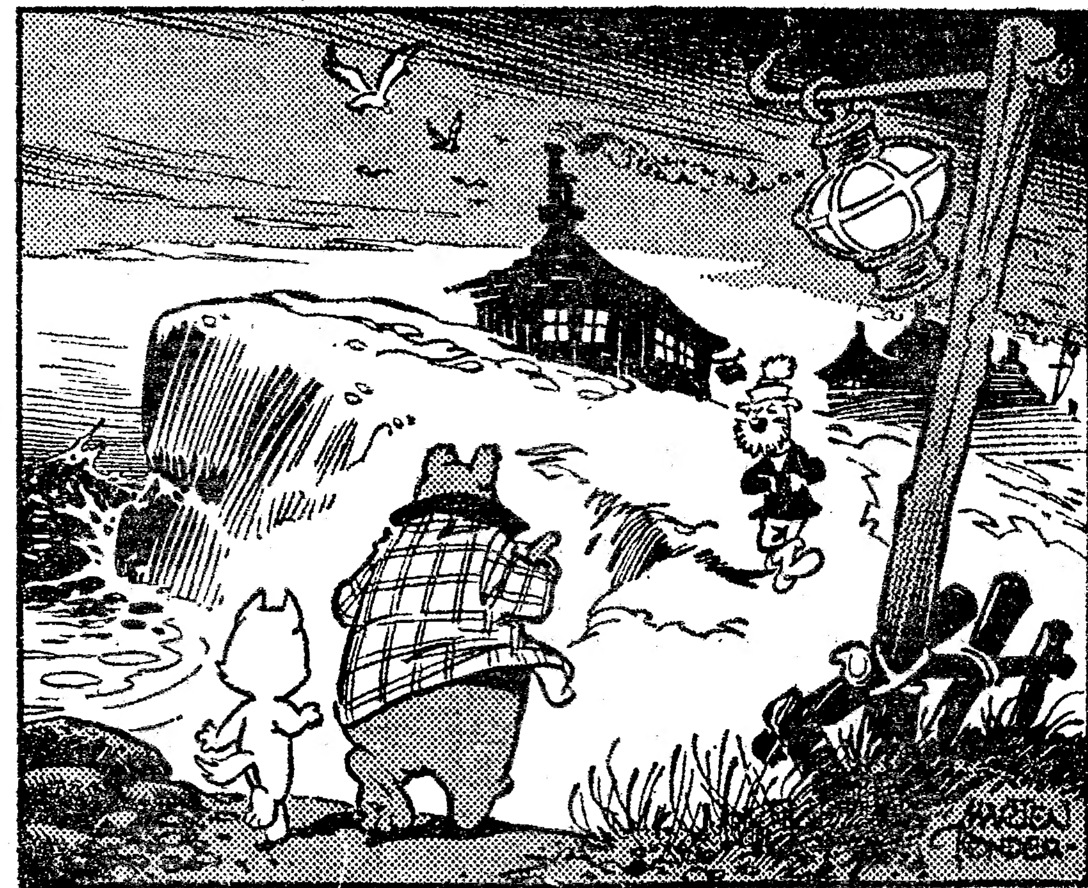
De gezagvoerder keerde zich met een ruk om en keek fronsend naar zijn ongestelde passagier, die een vers bundeltje bankbiljetten te voorschijn had gebracht.

„Ik wil naar de wal!", riep de stakker uit. „Kunt u me niet even naar de kust brengen? Geld speelt geen rol. Het gaat om mijn leven bedoel ik..."

„Overgehaalde brambras!", zei Wal Rus met grote zelfbeheersing. Hij nam het geld in ontvangst, en, nadat hij had vastgesteld, dat het vloed was en de kust dichtbij, liet hij voor de tweede keer die dag een sloep uitzetten.

De matroos Wad greep opnieuw de riemen en zo koersten de passagiers even later over de hoge golven landwaarts. De schemering kleurde de kim met een vaal licht en de Albatros, die bij de banken voor anker was gegaan, werd snel kleiner.

8197. Gelukkig was de kust dichtbij en het duurde niet lang, of de sloep schoof op het strand, geholpen door de vloed. Tom Poes stapte overboord en terwijl hij snel naar het strand waadde, volgde heer Bommel zijn voorbeeld Maar hij bleef in de schuimende branding staan, terwijl hij zijn portefeuille trok.

,,Heb dank, heer Wad", sprak hij met zwakke stem. ,,U hebt me gered van een vreselijk zeemonster, dat mij wilde verslinden. Zoiets vergeet ik niet licht, zelfs als mijn einde nabij is. Dit is voor u.''

Daarop plaste hij onzeker landwaarts zonder de verdwijnende roeiboot na te kijken.

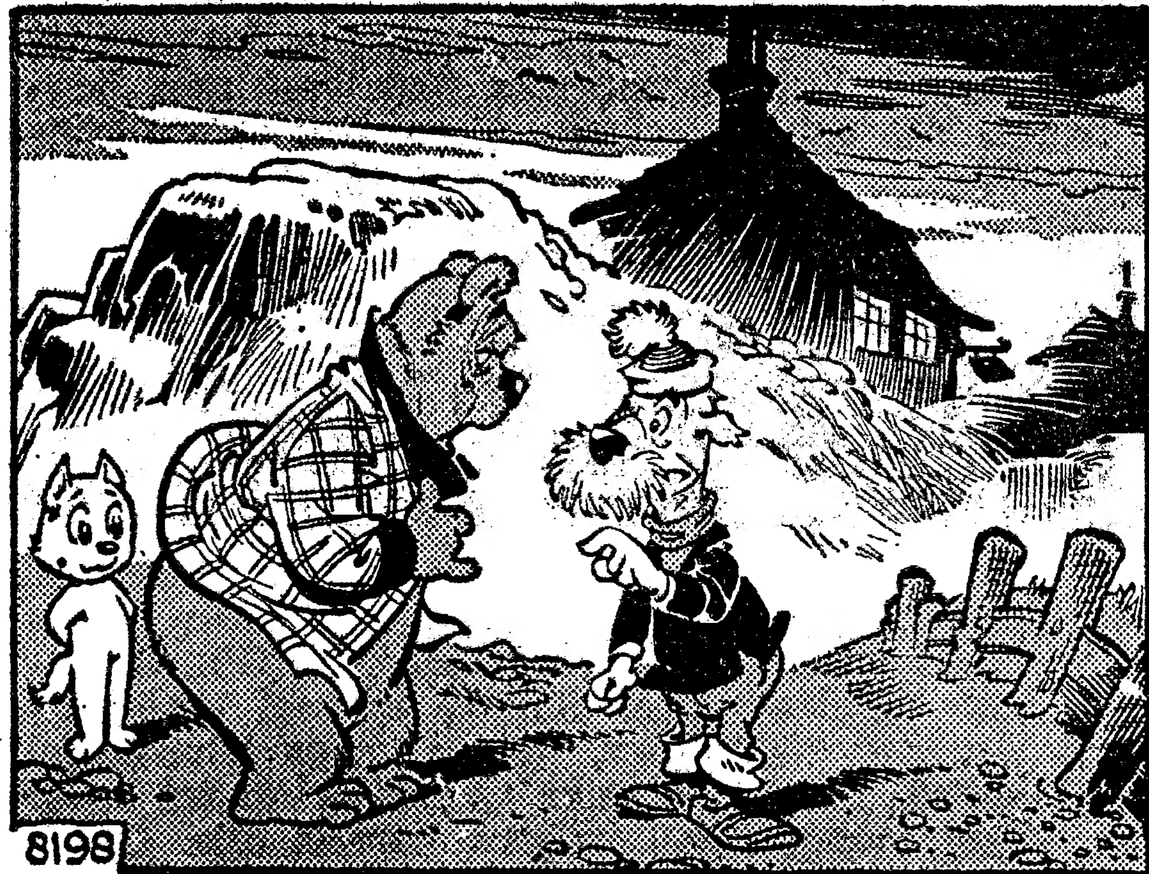
,,Hoe is het nu met de zeeziekte?", vroeg Tom Poes deelnemend.

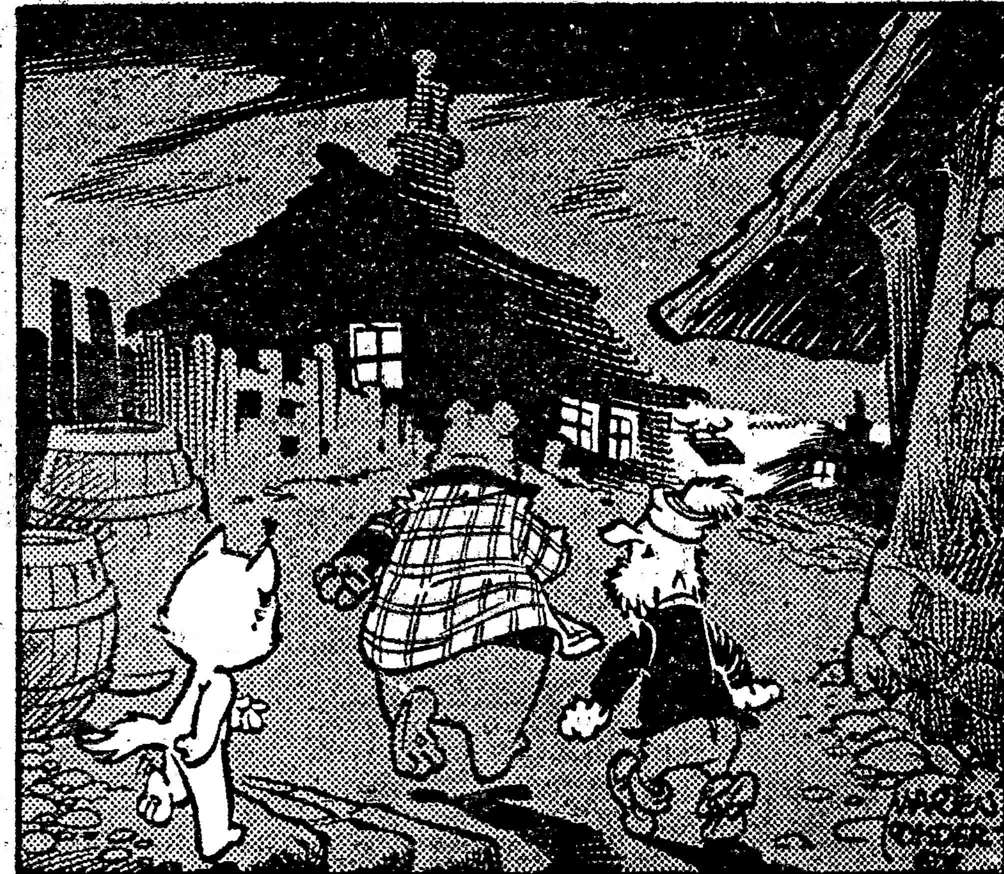
,,Lang niet prettig'', zei heer Ollie, zijn kraag opzettend. ,,Maar het doet me goed om vaste grond onder de voeten te hebben. Onderdak en verpleging, dat is wat ik nu nodig heb.''

,,Kom maar mee'', hernam Tom Poes. ,,Daar staan huizen. Ik denk, dat hier een vissersdorp in de buurt is, en daar loopt iemand.''

Heer Bommel volgde rillend, maar de wind had toch een goede invloed op zijn geschokte gezondheid. Toen ze de visser genaderd waren, was hij dan ook weer tot een gesprek in staat.

,,Goede avond", zei hij. ,,Kunt u ons een gastvrije herberg wijzen? Wij zijn schipbreukelingen die door een vreselijk zeemonster vervolgd zijn. Mijn naam is Bommel, u weet wel.''

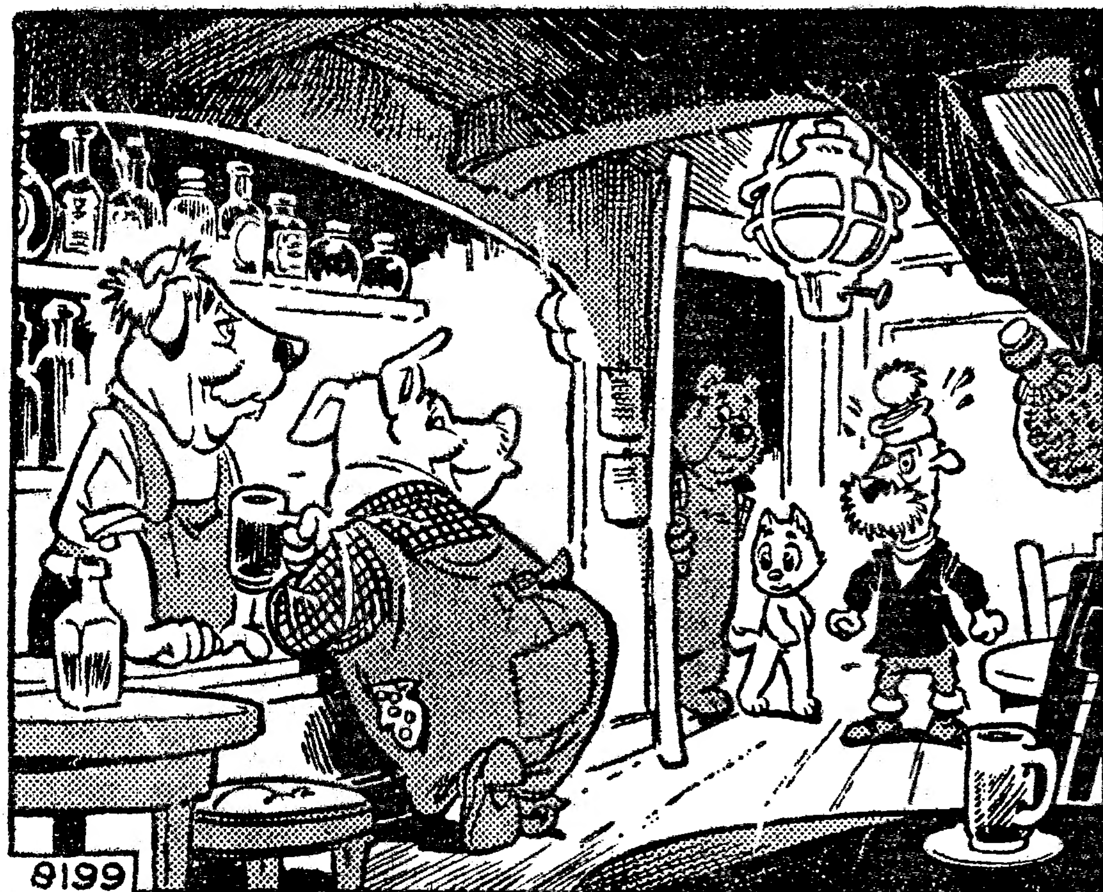

8198 — De visser bleef staan en zette grote ogen op.
„Een zeemonster?", vroeg hij. „Hier voor de kust?"
„Een Kaligaar", verduidelijkte heer Ollie. „Hij was wel vijftig meter lang en hij had gloeiende ogen, terwijl hij probeerde het schip te verscheuren, zodat ik naar de wal moest wegens het gevaar voor mijn maag. En nu heb ik onderdak nodig."
„Een monster, hè?", herhaalde de ander nadenkend. „Nu snap ik het! Daarom is de visvangst dus zo slecht! Ik ben Elger Kaar en ik heb de kust al twintig jaren bevist. Maar nu heb ik in geen weken iets gevangen. Dat monster heeft de vis verjaagd, dat is het! Ik wist wel, dat er iets raars aan de hand was, en ik heb de regering om hulp gevraagd. Want op deze manier kan ik mijn gezin niet onderhouden, meneer Bommel."

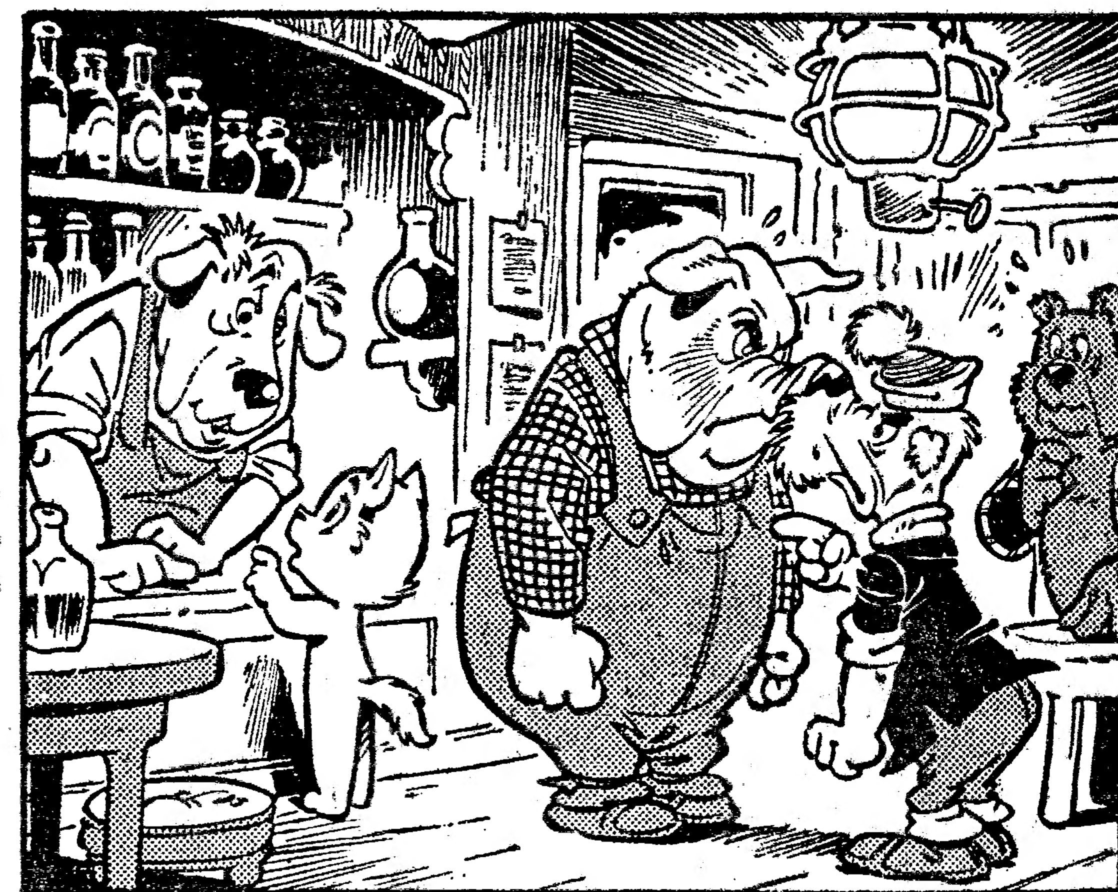
„Dat spreekt", gaf heer Ollie toe. „Ik zal u helpen, heer Kaar! Als de overheid niets doet, sta ik achter u, want met die Kaligaar heb ik ook een appeltje te schillen, wat jij, jonge vriend?"
„Hm", zei Tom Poes. „Dat zal niet gemakkelijk zijn. Want dan moeten we de zee weer op en daar kan uw gezondheid niet tegen."

„Genoeg gepraat", zei heer Bommel kortaf. „Het is hier winderig en de avond valt. Bovendien voel ik me erg leeg, zodat ik behoefte heb aan een voedzaam maal om mijn denkleven weer op peil te brengen."

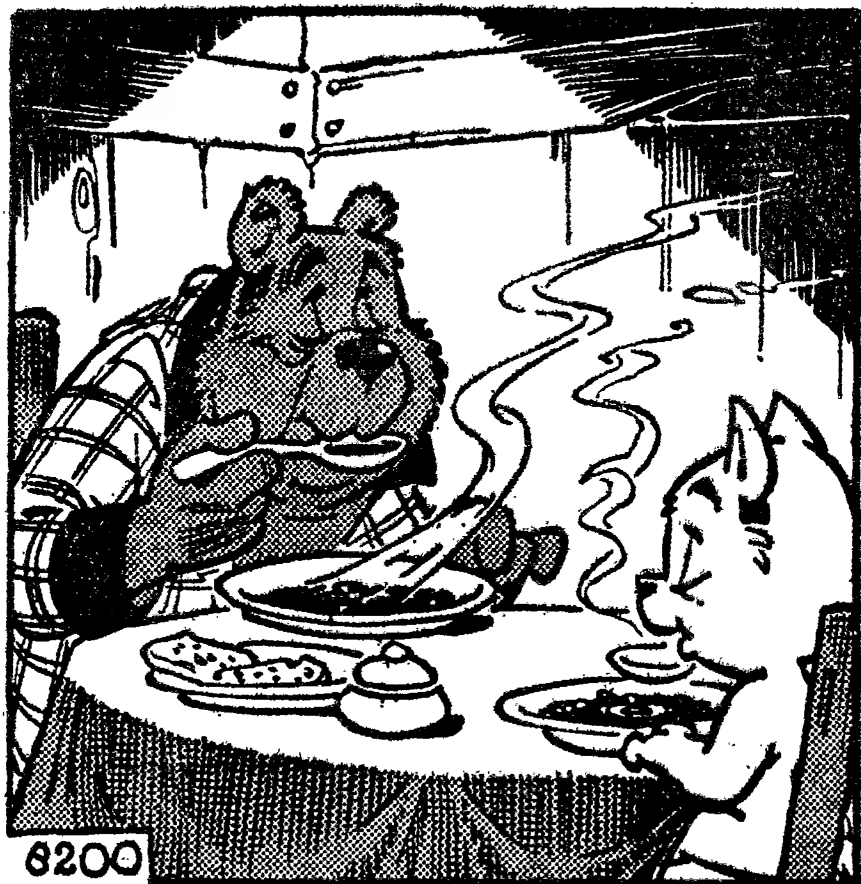
„Kom maar mee", stelde de visser voor. „Een eindje verderop is hotel De Zilveren Haring. Daar kunnen jullie wel een kamer en eten krijgen."

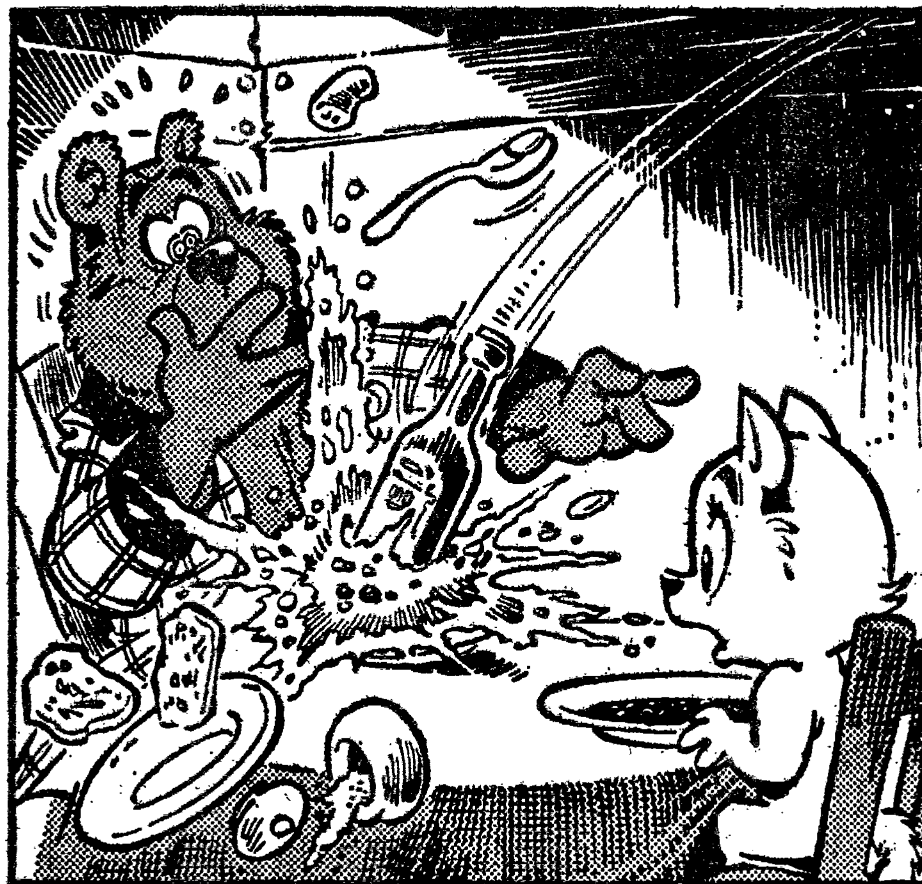
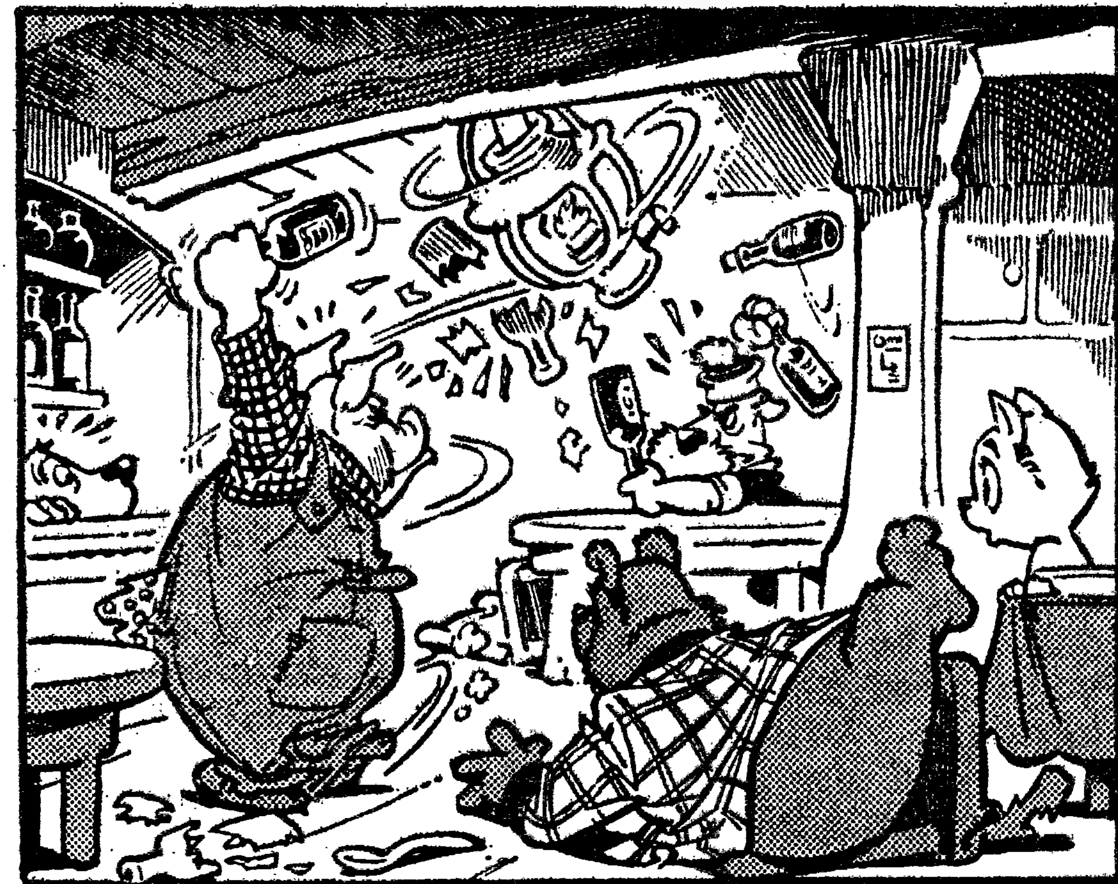

8199 — Hotel De Zilveren Haring was een eenvoudig gebouw, dat krakend en schuddend in de wind lag. Maar het was er warm en de aangename geur van erwtensoep sloeg hen tegemoet toen ze achter de visser binnentraden.
„Kijk, kijk!", riep de enige klant die in de gelagkamer aanwezig was. „Daar hebben we Elger Kaar! Heb je eindelijk wat gevangen? Twee rare garnalen, hoor! Geen wonder, dat je hulp van de regering nodig hebt, met zo'n vangst."
„Wie bedoelt die heer met garnalen?", vroeg heer Bommel. Maar Kaar gaf hem geen antwoord. Hij trad op de trap toe, terwijl hij zijn mouwen oprolde.
„Ik moet jouw praatjes niet, Netel!", snauwde hij. „Waarom ga je geen wormen graven, geflensde onderreep?"
Deze woorden vielen slecht. De heer Netel stond op en drong dreigend op de visser in.
„Afgekrabde dibbel!", riep hij uit. „Onbeslagen harksel!"
„Trekt u zich van die twee maar niks aan, heren", zei de waard, over zijn toog leunend. „Die maken altijd ruzie. Wat mag het wezen?"
Tom Poes zag, dat heer Ollie voorzichtig aan een tafeltje bij het raam was gaan zitten en daarom gaf hij de bestelling op, terwijl het geschreeuw bij de tap aanzwol.
„Twee kamers en twee snert", herhaalde de herbergier. „In orde. Dat zal de komende schade misschien een beetje goed maken."

8200. Terwijl het geschreeuw bij de tapkast in hevigheid toenam, diende de waard twee borden dampende snert op en heer Bommel en Tom Poes lieten zich die goed smaken.

„De omgeving is ruw en het publiek is lawaaierig", zei de eerste. „Maar het voedsel is erg geneeskrachtig, wat jij? Wat zou de hotelier met schade bedoelen?"

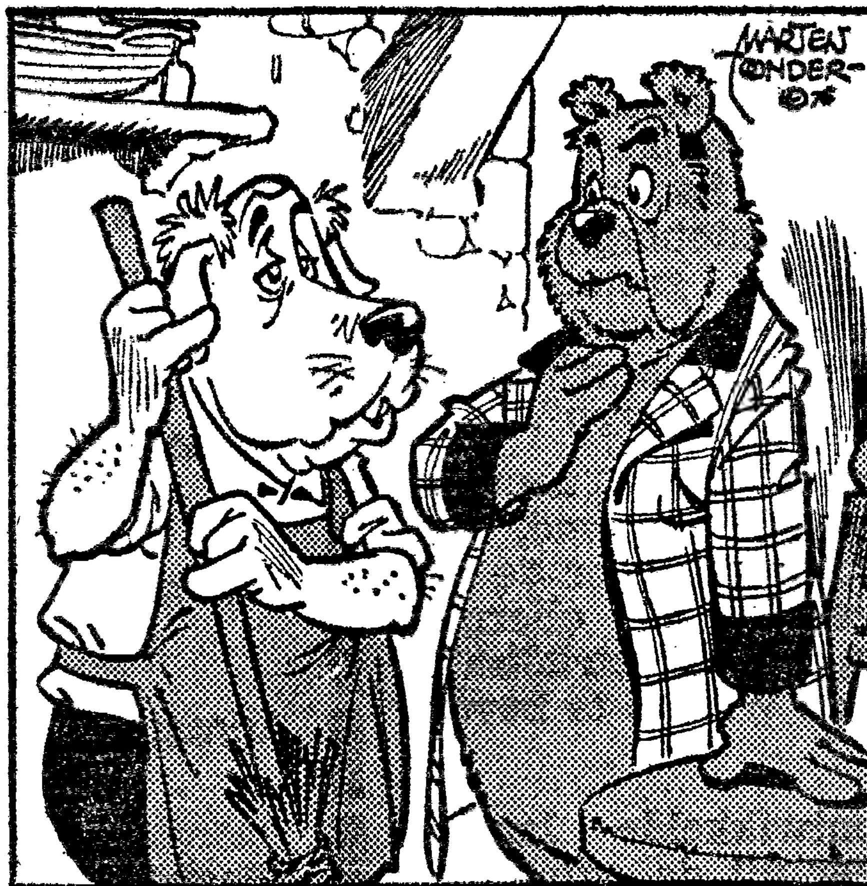
„Netel is een boer", legde Tom Poes uit. „Het schijnt, dat de vissers en de boeren in deze streek altijd ruzie hebben. Maar de erwtensoep is lekker en die schade is maar bij wijze van spreken, denk ik".

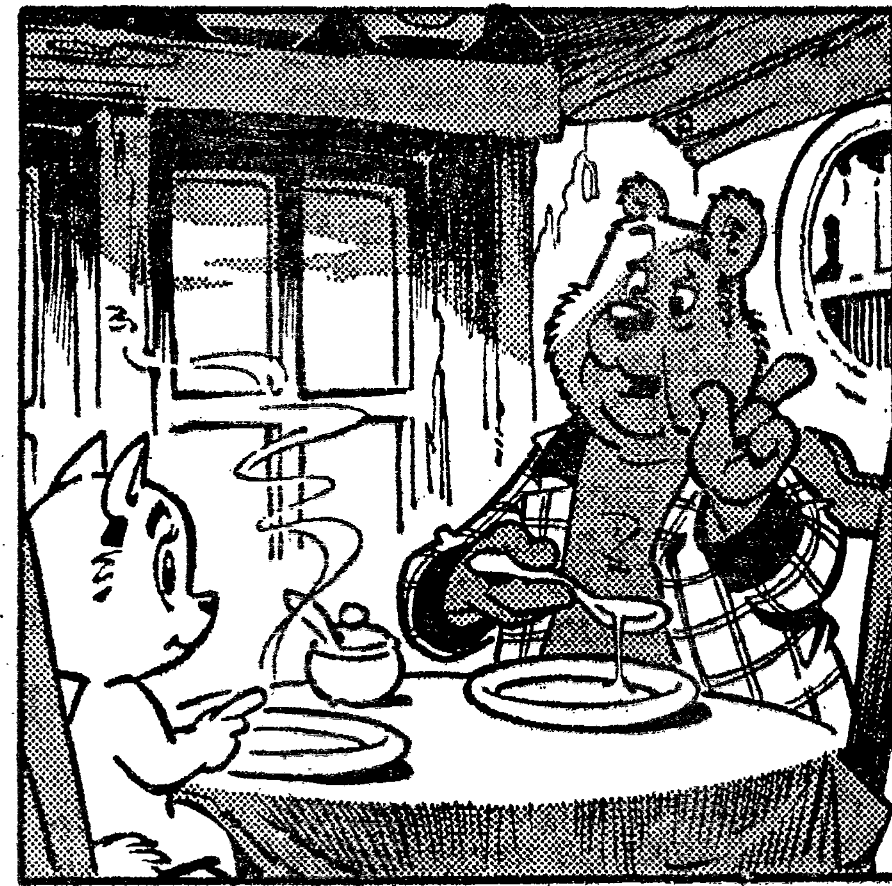
Op dat moment werd er bij de toog met een fles geworpen en omdat hij niet goed gericht was, kwam hij met een slag in het soepbord van heer Ollie terecht. De smakelijk etende heer schrok daarvan, dat valt te begrijpen. En toen hij achteruit deinsde, viel hij met stoel en al achterover, zodat het meubel brak.

„Misschien toch niet helemaal bij wijze van spreken", zei Tom Poes, terwijl hij zich naar zijn gevallen vriend haastte. Wat hij verder zei, was onverstaanbaar, omdat de ruzie nu pas goed losbarstte. De heren Netel en Kaar maakten zich meester van het glaswerk en trachtten elkander te raken, zodat er heel wat schade werd aangericht. De herbergier zag ervan af om te bemiddelen en trok zich terug achter zijn tap.

„Dit is te veel voor een heer", klaagde heer Bommel. „Ik wil naar bed".

8201 Toen heer Bommel de volgende morgen naar beneden kwam, was de waard bezig glasscherven naar buiten te vegen. De gelagkamer zag er nogal beschadigd uit en heer Ollie schudde meewarig het hoofd.

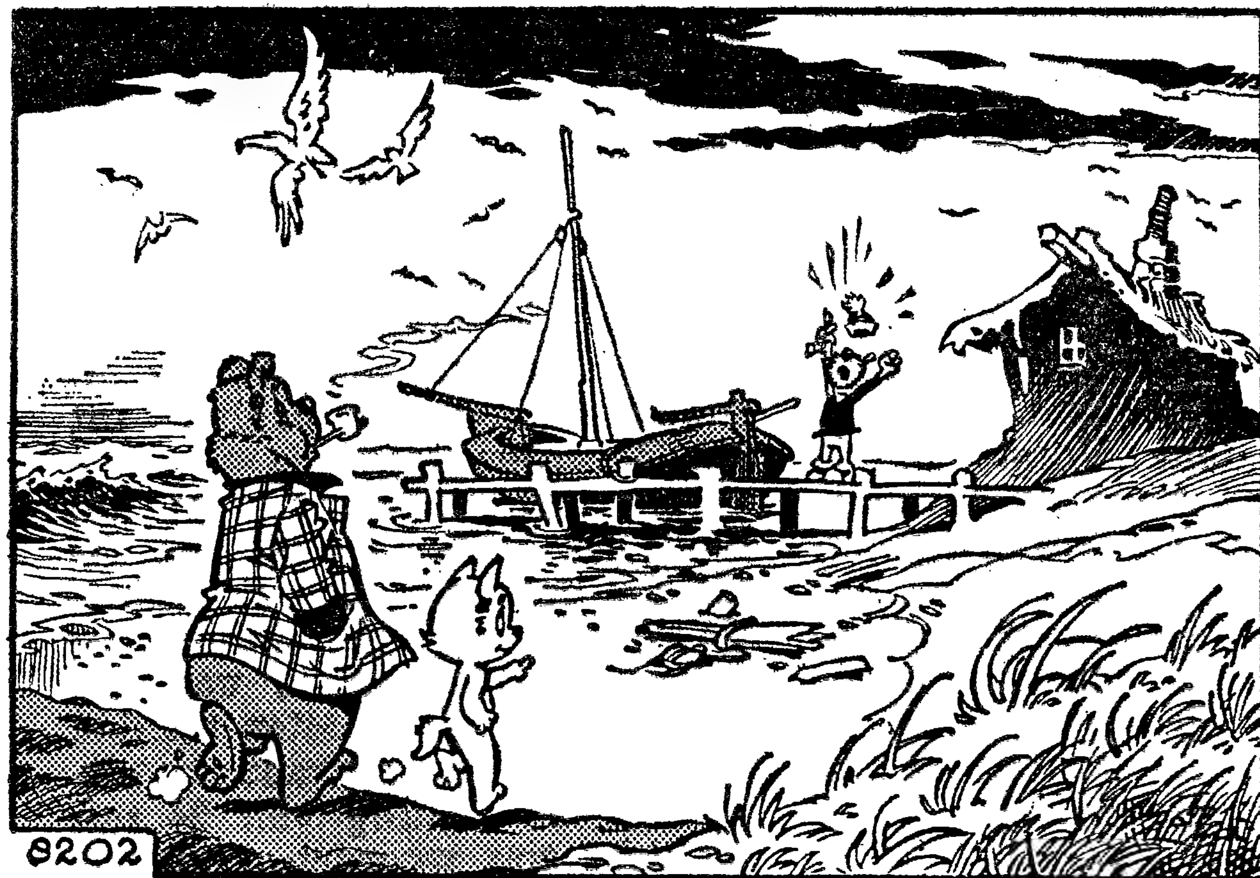
„Het gevecht moet erger zijn geweest, dan ik dacht", zei hij. „Door de ontberingen die ik heb doorstaan, heb ik nogal vast geslapen. Daardoor is het mij enigszins ontgaan, als u begrijpt wat ik bedoel. Is het hier altijd zo?"

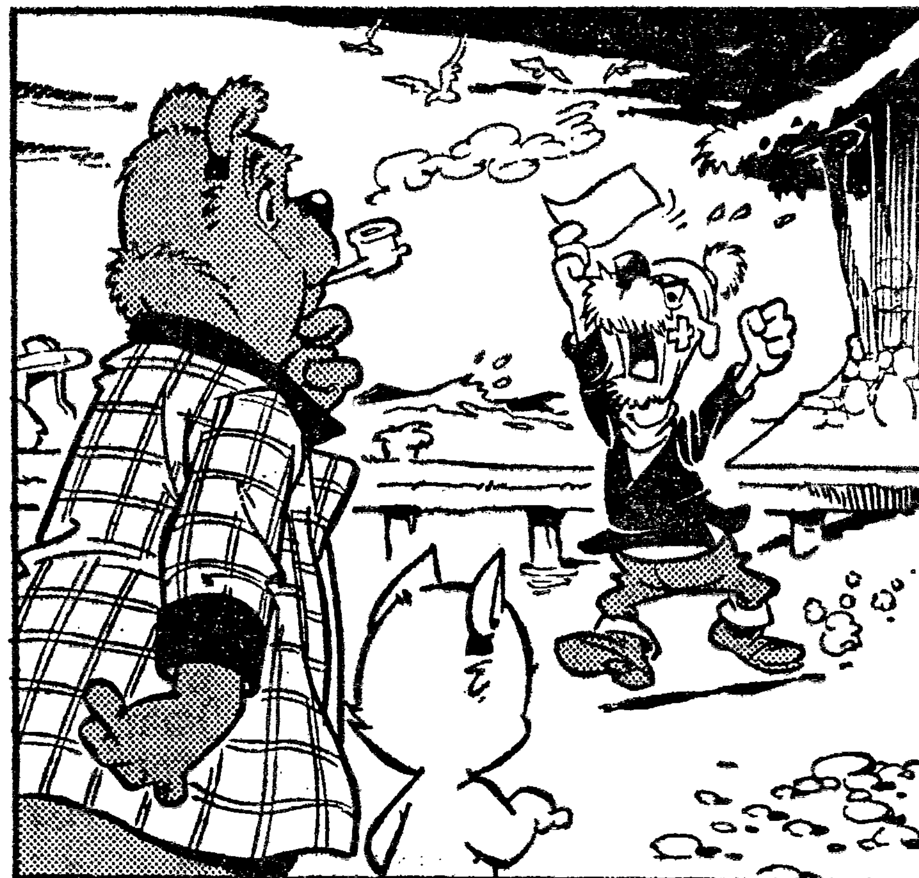
De herbergier staakte een ogenblik zijn bezigheden en leunde op zijn bezem.

„Vissers en boeren hebben altijd ruzie", verklaarde hij berustend. „Dat schijnt in de aard van hun bezigheden te liggen. Maar het is erger, sinds de visvangst zo slecht is. Kaar heeft al in geen weken iets gevangen en nu kan hij geen lolletje meer verdragen. En ik, ik zit met de scherven!"

Heer Bommel zette zich peinzend aan het tafeltje, waar Tom Poes al bezig was met zijn ontbijt.

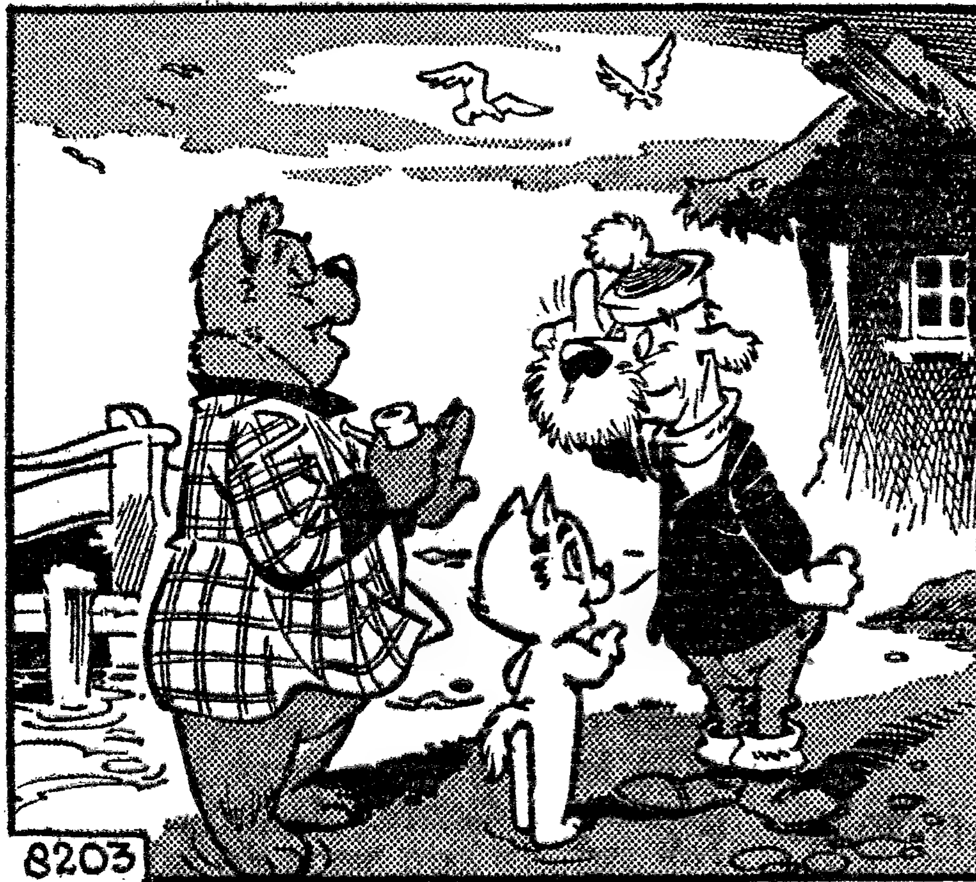
„Het eten is eenvoudig, maar voedzaam", sprak hij na van de ochtendpap geproefd te hebben. „Maar hier heersen misstanden waar ik iets aan ga doen. We gaan het monster bestrijden, jonge vriend. Met steun van de overheid, als het moet!"

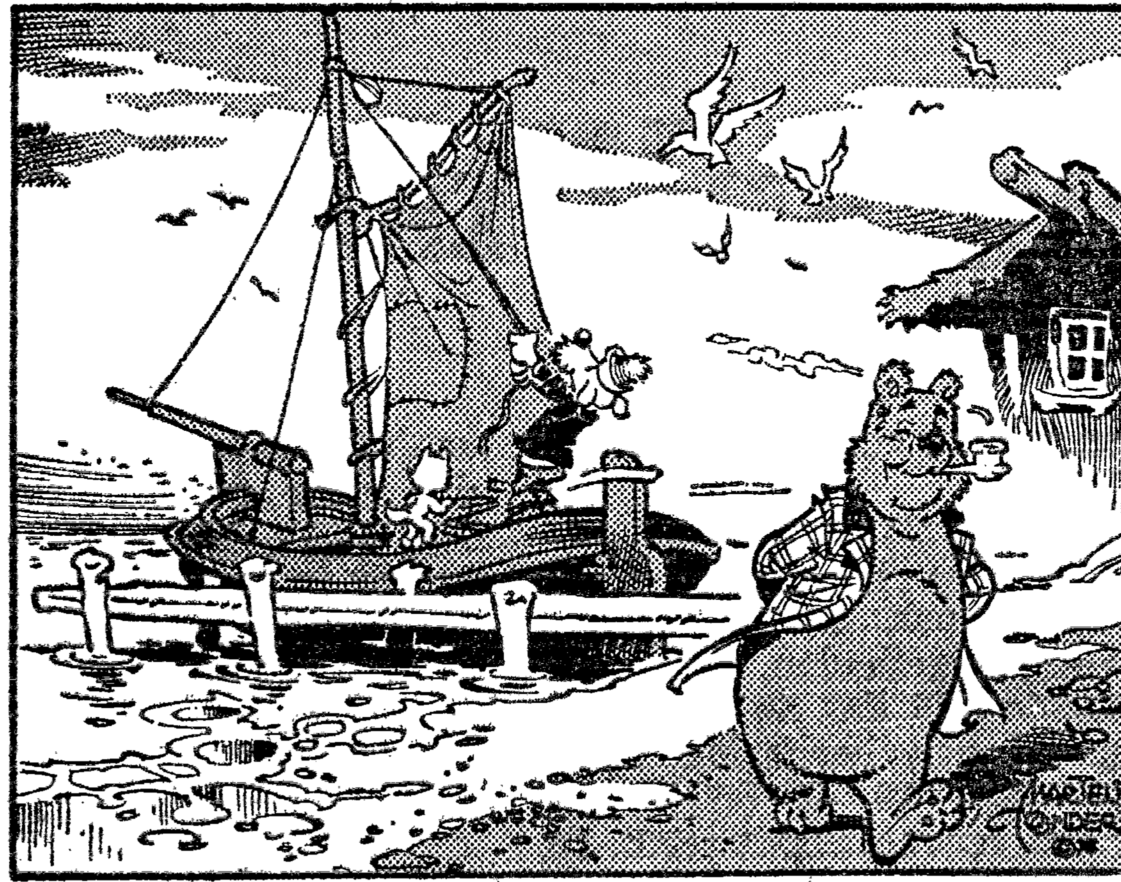

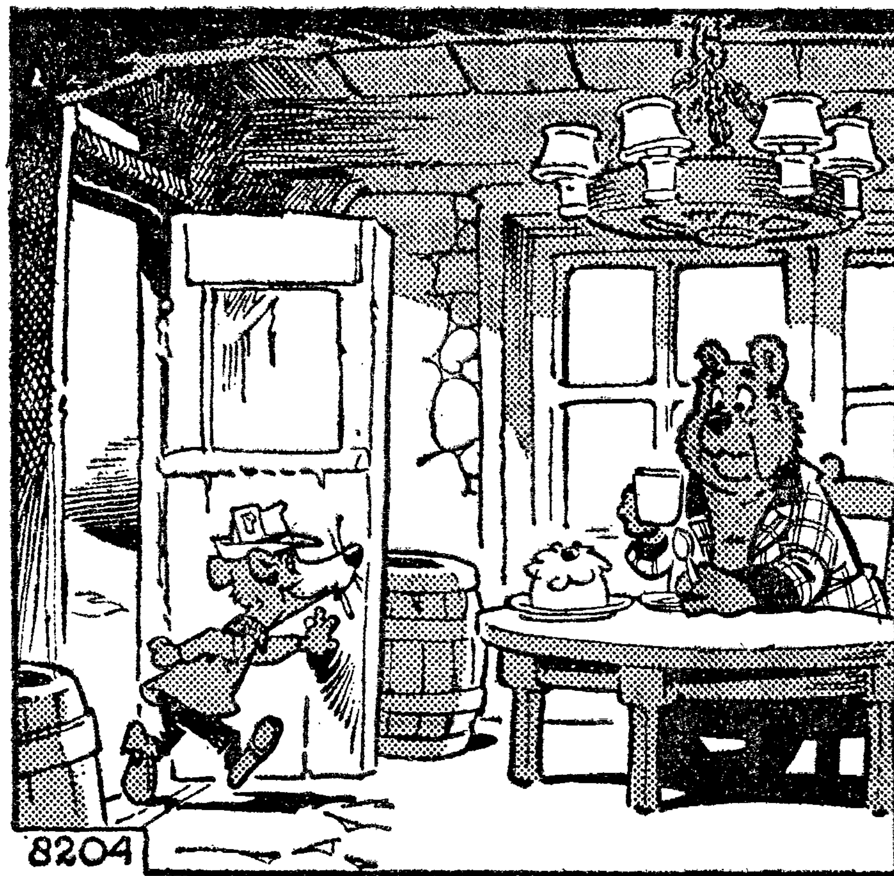
8202 Na het ontbijt maakten heer Bommel en Tom Poes een wandeling langs het strand. De wind was gaan liggen en de branding kabbelde vriendelijk op de achtergrond, want het was eb.
„Dit doet me goed na alle ellende die ik gisteren heb meegemaakt", sprak heer Ollie tevreden. „Er gaat toch maar niets boven de zee, wanneer men aan de wal staat. Het bruisen van de golven en het gekrijs van de meeuwen zijn balsem voor het inwendige gemoed, wat jij, jonge vriend? Hoor je hoe die vogels tekeer gaan?"
„Het zijn geen vogels", zei Tom Poes. „Het is de visser die daar staat te roepen."
Hij wees op Elger Kaar, die op een aanlegsteiger met een papier stond te zwaaien onder het uitslaan van dreigende taal.
„De bekaaide botprikken!" schreeuwde hij, toen hij de wandelaars gewaar werd. „De kale peken! Weet je wat ik hier heb?"
„Een brief, lijkt me", zei heer Bommel een beetje onthutst.
„Een brief van de regering", verbeterde de visser woedend.
„Er is geen steun voor de visserij in dit gebied beschikbaar, beweren ze! En weet je wat ze durven te schrijven? Ze willen me wel helpen, als ik boer wil worden. Ik! Boer! !"
„Het is wat te zeggen", mompelde heer Ollie deelnemend.
„Boer worden!", herhaalde Elgar Kaar, terwijl hij de brief uitzinnig uit elkaar trok. „Net als die onderreep Netel zeker. Zo wordt een volksgroep beledigd die al eeuwen lang voor zeebanket heeft gezorgd. Ik zou nog liever! Dit wordt een revolutie!"

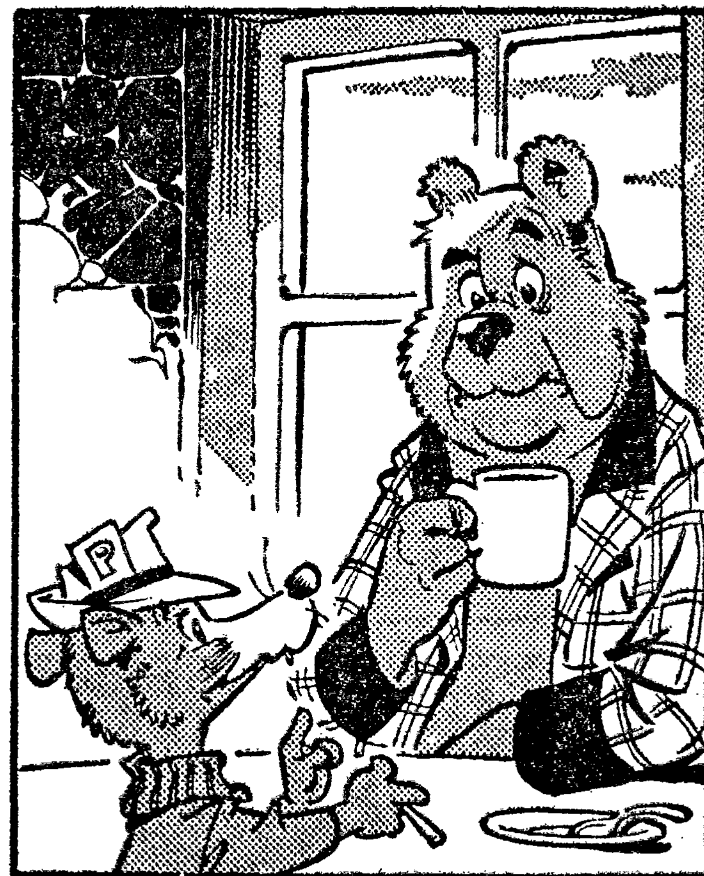

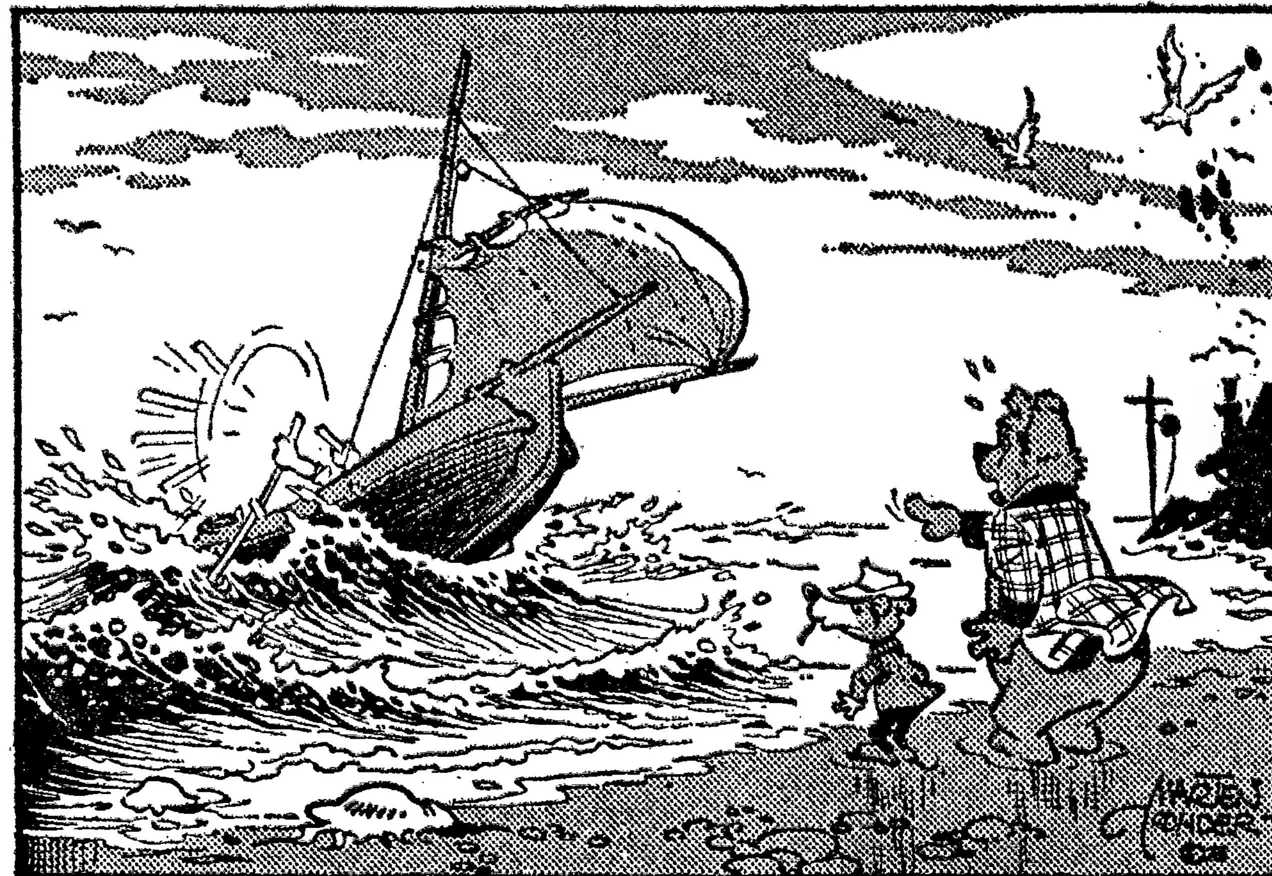

8203 „Natuurlijk kunt u geen boer worden", sprak heer Bommel. „Dat voelde ik gisteravond heel fijn aan, toen die fles in mijn soep viel. Maar u bent aan het goede adres, heer Kaar. Ik sta pal voor de belangen van oppassende vissers, terwijl ik hoogstaande relaties heb. Ik ga persoonlijk de overheid inschakelen! Laat het maar aan mij over."
„Dat is mooi van je", zei de visser getroffen. „Dan ga ik maar weer eens een net uitgooien. Daar ben ik beter in dan in het schrijven aan die geflenste peurkwasten."
„Mag ik mee?", vroeg Tom Poes.
Elger Kaar vond dat goed en zo wandelde heer Ollie dus alleen terug.

„Ik zie mijn plicht heel duidelijk voor me", sprak hij tot zichzelf. „Hier heersen vreselijke misstanden, waartegen van hogerhand moet worden opgetreden, al zou de onderste steen boven komen. Ten slotte kan een heer niet straffeloos aangevallen worden een door Kaligaar, die alle haringen opeet, zodat de vissersbevolking brodeloos boer moet worden."
Met deze gedachte betrad hij de herberg en greep het telefoontoestel dat op de tapkast stond.
„Ik moet dit met overleg aanpakken", mompelde hij. „Eerst de krant, dat helpt altijd."

8204 De gevolgen van heer Bommels telefoongesprekken lieten niet lang op zich wachten. Toen hij om kwart over elf een kop koffie met taart zat te nuttigen, werd de deur van de gelagkamer geopend en er trad een verslaggever binnen.

„Argus van de Rommeldamse Courant", sprak deze. „U weet wel. Uw telefoontje was heel interessant, maar ik kom me even op de hoogte stellen. Zo'n verhaal over een zeemonster wordt maar al te gauw een cursiefje, u kent dat. Een noodlijdende vissersbevolking, waar de overheid niets aan doet, is andere koek. Ik moet een zegsman van de vissers hebben. Waar kan ik die vinden?"

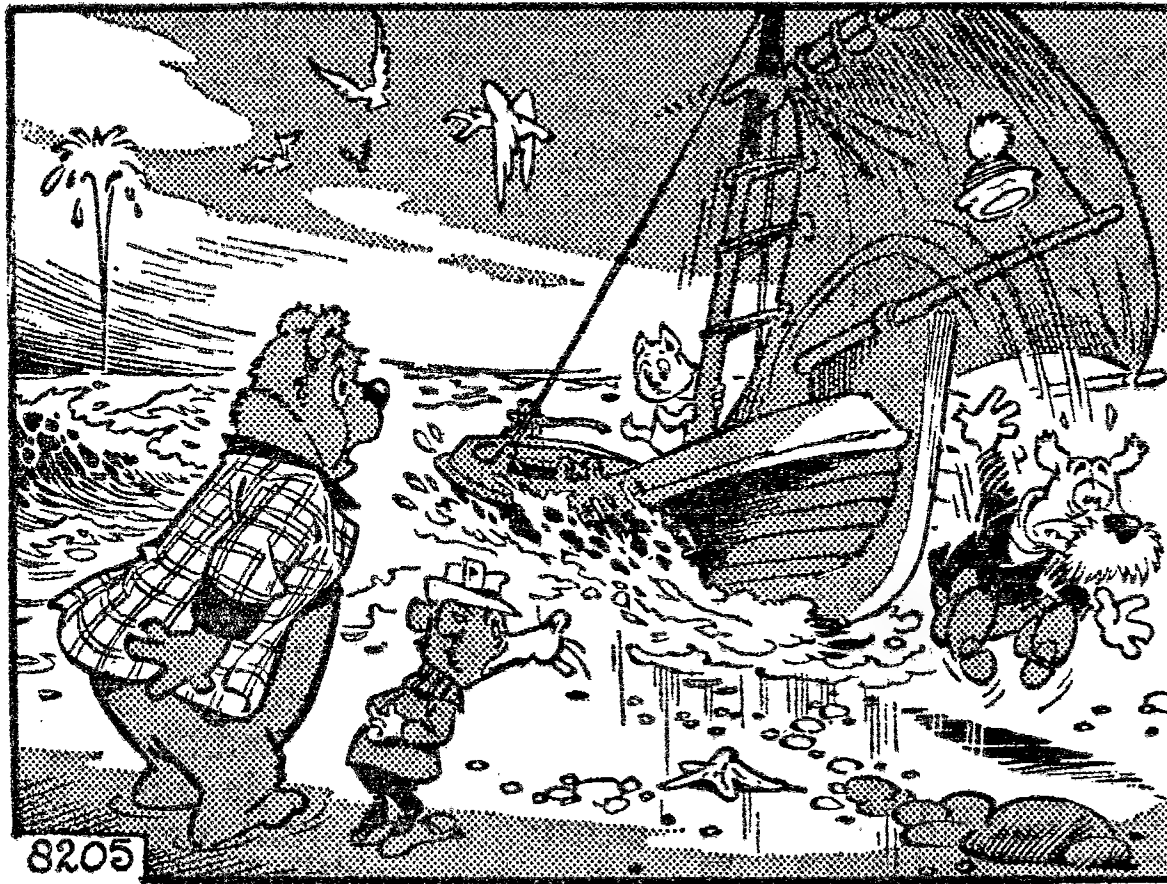
„Hier", zei heer Ollie. „Ik ben de . . eh. . zegsheer."

De journalist was even uit het veld geslagen, maar niet lang.

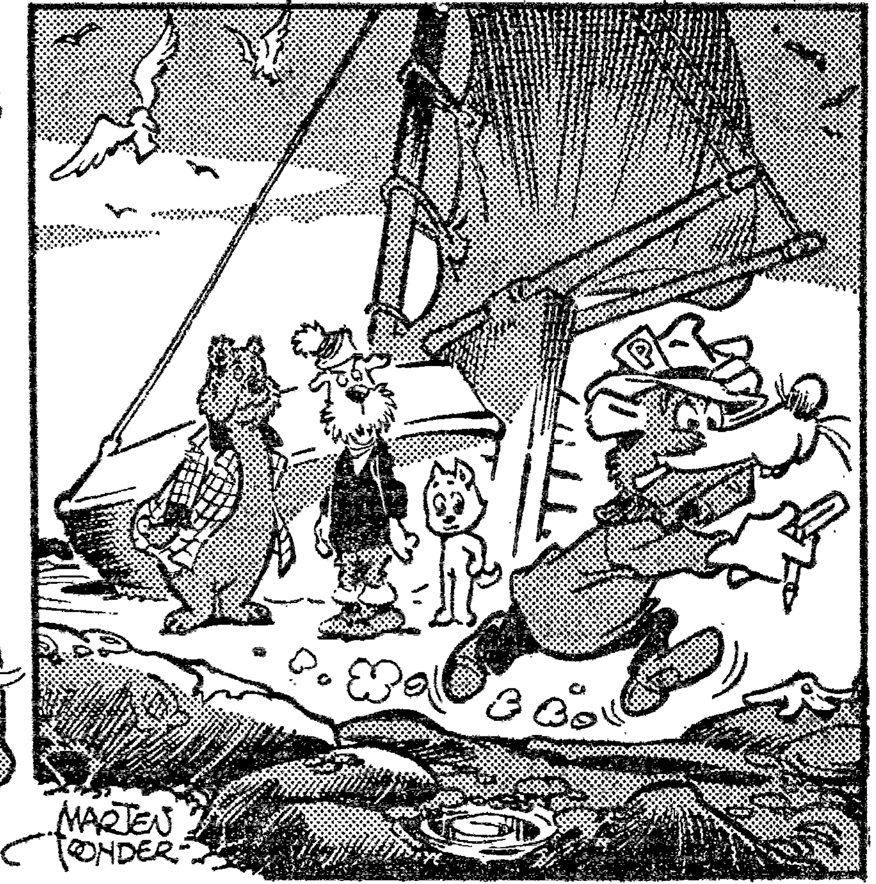
„Goed en wel", hernam hij. „U bent geen visser, al bent u dan ook door een zeeslang aangevallen. U bent een cursiefje. De lezers lopen pas warm, wanneer ik een lekker verhaal maak over iemand die in de ellende zit. Daarom moet ik één van die zwaar getroffen vissersmannen hebben."

Natuurlijk vond heer Bommel dat niet zo leuk, maar na wat nadenken moest hij toegeven, dat de ander gelijk had. Even later liep hij dan ook met Argus langs het strand om te kijken of Elger Kaar al weer binnen was. Ze troffen het, want in de branding was een vissersboot te zien, die, door roeispannen geholpen, met grote snelheid de kust naderde.

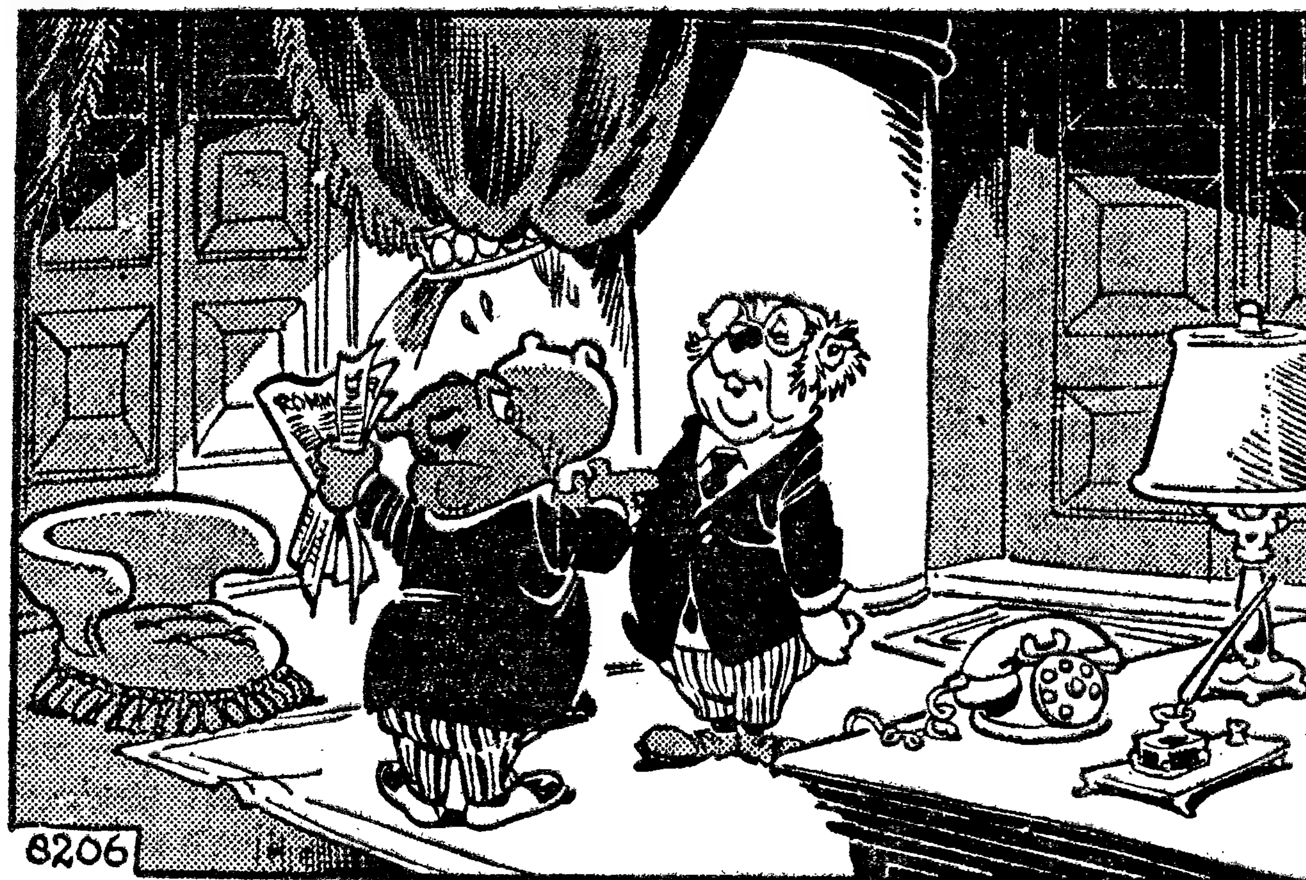
„Daar komt hij aan", zei heer Ollie ongerust. „Zo te zien is er iets mis. Die vaart is niet gewoon, als u begrijpt wat ik bedoel."

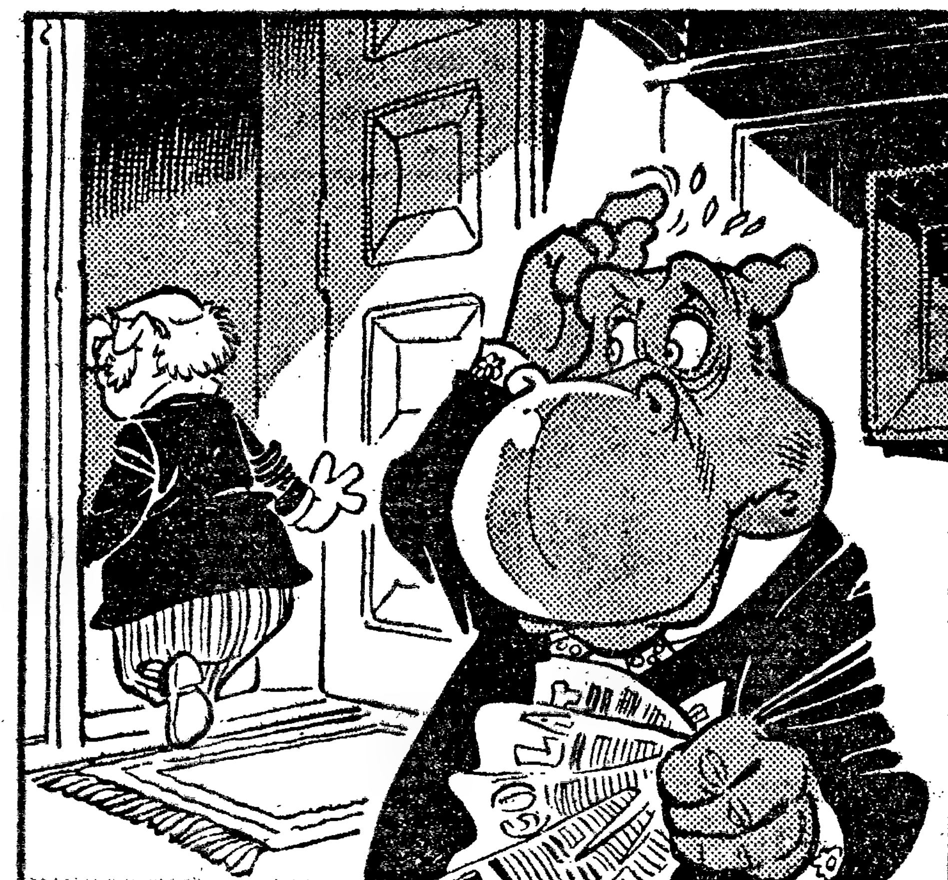

8205 De boot van Elger Kaar schoof met grote snelheid het strand op en de visser sprong eraf zonder zelfs maar het zeil te reven.
„Wat is er gebeurd'', vroeg Heer Ollie, die met de journalist ongerust toekeek.
„Het monster'', hijgde de visser. „We hebben de Kaligaar gezien. Wel vijftig meters lang, met een staart als een kerktoren. Hij ligt daar tussen de zandbanken!''
Zo sprekende wees hij zeewaarts, waar een hoge waterstraal uit de golven opsteeg en Argus begon ijverig te schrijven
„Wat is een Kaligaar?'', vroeg hij.
„Een verscheurend zeemonster'', verklaarde heer Bommel. „Dat heb ik u door de telefoon al uitgelegd.'' „Eet alles op'', voegde Kaar er aan toe. „Langs de hele kust is geen vis meer te bekennen. En de regering doet niets. Zegt, dat ik maar boer moet worden. De bekaaide foezels!''
„Heel goed'', zei de verslaggever tevreden. „Daar zullen onze lezers van smullen, u kent dat.''
Hij sloot zijn boekje en holde weg, om op tijd te zijn voor de avondeditie.
„Dat is dat'', sprak heer Ollie tevreden. „Nu zal er wel iets aan deze misstand gedaan worden, wat jij, jonge vriend?''
„Hm'', zei Tom Poes. „Ik zou wel eens willen weten waar die Kaligaar vandaan komt.''

MARTEN TOONDER ©75

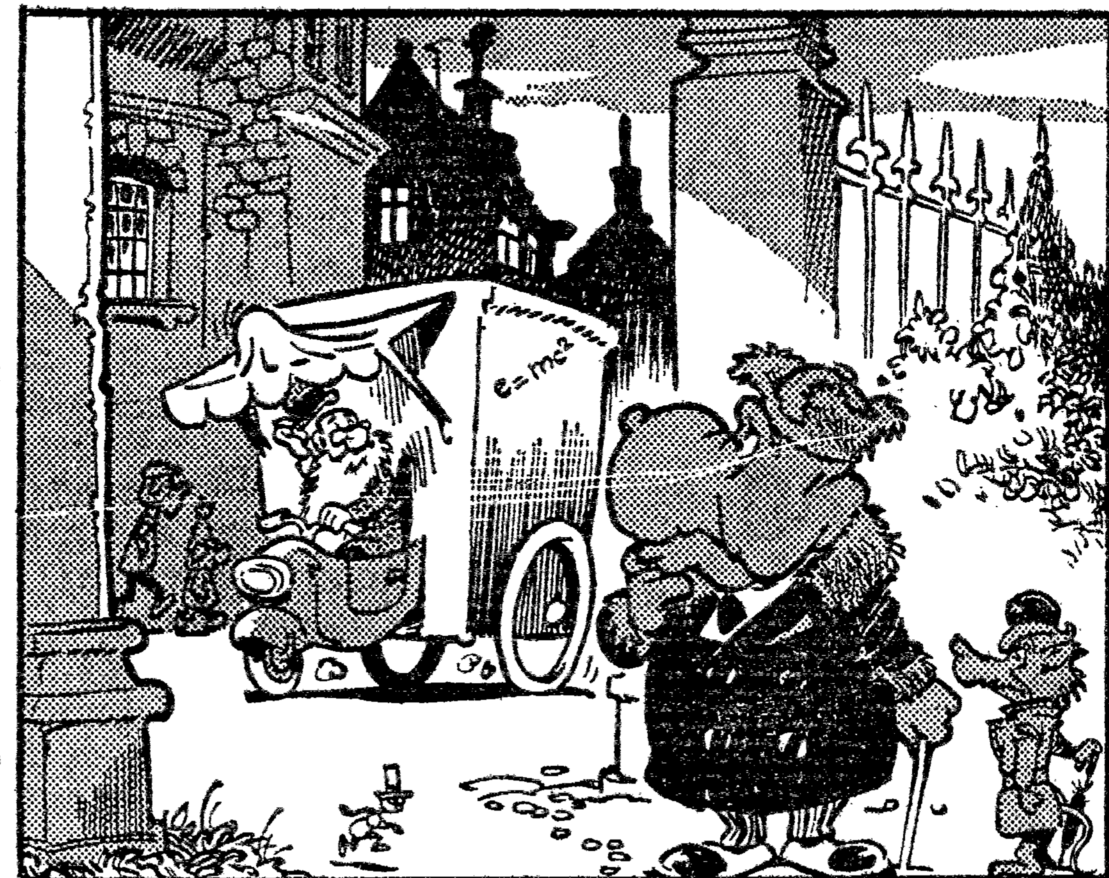

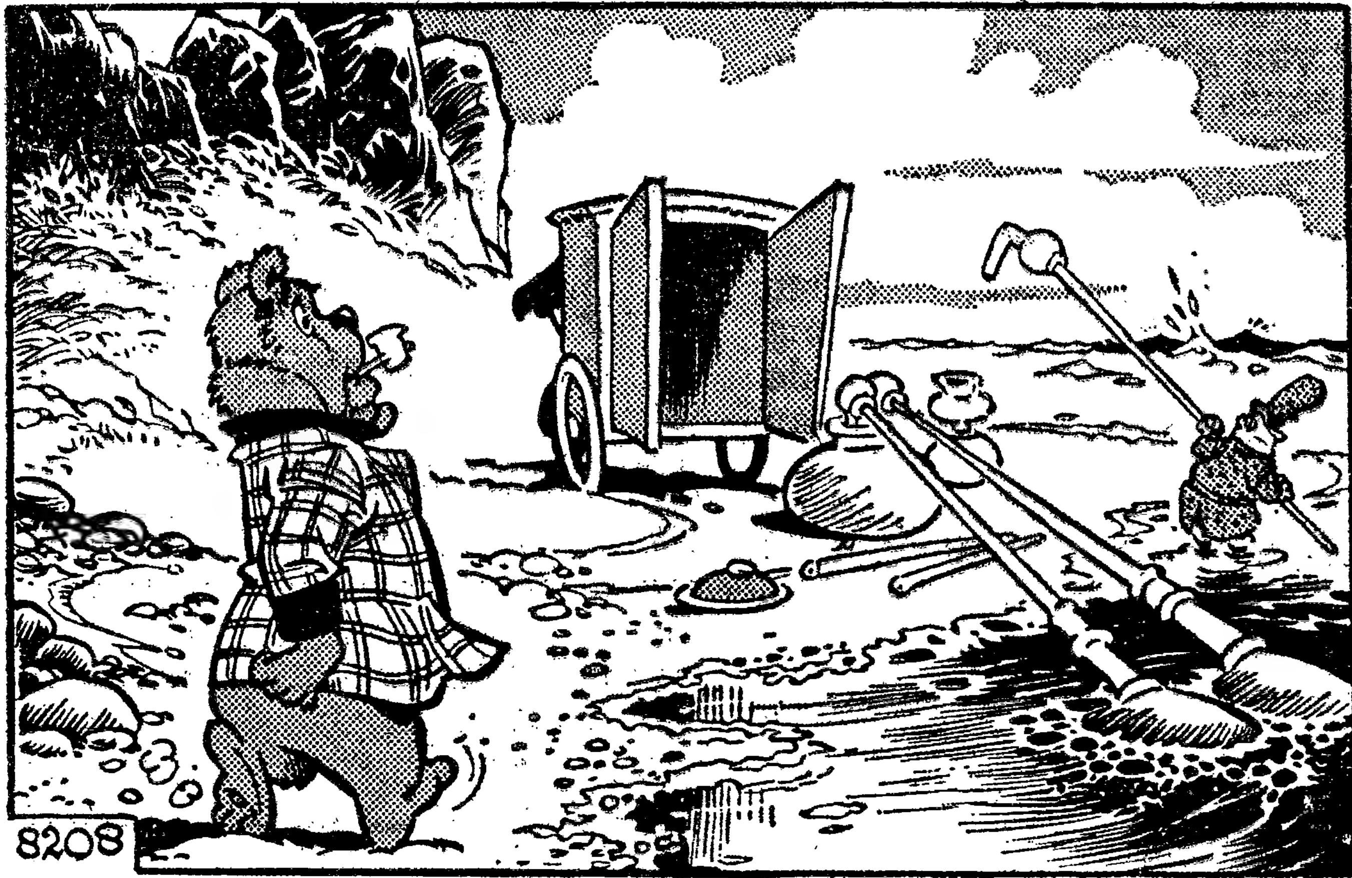
8206 Het artikel van Argus in de Rommeldamse Courant miste zijn uitwerking niet. De volgende morgen ontbood burgemeester Dickerdack de ambtenaar eerste klasse Dorknoper en hield hem het avondblad voor.
„Wat is dat voor geschrijf over een zeemonster ?", vroeg de magistraat ontstemd. „Alle vis is weg, de vissers zijn brodeloos en de overheid doet niets, zegt de krant. Hoe zit dat, Dorknoper ? Heb je de vissers geen hulp aangeboden, als ze boer willen worden ?"
„Jazeker, burgemeester", zei de beambte. „Maar ze willen geen boer worden. Ze willen vissen, zoals hun vaders en grootvaders voor hen. Dat deelde de heer Bommel me gistermorgen telefonisch mede."
„Bommel ?", herhaalde de heer Dickerdack nog meer bewolkend. „Wat heeft die ermee te maken ?"
„Hij heeft het monster ontdekt", verklaarde de ambtenaar. „En hij eist, dat de overheid het onschadelijk zal maken. Dat is niet onredelijk, lijkt me. Daarom stel ik voor om de zaak wetenschappelijk te laten onderzoeken, alvorens de omscholing tot boer ter hand te nemen."
„W-wetenschappelijk onderzoeken ?", stamelde de magistraat, terwijl het zweet hem uitbrak. „M-maar d-dat kan niet, Dorknoper ! Dat kan volstrekt niet."
„O ja, dat kan wel", zei de heer Dorknoper geruststellend. „Laat het maar aan mij over, burgemeester."
Hij verliet het vertrek en de heer Dickerdack bleef verslagen achter.
„En dat, terwijl deze zaak zo delicaat is", mompelde hij. „Wat te doen ? Ik kan Dorknoper niet in vertrouwen nemen. Hij is onkreukbaar en bovendien begrijpt hij niets van zakelijke belangen !"

8207 De burgemeester zette zijn bontmuts op en begaf zich naar het Dickerdackplantsoen om zijn zorgen te laten uitwaaien. Hij had nog niet lang gelopen, of hij kwam de vermogende knopenfabrikant Pastuiven Verkwil tegen.
„Een reuze idee, dat monster !", riep deze uit. „Dat leidt de aandacht wat af. Net wat we nodig hebben voor de rustige produktie van pastylon. Welvaart voor de hele stad. Ha ! Binnen een maand kan ik het hele continent bestrijken."
„Jaja, het is mooi", zei de magistraat. „Ik doe mijn best om uw belangen te beschermen, meneer Verkwil. Maar het zou toch prettig zijn, wanneer de produktie van pastylonknopen en zolen minder vervuiling zou geven. Ik ben bang, dat we moeilijkheden krijgen."
„Wat is dat ?", riep de fabrikant ontstemd. „Moeilijkheden ? Zitten ze me weer dwars ? Omdat ik zo klein ben, zeker !"
De heer Dickerdack gaf niet direct antwoord. Hij keek bekommerd naar de uitgang van het plantsoen, waar juist de driewieler van de stadsfenomenoloog professor Prlwytzkofski passeerde.
„Daar rijdt de moeilijkheid", verklaarde hij bedrukt. „Dorknoper heeft de wetenschap ingeschakeld om het monster te bestuderen."

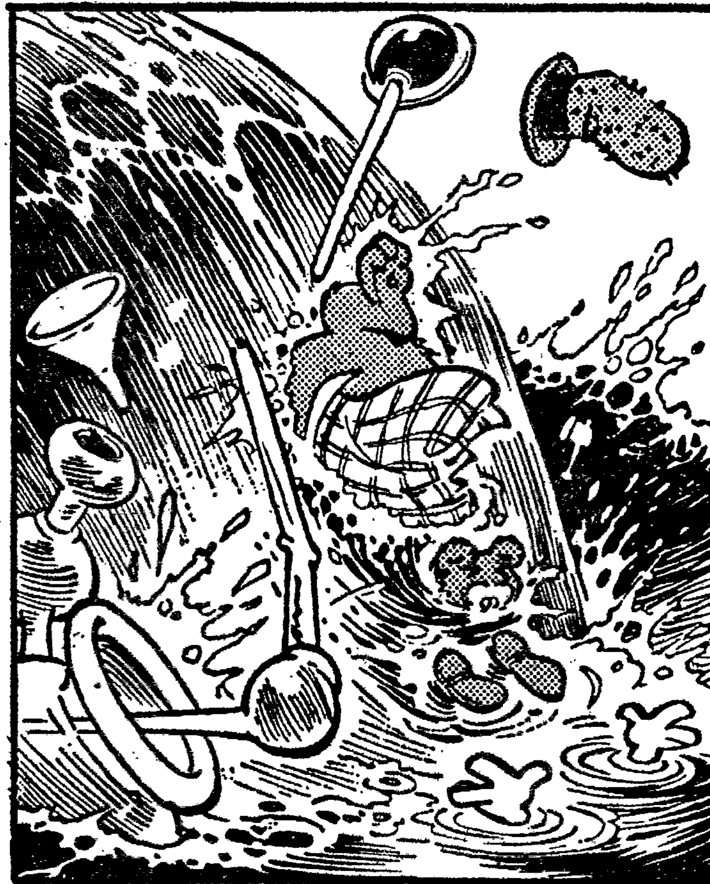

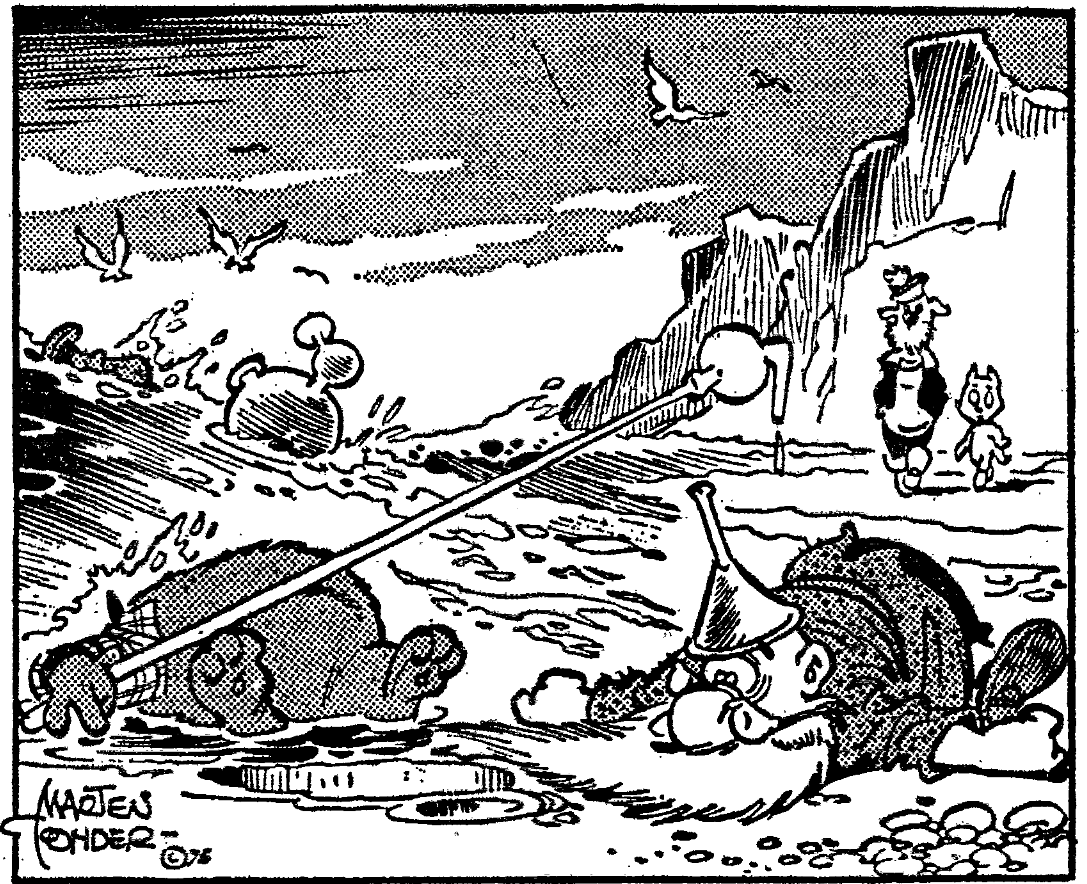

8208 Toen heer Bommel tegen de middag langs de zee liep om eetlust op te doen, zag hij de laboratoriumauto van professor Prlwytzkofski op het strand staan. De geleerde zelf was in het water doende met allerlei apparaten en hij keek een beetje gehinderd op, toen heer Ollie hem vroeg waar hij mee bezig was.
„Praw", sprak hij, „dit is een waterbestandkompilator, dat ziet u toch ?"

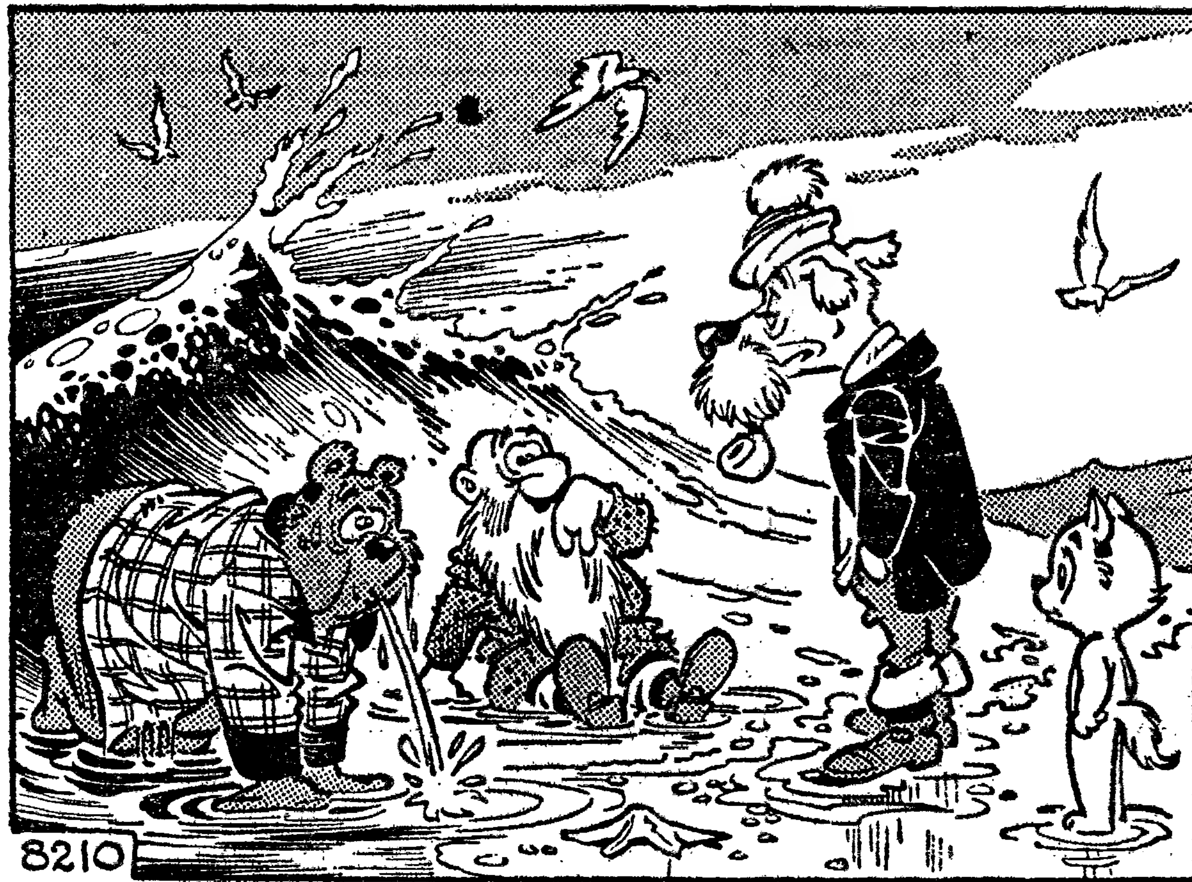
„Ja, ja", zei heer Bommel haastig. „Een eh. . hm. Een pilator, net als ik al dacht. Maar wat gaat u ermee doen ?"
„Hiermede", verklaarde de geleerde, „kan ik der mereswater opvangen en analiseren. In opdracht der behoorde onderzoek ik op wetenschappelijker wijze der tezamenstelling met het oog op der verdwijnering des visbestandes."
„Aha !", riep heer Bommel uit. „Er wordt dus eindelijk iets aan de klachten van de vissers gedaan. Zo ziet men wat het ingrijpen van een heer vermag. Het werd tijd, hoor ! Tom Poes is met Elger Kaar de zee op om te vissen. Maar dat is gevaarlijk werk, zolang het monster in de buurt is. En het is ook zonde van de tijd, want de Kaligaar heeft alle vis verdreven of opgegeten."
Hij zweeg en liet zijn blikken dwalen over de bollen die de hoogleraar in de vloed liet dobberen.
„Ik begrijp toch nog niet hoe u met deze buizen en flessen zo'n verscheurend zeemonster wilt vangen", vervolgde hij toen nadenkend.

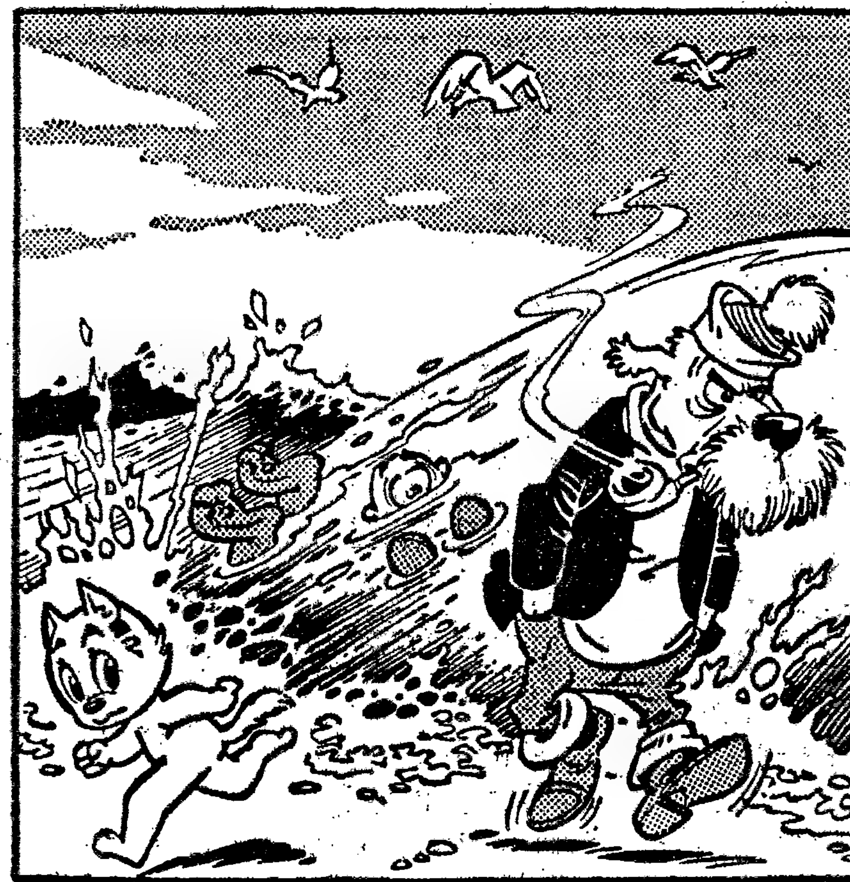

8209 De vloed begon snel op te komen en hoge golven verhieven zich achter de beide heren. Maar die schonken daar geen aandacht aan, verdiept als ze waren in hun gesprek.
„Praw," riep professor Prlwytzkofski boven het lawaai van de branding uit. „Ik gebruik dezer waterbestandkompilator niet om zeemonsters te vangen, mijnheer Boml ! Haha ! Een drolliger idee ! Nee, eerst onderzoek ik der tezamenstelling des waatrs gans duchtig. De fenomenen der diepzee worden vaak door leken overgedreven !"
Op dat moment verhief zich een brandinggolf die hoger was dan de vorige. En, opgezweept door de krachtige wind, sloeg hij bulderend op het strand, zodat de spreker samen met zijn apparatuur en zijn toehoorder onder de watermassa bedolven werden.
Toen de zee zich weer terugtrok, nam ze de meeste retorten en de hoed van de hoogleraar mee, maar de beide drenkelingen bleven doorweekt en versuft op het strand achter.
„Ze hadden beter moeten uitkijken", zei de visser Kaar, die met Tom Poes van een vruchteloze visvangst terugkeerde. „De vloed komt erg vlug op hier aan de kust."

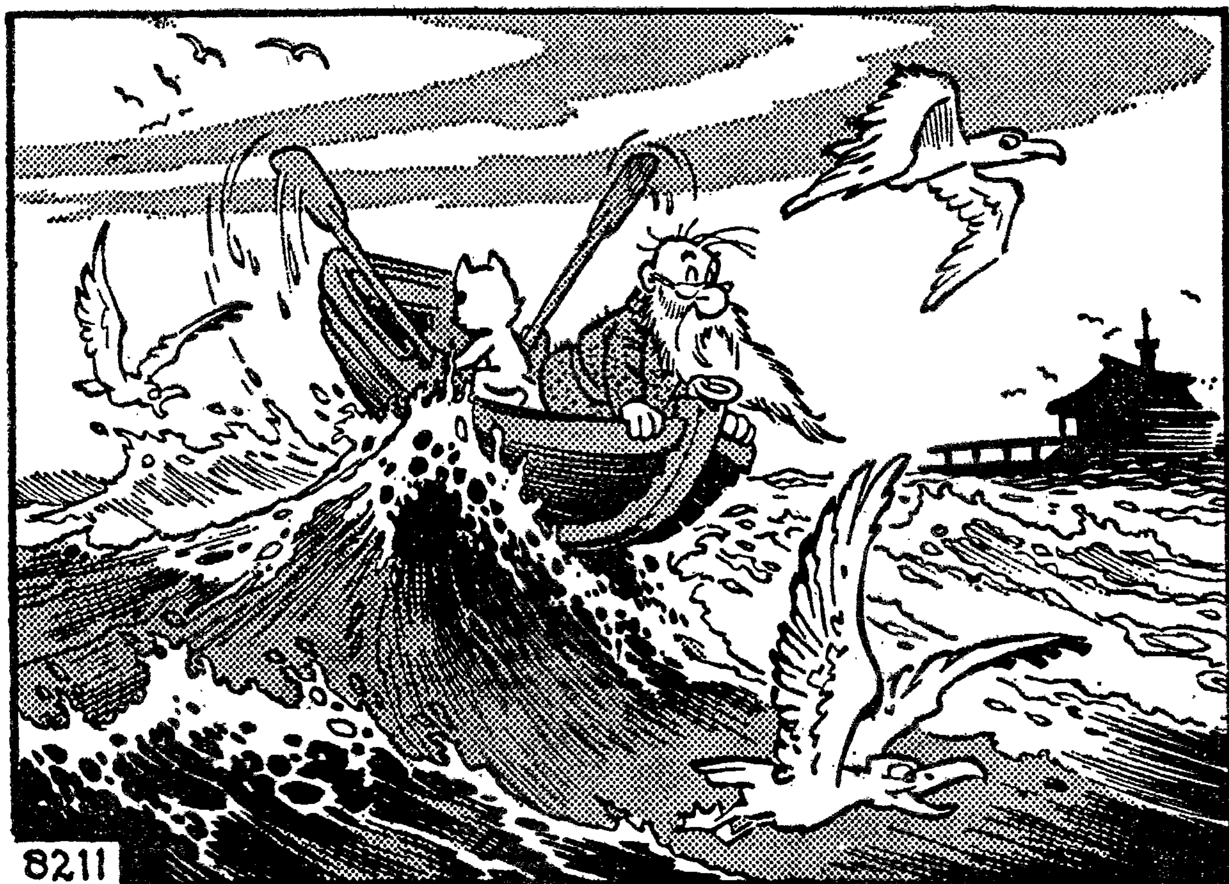

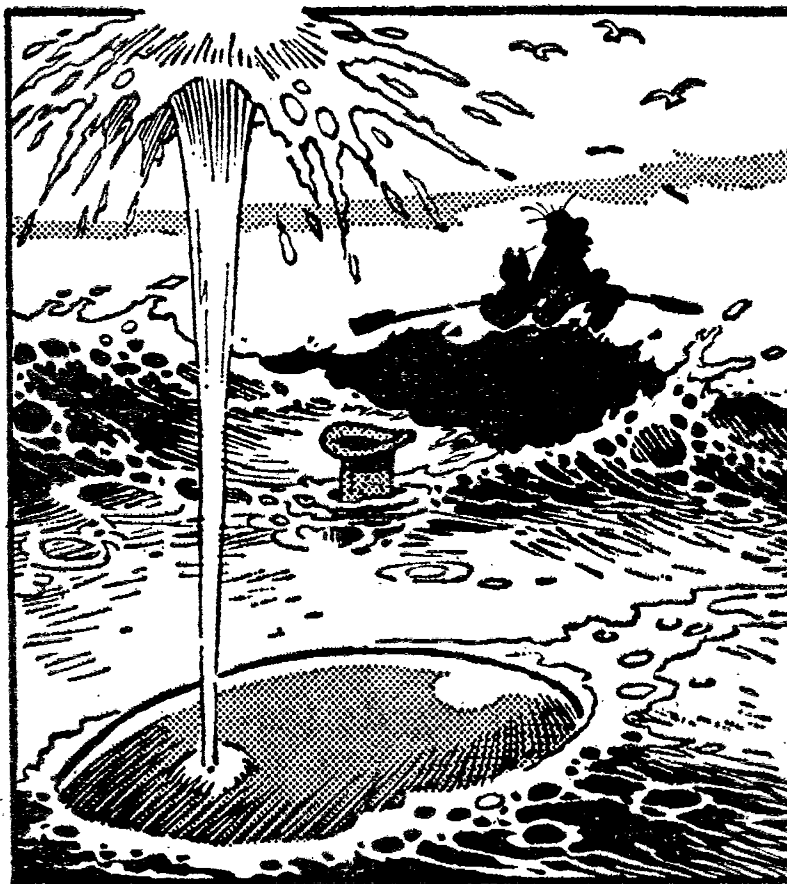

8210 Heer Bommel en professor Prlwytzkofski namen een zittende houding aan en de laatste begon het water uit zijn baard te wringen.
„Wat doet u daar, heer Ollie ?", vroeg Tom Poes deelnemend.
„Een pi-pilator", stamelde heer Bommel. Hij spuwde wat binnengekregen sop uit en vervolgde op zwakke toon: „Wetenschappelijke bestudering van water, bedoel ik. Maar het is. . blub. . het is overgedreven."
„Blijf daar niet zitten", zei Elger Kaar. „De vloed komt hier erg sterk op. Ga trouwens liever het monster bestuderen. Het ligt daar nog steeds bij de zandbank en ik heb weer niks gevangen."
Hij keerde gemelijk om en liep verder, terwijl hij een rookwolk uit zijn pijp trok.
„Wat moet er van ons vissers worden ?", sprak hij bitter tot zichzelf. „Wetenschappelijk onderzoek in plaats van hulp. Bah !"

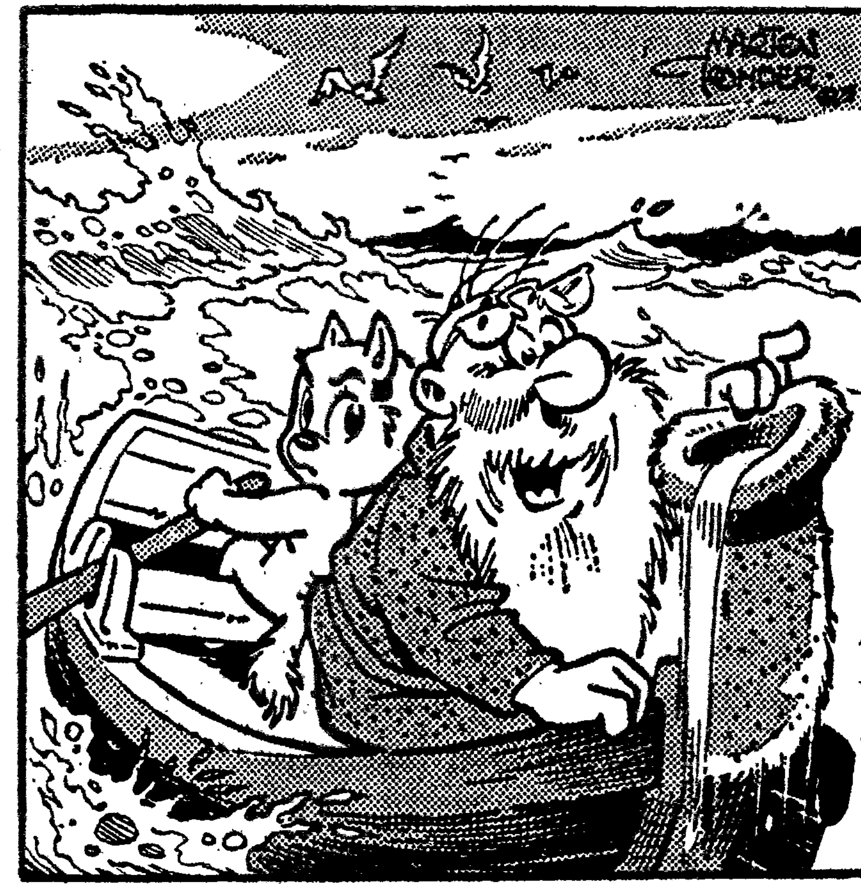
Achter hem sloeg de branding opnieuw over de in het water zittende figuren heen, terwijl Tom Poes snel opzij sprong en de meeuwen krijsten. Dit keer treuzelde heer Bommel niet, toen de golf was teruggetrokken. Hij stond haastig op en sopte naar de herberg om een warm bad te gaan nemen.

„Praw !", kreet de geleerde, terwijl hij plassend overeind kwam en zijn vuisten balde tegen het grauwe zwerk. „Der eeuwige kosmische tegenwerking ! Ach, mijner hoed en der waterbestandkompilator zijn gans voortgespoeld. Zo kan ik ja niet arbeiden ! Waar is der monstr ?"

„Daar kan ik u wel brengen", zei Tom Poes. „We hebben het daarnet zien liggen."

8211 Tom Poes leende een roeiboot van een visser en even later roeide hij de doorweekte geleerde de zee op.

„Mijne mannenfakturen plakkeren zich ja aan der lijf", klaagde de heer Prlwytzkofski. „En der wind is gans onaangenaam aan der onbehoede denkkop. Maar zonder apparatuur kan ik niet wetenschappelijk arbeiden en daarom kan ik evenzogoed een oogje aan der monstr wagen. Waar is der knaap ?"

„Daar, bij de zandbank", zei Tom Poes. Hij liet de riemen een ogenblik rusten en wees in de richting van een hoge straal water die zich uit de golven scheen te verheffen.

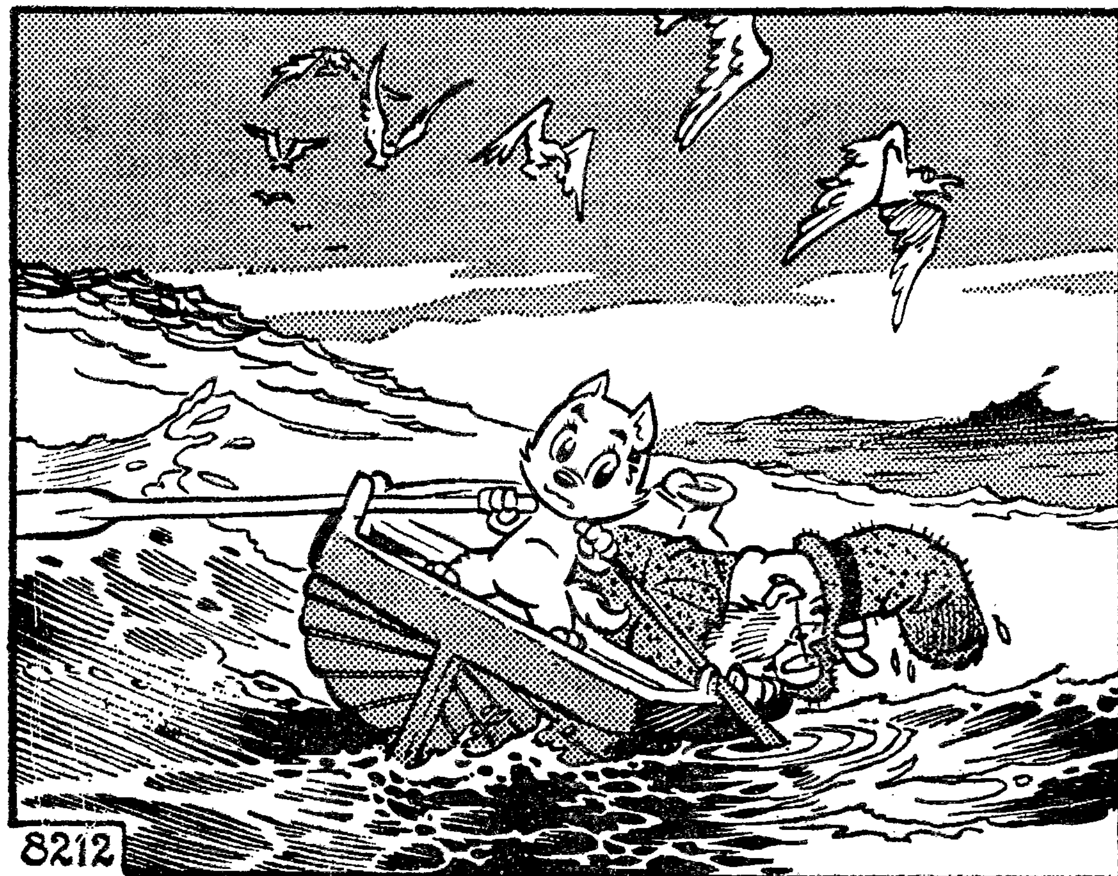
De hoogleraar slaakte een verraste kreet.

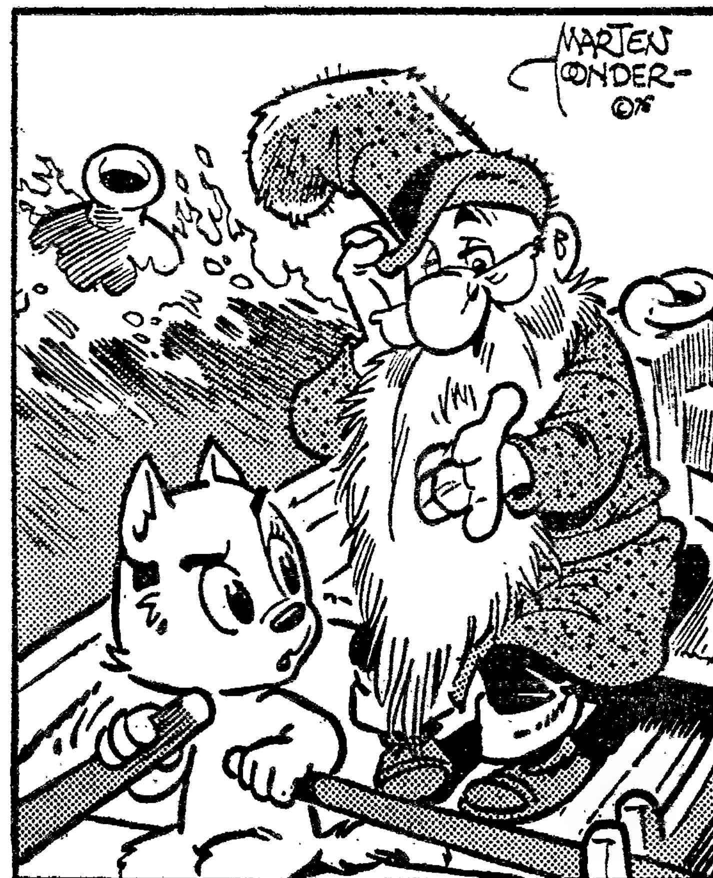
„Praw !", riep hij. „Daar vaart ja mijner hoed ! Een beetje naar rechts, mijnheer Poes. Kunt u niet wat sneller roederen ? Nu een weinig naar links, over der golventop."

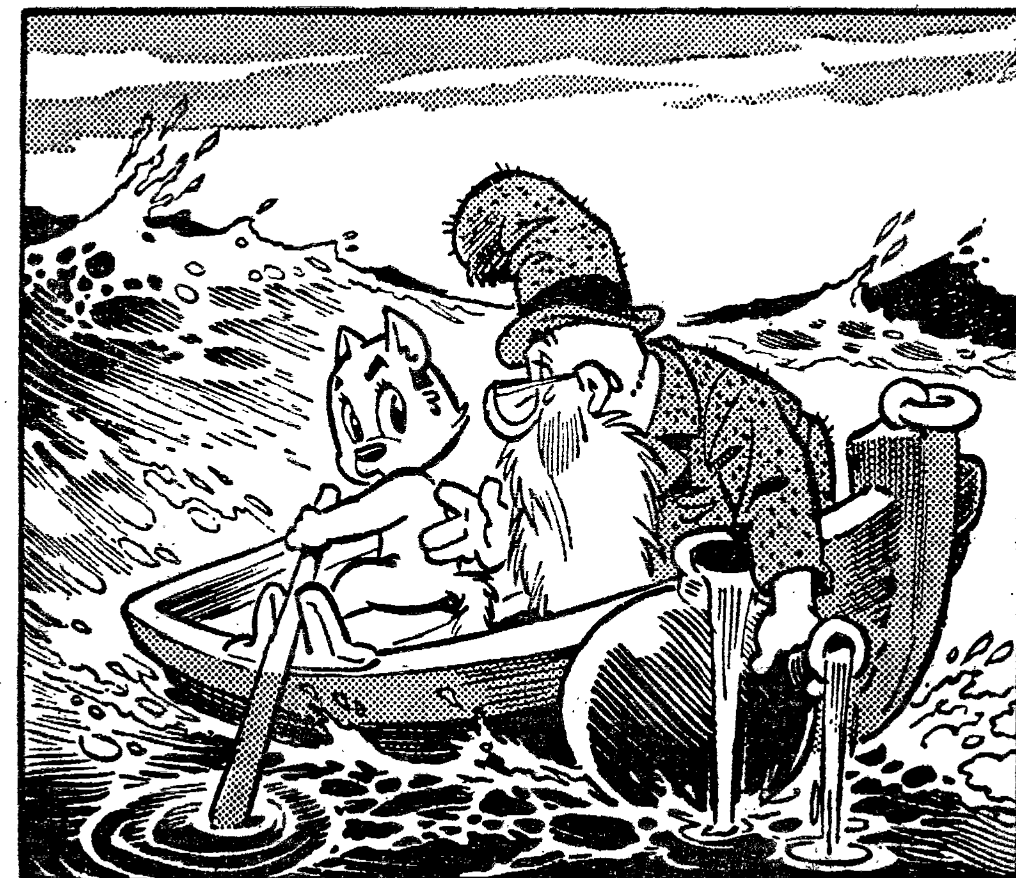
Tom Poes gehoorzaamde, maar hij werd toch wel een beetje kriebelig.

„Het is gevaarlijk wat we doen", riep hij uit. „We zitten hier dicht bij de Kaligaar en het is dom om zo met de riemen in de golven te plassen. Hij krijgt ons in de gaten !"

De hoogleraar luisterde echter niet naar hem. Hij boog zich ver voorover en met een verrukte uitroep viste hij zijn hoofddeksel uit de zee.

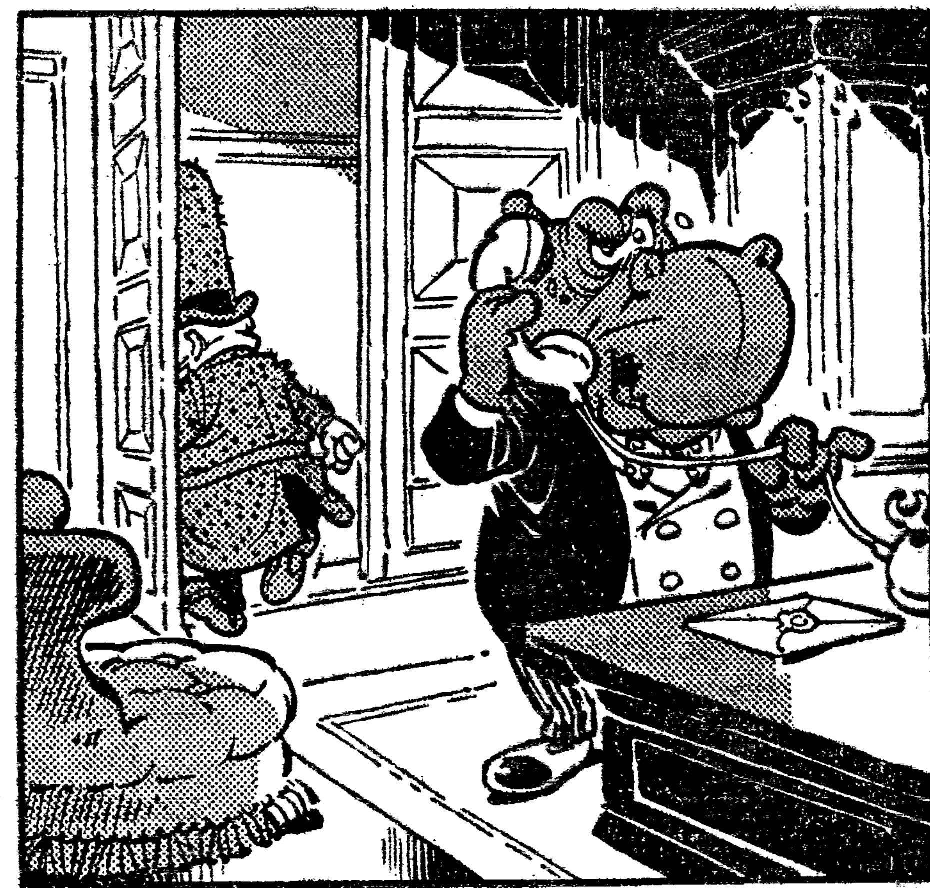

8212 Professor Prlwytzkofski drukte zijn doorweekt hoofddeksel op de schedel en lachte tevreden.
„Dat is beter", sprak hij. „Veel beter."
„Dat zal wel", zei Tom Poes, die de roeiboot voorzichtig liet ronddraaien. „Maar hoe staat het met het monster? Het moet hier vlakbij liggen, en het heeft ons vast in de gaten."
De geleerde boog zich over de rand van het vaartuigje en staarde in de golven.
„Gans klaar", mompelde hij. „Der donkere omkreis is duidelijk waar te nemen. Roedert u een weinig verder, bid ik u. Heb acht; we naderen ons der achtervierdel met der zwans."
Tom Poes liet het bootje drijven, en enige ogenblikken keek de hoogleraar zwijgend in het nat.
„Ach zo", riep hij toen uit, terwijl hij zich oprichtte. „Ener Rhinodon, schijnt mij toe. Gans verschutterd. Interessant, mijnheer Poes. Der kerel komt uit warme streken, zoals zijner begroeïering vermoeden laat. Maar weet u wat onaangenaam is? Der hoedesband krimpert zich en dat geeft kopsmart."
„Ja, ja, dat zal wel", zei Tom Poes ongeduldig. „Maar we zijn hier voor de Kaligaar, en niet voor uw hoed. Wat kan men tegen zo'n monster doen? Het eet alle vissen op en de vissers lijden armoede."
„Ik zal een grondiger rapport tezamenstellen", beloofde de geleerde. „En dat zal ik snelstens aan de behoorde overleggen. En kijk, daar drijvert ja mijn kolf! Een weinig naar links... zó ja. Daar hebben wij hem. Nu kan ook der waatr onderzocht worden."

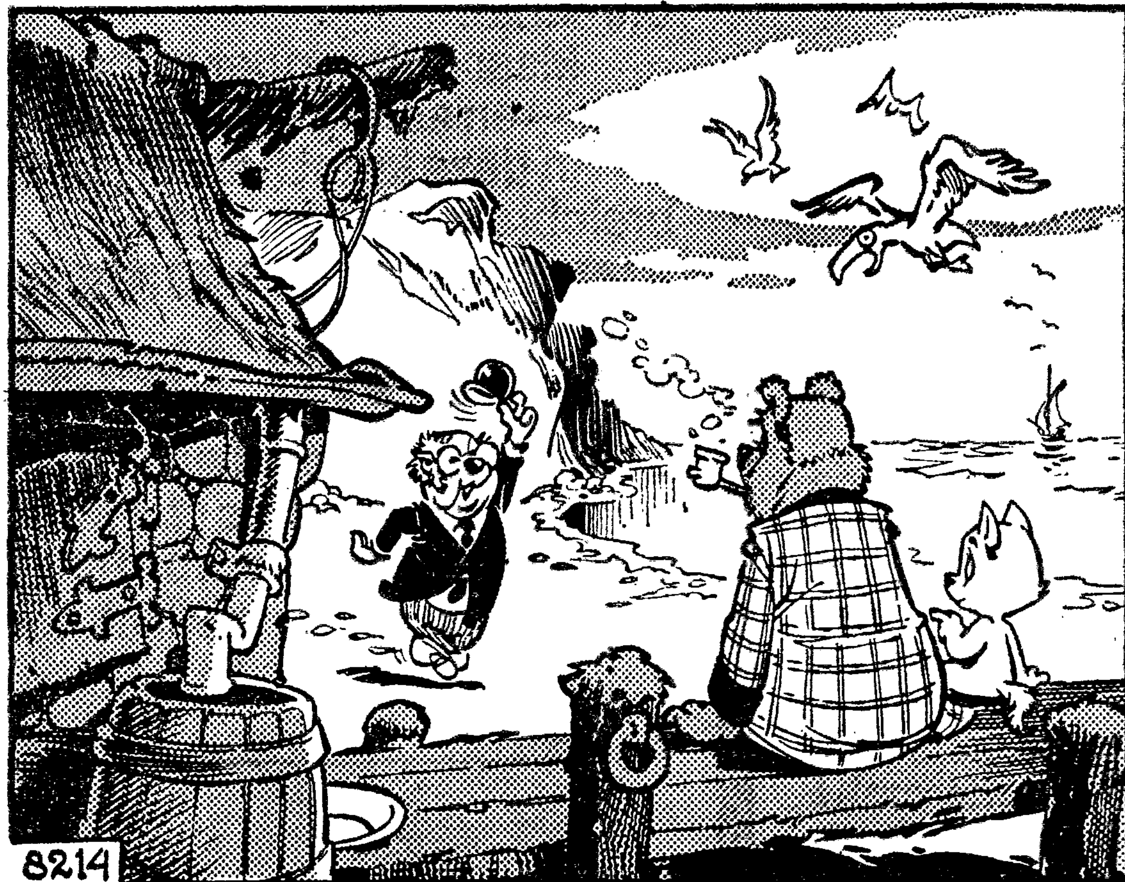

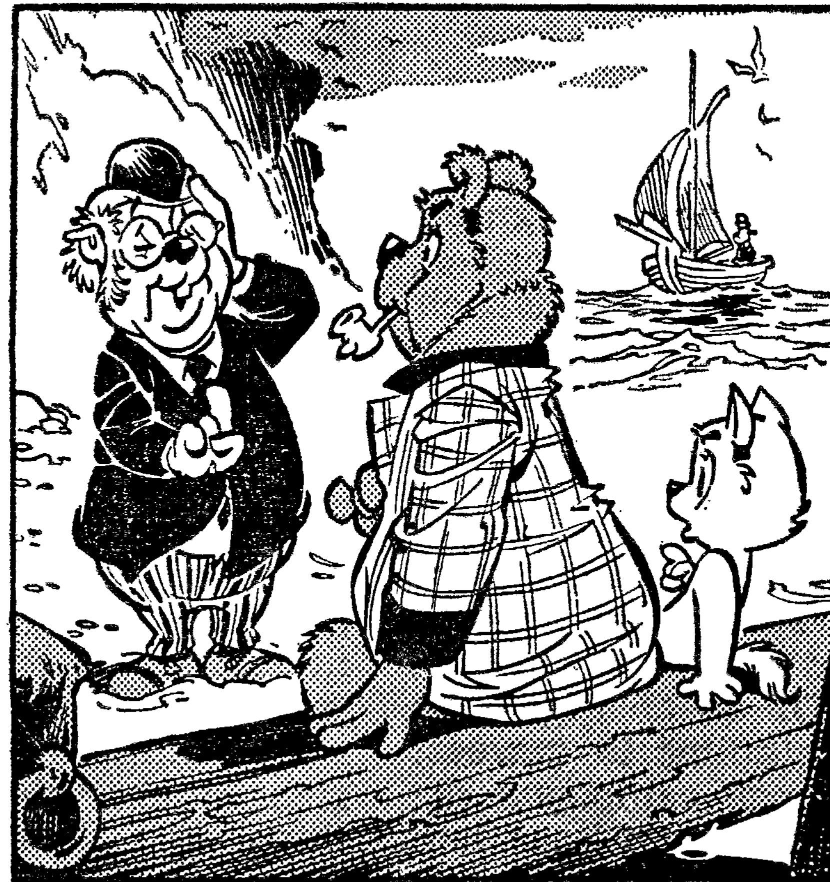
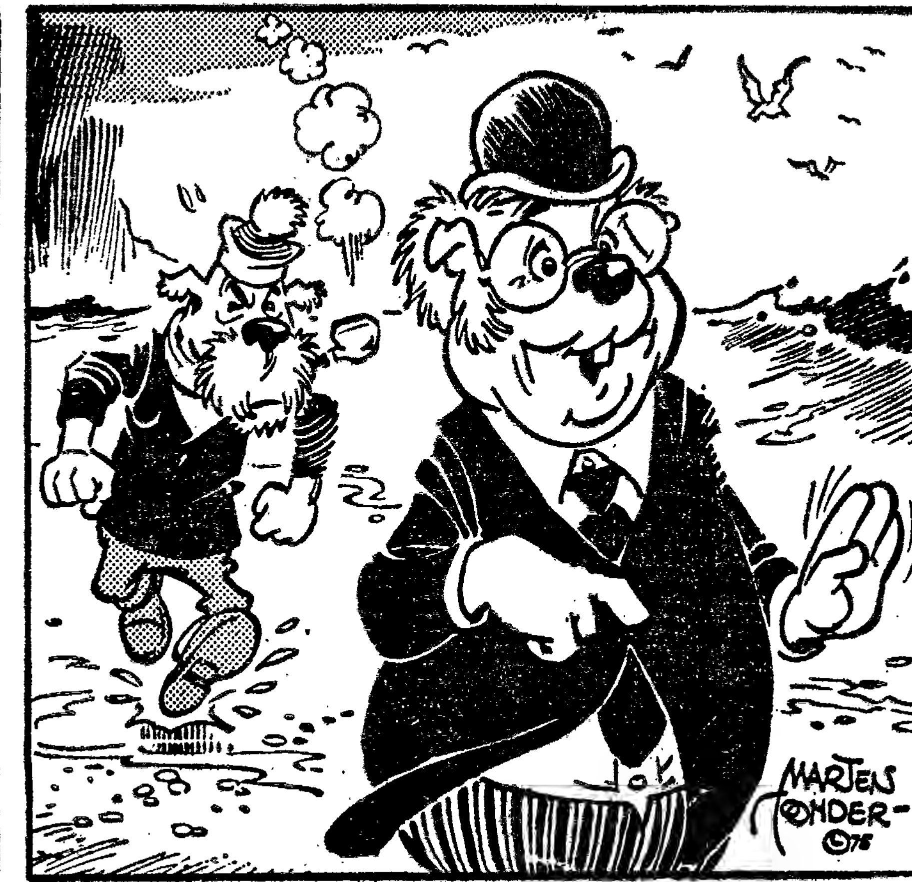
8213 Professor Prlwytzkofski hield woord. De volgende morgen meldde hij zich reeds bij de burgemeester en overhandigde een gezegelde enveloppe.
„Mijner rapport", sprak hij. „Het was een gans interessanter onderzoeking. Denkt u zich! Een Balaenoptera Physalus van ongehoorde..."
„Ja, ja", onderbrak de magistraat ongeduldig. „Geen wetenschappelijke termen; daar houd ik niet van. Ik ben iemand van de daad. Hoe is het met het water in die buurt?"
„Alles staat in der rapport", zei de geleerde een beetje verongelijkt. „Der waatr bevat polymeren of kondensaten. Ik heb nauwgezet uit elkander gezet, dat..."

„Prima, prima", hernam de heer Dickerdack nerveus. „U wordt bedankt, professor. Ik zal de zaak aan de bevoegde commissie voorleggen. Ik zal eh... Ja, ja. Goede dag."

De hoogleraar verliet ontstemd het vertrek, terwijl de burgemeester de telefoon greep om de ambtenaar eerste klasse op te bellen.

„Ik heb een zeer vertrouwelijk rapport over het monster ontvangen, Dorknoper", zei hij. „Het is erg ingewikkeld, maar het staat wel vast, dat er niets tegen te doen is. De vissers moeten boer worden. Zorg, dat ze hulp krijgen."

8214 De wind was gaan liggen, en omdat de zon zo nu en dan scheen, hadden heer Ollie en Tom Poes het zich op het piertje gemakkelijk gemaakt. Maar al gauw werden ze daar gestoord door de ambtenaar Dorknoper, die uit de richting van het dorp naderde.

„Goede middag," sprak hij. „U hebt mij onlangs opgebeld over een zeemonster, meneer Bommel, en daar kom ik nu even op terug. Men denkt wel eens, dat de overheid alles op de lange baan schuift, maar daar is geen sprake van, zoals u ziet."

„Wat gaat u er dan aan doen?", vroeg heer Ollie.

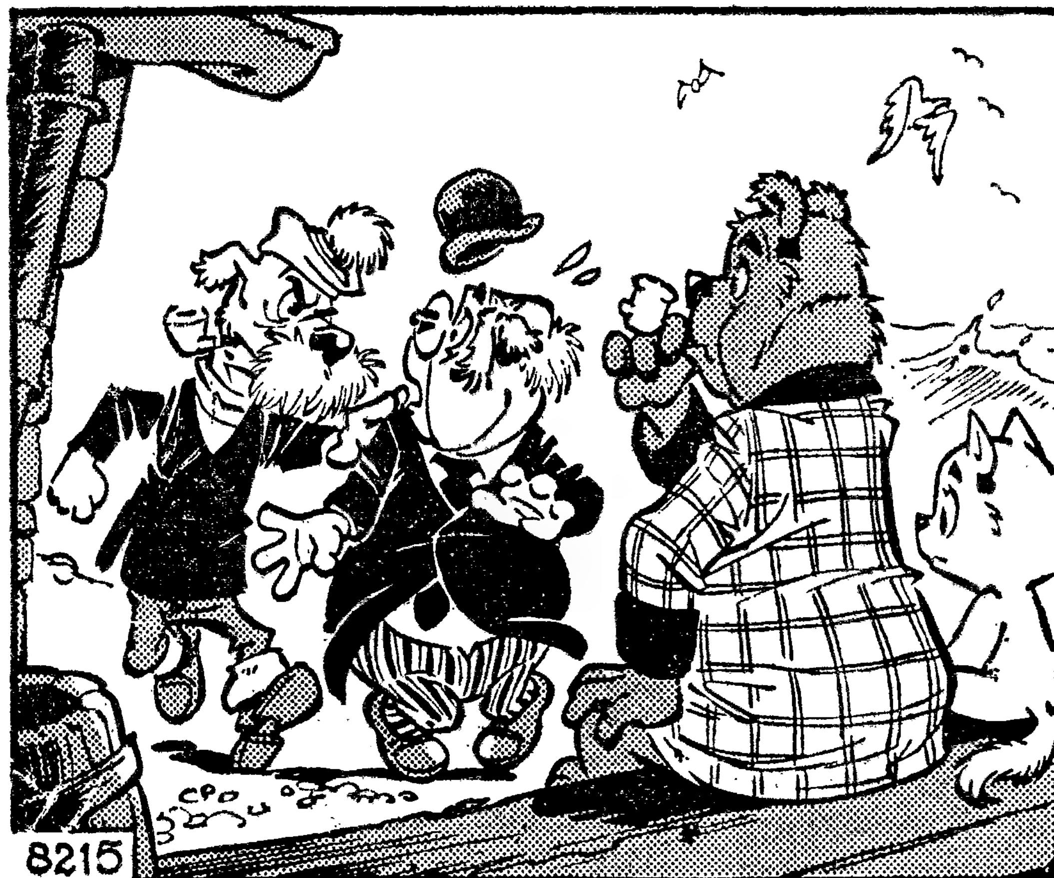
„Niet zo haastig", hernam de hooggeplaatste beambte. „We hebben een onderzoek laten instellen door onze wetenschappelijke adviseur. Uit diens rapport blijkt, dat het hier om een uiterst gevaarlijk en verscheurend monster gaat..."

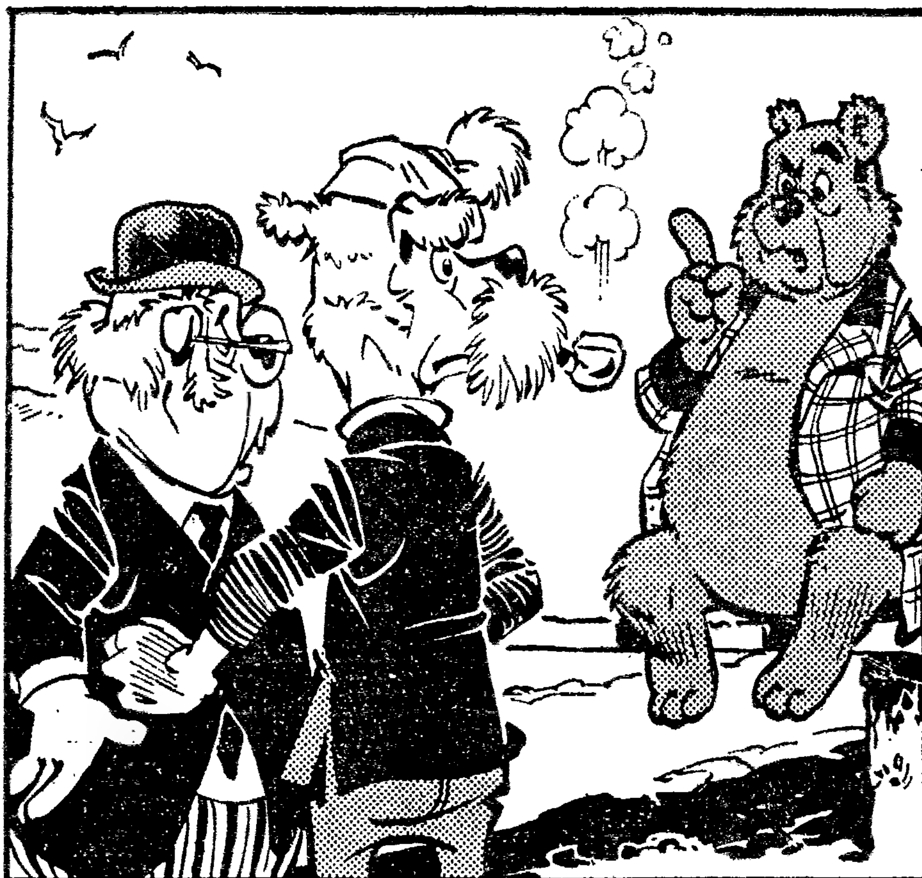
„Dat wist ik al", zei heer Bommel een beetje ongeduldig. „Maar wat wordt er aan gedaan? De politie zou die Kaligaar een halt moeten toeroepen. Daar hebben wij, als vissers, toch zeker recht op?"

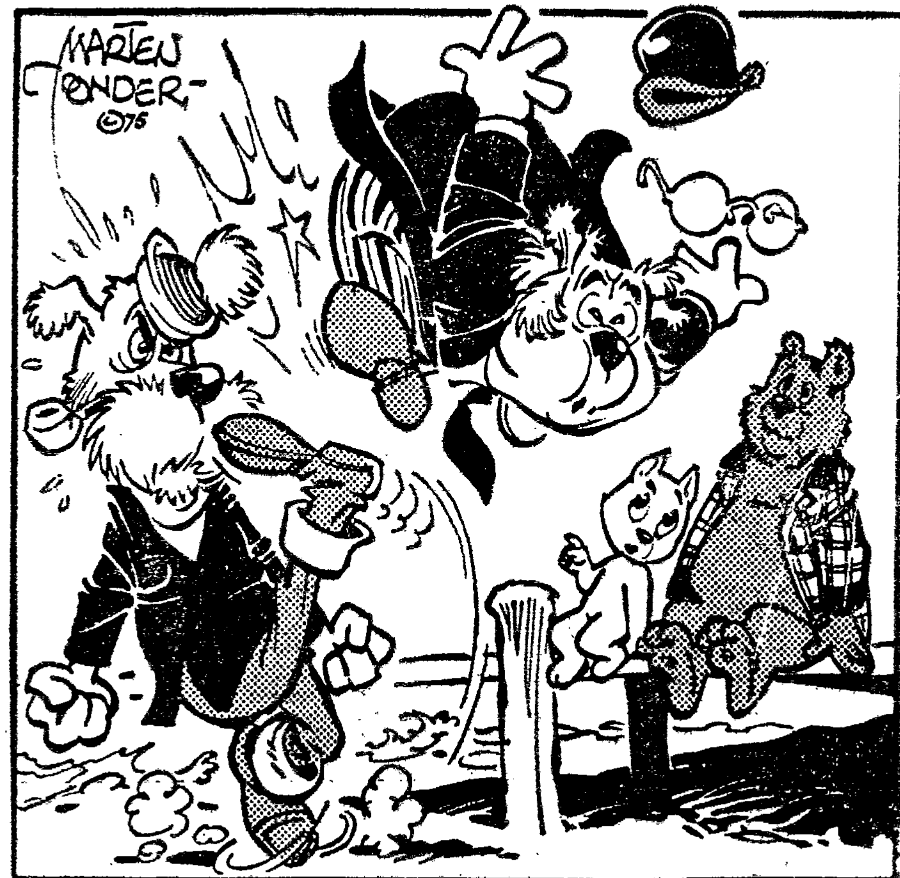
„Zo eenvoudig is het niet", verklaarde de heer Dorknoper. „Als deze zeeslang verjaagd wordt, komt er weer een ander, omdat ze aangetrokken worden door elkanders geur. We zouden hier een oorlogsschip in vaste dienst moeten hebben, en daar kan geen sprake van zijn, dat begrijpt u wel. Nee, het beste zou wezen, wanneer de vissers met steun van de overheid,over zouden gaan op het boerenbedrijf."

„Hm", zei Tom Poes nadenkend. „Hebt u het rapport van de professor zelf gelezen?"

„Dat niet", begon de ambtenaar. „De burgemeester heeft..." Verder kwam hij niet, want hij werd in de rede gevallen door Elger Kaar, die onbemerkt genaderd was.

8215 De visser greep de ambtenaar eerste klasse bij de schouder en keek hem dreigend aan.

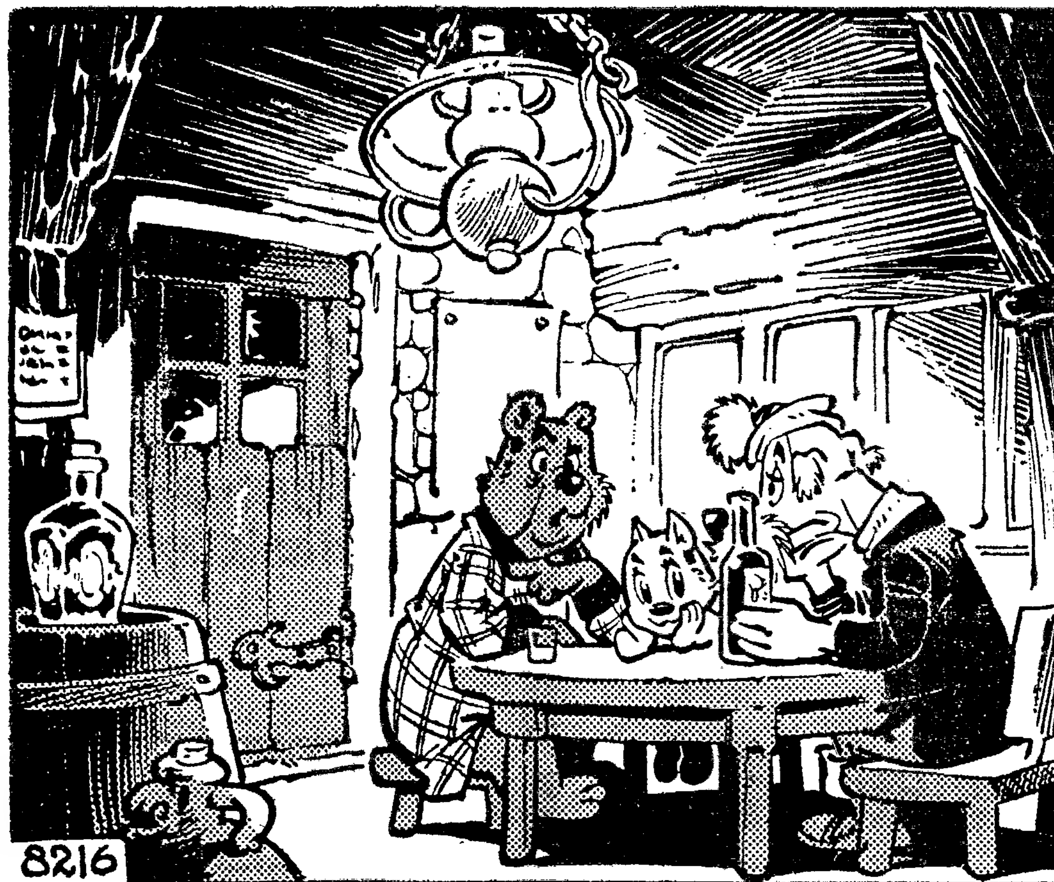
„Klets", snauwde hij. „Gefoezel. Wij vissers eisen bescherming van de overheid - en geen praatjes. Wij willen vissen zonder monsters in de buurt. Als belastingbetalers hebben wij daar recht op!"

„Tot op zekere hoogte", zei de heer Dorknoper. „Uw rechten zijn vastgelegd in de wet, en meer in het bijzonder in..."

„Kom, kom", riep heer Bommel streng vanaf het piertje. „Heer Kaar heeft gelijk. En als zegs- en raadsheer van de vissersbevolking zal ik zorgen, dat hier recht geschiedt! De Kaligaar moet weggejaagd worden — en als er dan een ander komt, moet die óók weggejaagd worden — en als er dan wéér een ander komt..." „Dat lijkt me onzin", viel Tom Poes hem in de rede. „Monsters zijn geen wespen of regeringen! Ik zou het rapport van de professor wel eens willen zien."

De beambte zuchtte, en schudde bekommerd het hoofd.

„Maak toch niet zulke moeilijkheden, heren", vermaande hij. „Alles kan toch prettig geregeld worden? De overheid is waaratje de kwaadste niet, daar wordt wel eens verkeerd over gedacht. En wanneer de vissers over zouden gaan op het boerenbedrijf..." Verder kwam hij niet; zijn verstandige woorden werden Elger Kaar te machtig, en hij verwijderde hem uit het beeld.

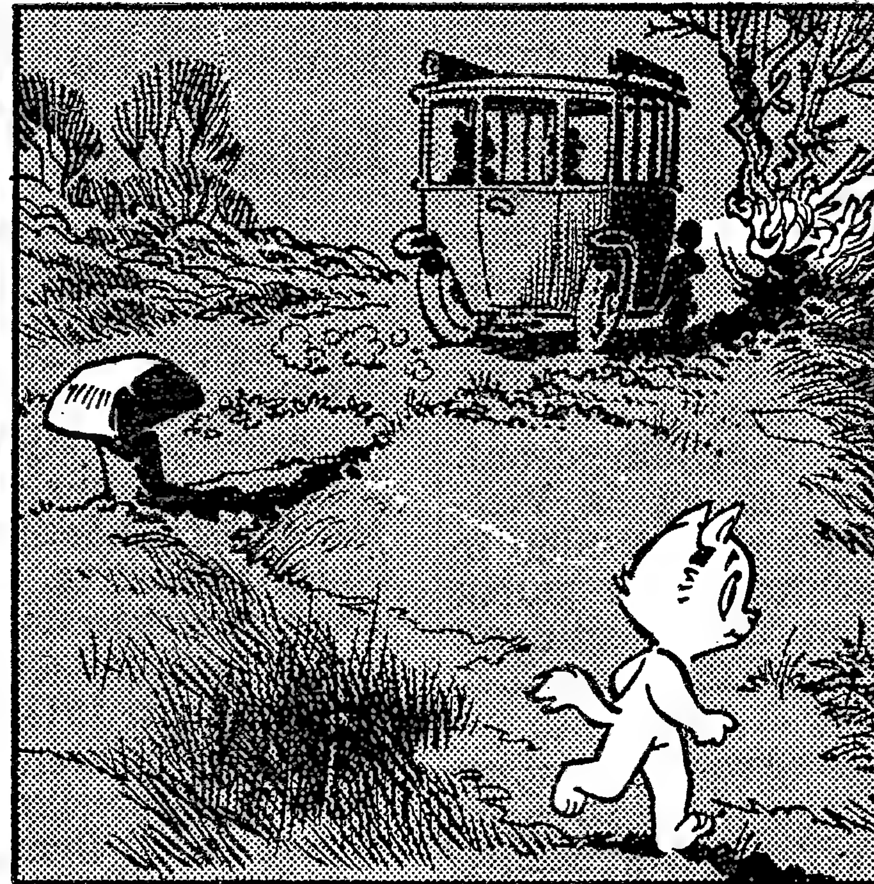

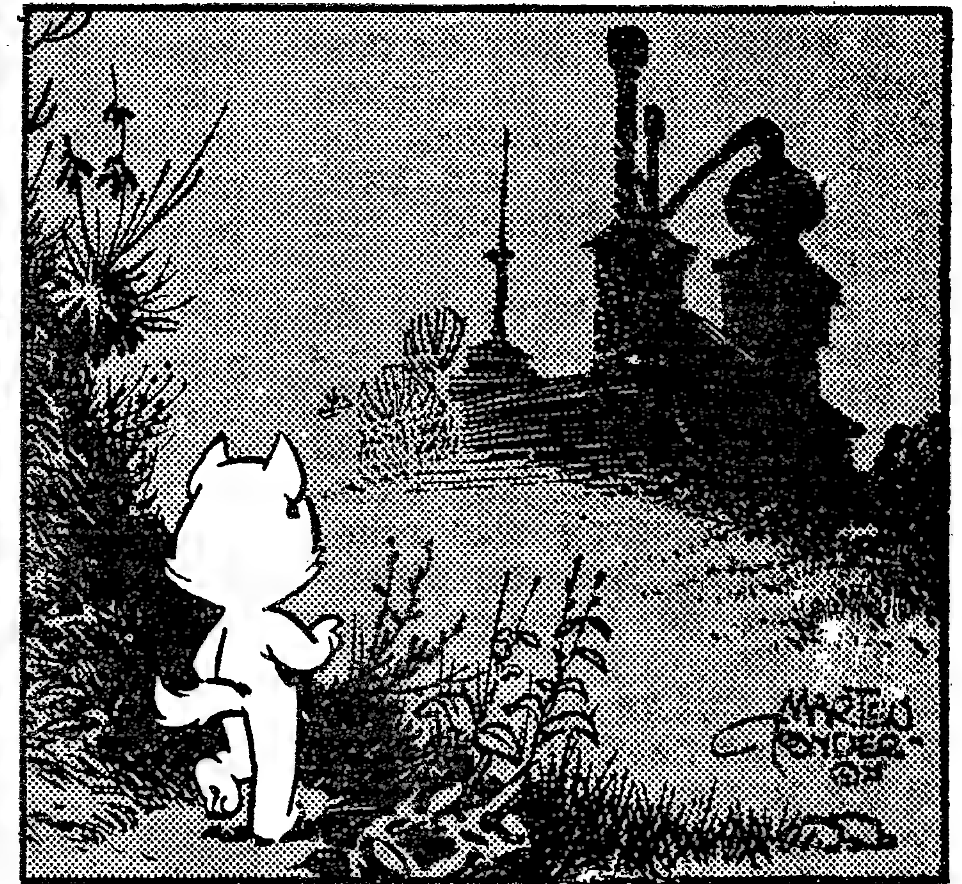
8216 Die avond kwam Elger Kaar aan het tafeltje van heer Bommel en Tom Poes zitten om zijn zorgen te bepraten.
„Ik voel me lelijk in de steek gelaten", sprak hij bedrukt. „De regering wil niks doen om de vissers te helpen. Want ik kan toch niet thuis komen met de boodschap, dat we boer moeten worden? Wat zou mijn grootvader zeggen? En de buren? Waarom sturen ze de politie te water niet op het monster af?"
„Geen geld", zei Tom Poes. „En er schijnt in dat rapport te staan, dat het wegjagen van de Kaligaar niet helpt. Raar, hoor!" „De enige, die hier iets aan kan doen ben ik", zei heer Ollie vastberaden. „Ik heb met fluwelen handschoenen aan de noodklok getrokken zonder dat het vrucht droeg. En nu is het buigen of barsten. Mijn taak ligt duidelijk voor me, als u begrijpt wat ik bedoel."
Op dat moment werd de deur van de herberg geopend, en boer Netel stapte glimlachend binnen.
„Hallo, Kaar!" riep hij schalks. „Ik heb goed nieuws voor je. D'r is een stadse meneer bij me geweest. Ene Knoper van de steun, zal'k maar zeggen. Ik mag jou op rijkskosten als boerenknecht in dienst nemen! Nu kan je eindelijk een goed vak leren. Ben je niet blij?"

Het was duidelijk, dat de visser helemaal niet blij was. Toen de landbouwer sprak was hij langzaam overeind gekomen, terwijl zijn gelaat een paarse gloed aannam — en heer Bommel stond haastig op.

„Kom, jonge vriend", mompelde hij. „We gaan nog even een wandeling langs het strand maken."
Tom Poes volgde hem naar buiten, terwijl achter hem de flessen begonnen te vliegen onder geroep en getier van de beide gasten.

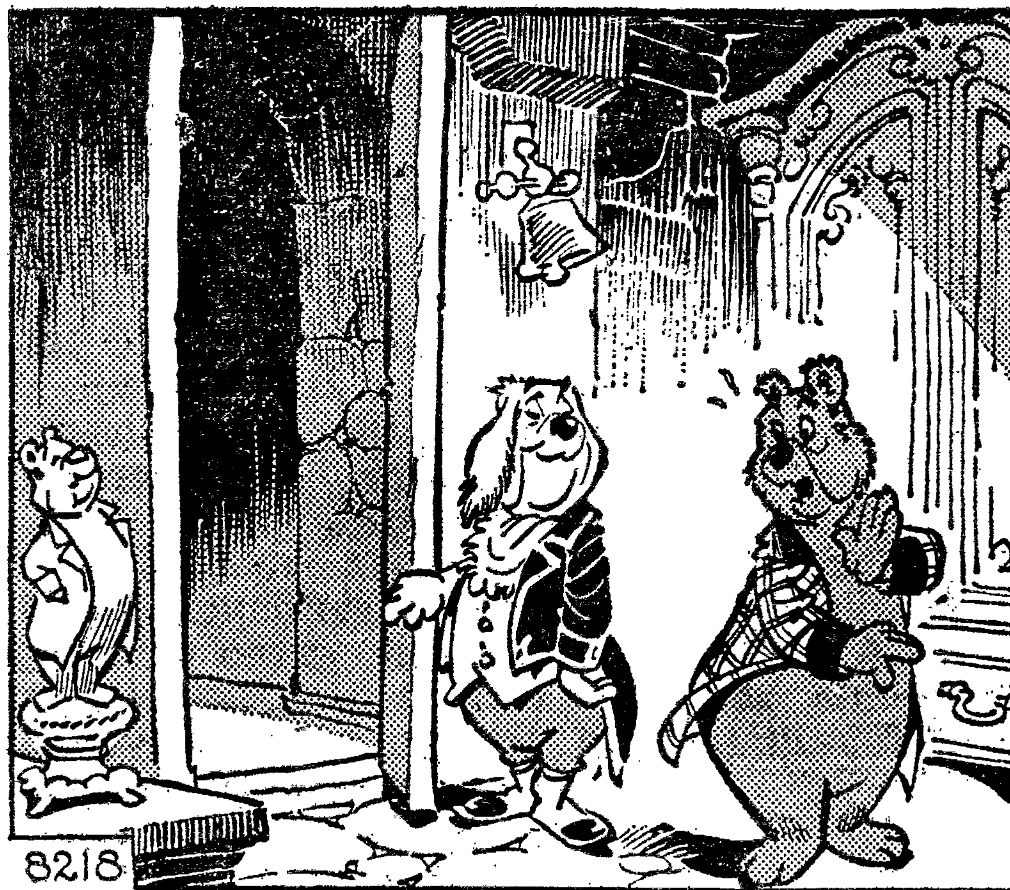

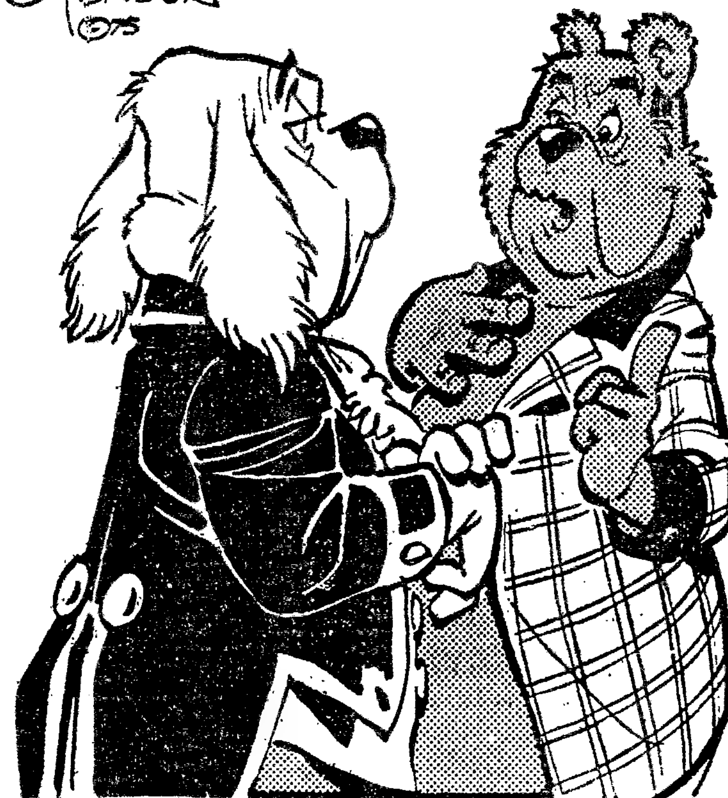

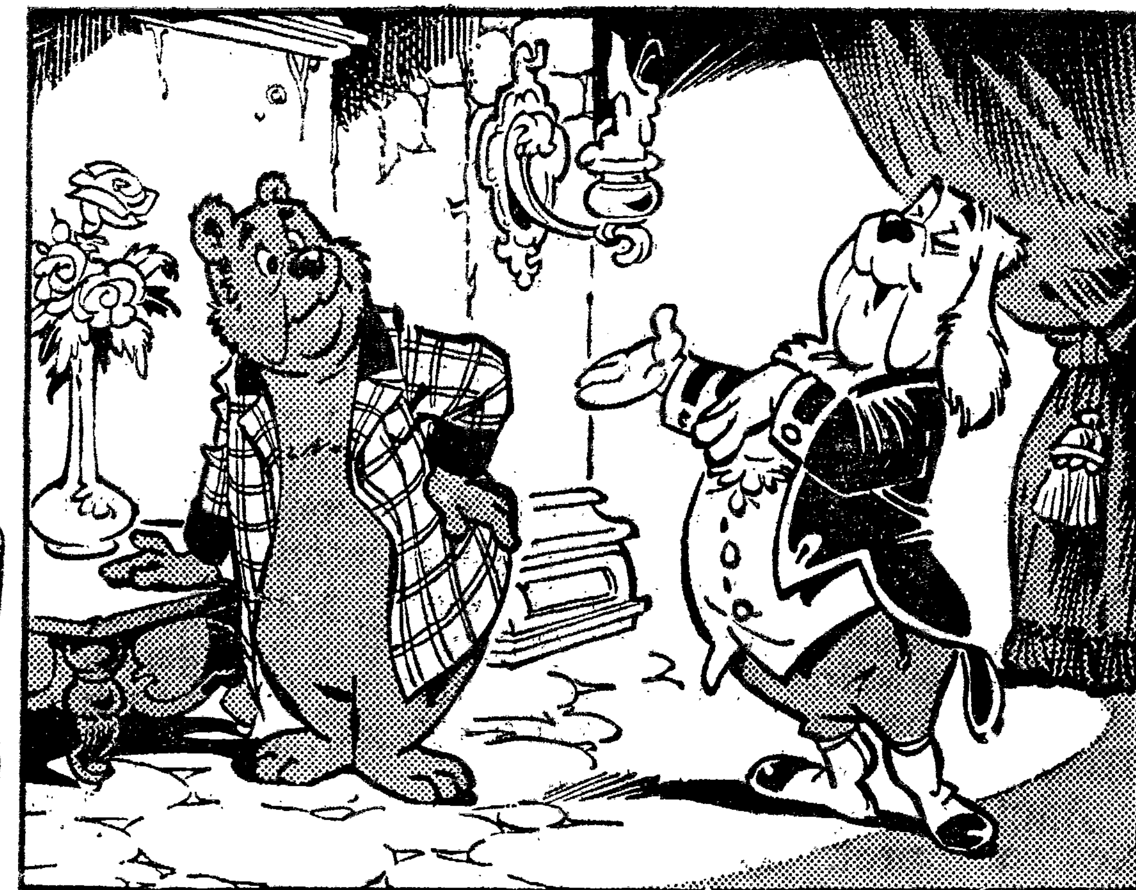

8217 In plaats van naar het strand, wendde heer Bommel zijn schreden naar de bushalte, die even buiten het vissersdorp lag.
„Dit gaat zo niet langer", verklaarde hij. „Ik heb nu lang genoeg zoete broodjes om deze hete brij gewonden. Het wordt tijd, dat de Kaligaar wordt aangepakt. Met ijzeren vuist, bedoel ik. Door een heer, die zijn woord gegeven heeft, als je begrijpt wie ik bedoel. Ik ga naar huis om scherpe maatregelen te nemen." „Ik ga mee", zei Tom Poes, „want ik wil toch wel eens wat meer over het monster weten, dan Dorknoper ons vertelde. Ten slotte was ik er bij, toen de professor het onderzocht."
Met dat plan stapte Tom Poes eerder uit de bus dan heer Ollie. Het stadslaboratorium, waar professor Prlwytzkofski zijn bezigheden had, stond op de heide, niet ver van de bushalte. Maar toen hij het gebouw naderde zag hij tot zijn teleurstelling, dat het niet verlicht was.

„Dit is geloof ik de eerste keer, dat hij 's nachts niet werkt", zei Tom Poes tot zichzelf. „Dan morgen maar. Ik moet hem spreken, want ik heb het gevoel, dat er ergens iets niet klopt; al weet ik dan ook niet wat."

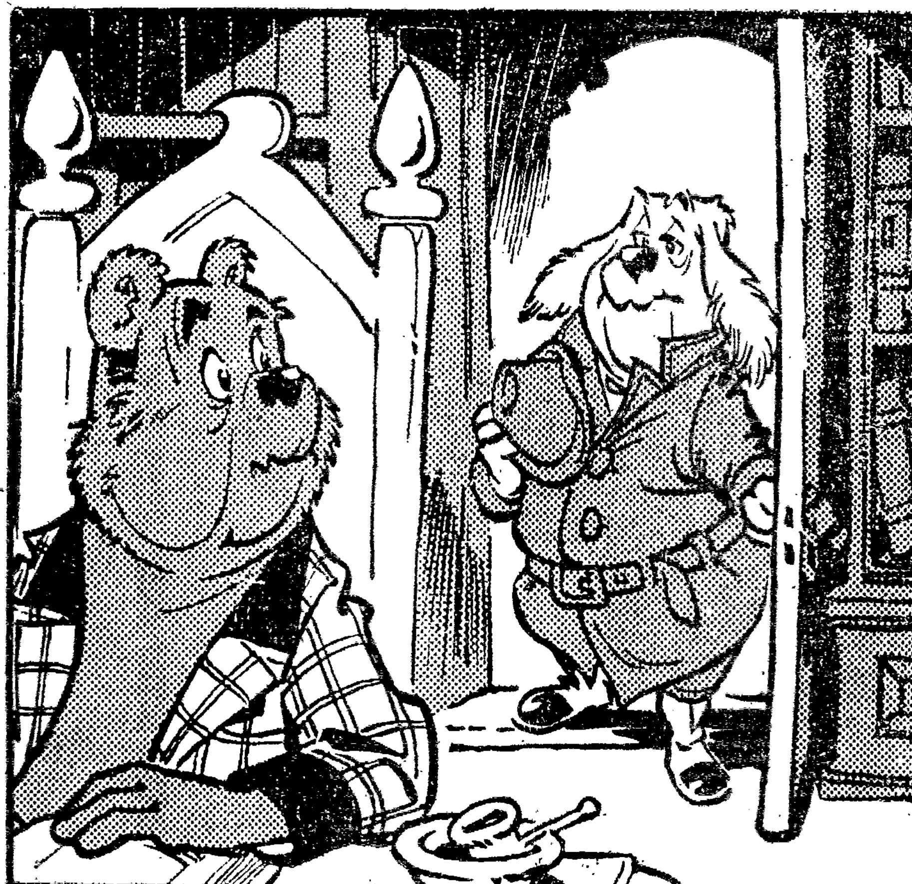

8218 De bediende Joost keek een beetje verbaasd op, toen zijn werkgever die avond laat slot Bommelstein binnenkwam.
„Welkom, met uw goedvinden, heer Olivier", sprak hij. „Hebt u genoten van uw zeereis?"
„Nee", zei heer Bommel, „helemaal niet. Ik kreeg een maagkwaal, waardoor ik te water raakte, en daar werd ik nagezeten door een zeemonster. Een Kaligaar, als je begrijpt wat ik bedoel. Die eet alle vis op, zodat de vissers niets verdienen, en ik de plicht heb het monster te verjagen."
Joost had het verhaal met toenemende moeite gevolgd, maar toen hij de naam Kaligaar hoorde, verscheen er een lichtje in zijn doffe ogen.
„Daar heb ik wel eens van gehoord, als u mij toestaat", zei hij nadenkend. „Als knaap placht mijn tante mij versjes te leren. Heel leerzaam, werkelijk. En een daarvan ging over een Kaligaar. Hoe was het ook alweer?"
„Maar hoe verjaagt men een monster, als heer zijnde?", hernam heer Ollie, die zijn eigen gedachten volgde. „Men staat er zo alleen tegenover, als je begrijpt wat ik bedoel. En ik weet niets van zo'n reusachtig beest af."
„Misschien kan mijn tante u helpen", stelde de knecht voor. „Zij is een begaafde kruidenzoekster, en ze weet er alles van, als ik zo vrij mag zijn. Dat kunt u aan het vers merken. „Op de grote Oceaan / Daar is menig schip vergaan". Zo begint het. „In woedend stormgedruis / Vergaan met man en muis". En het eindigt met zoiets als „Het vreselijk gevaar van de woeste Kaligaar". Ik zal tante toch eens vragen."

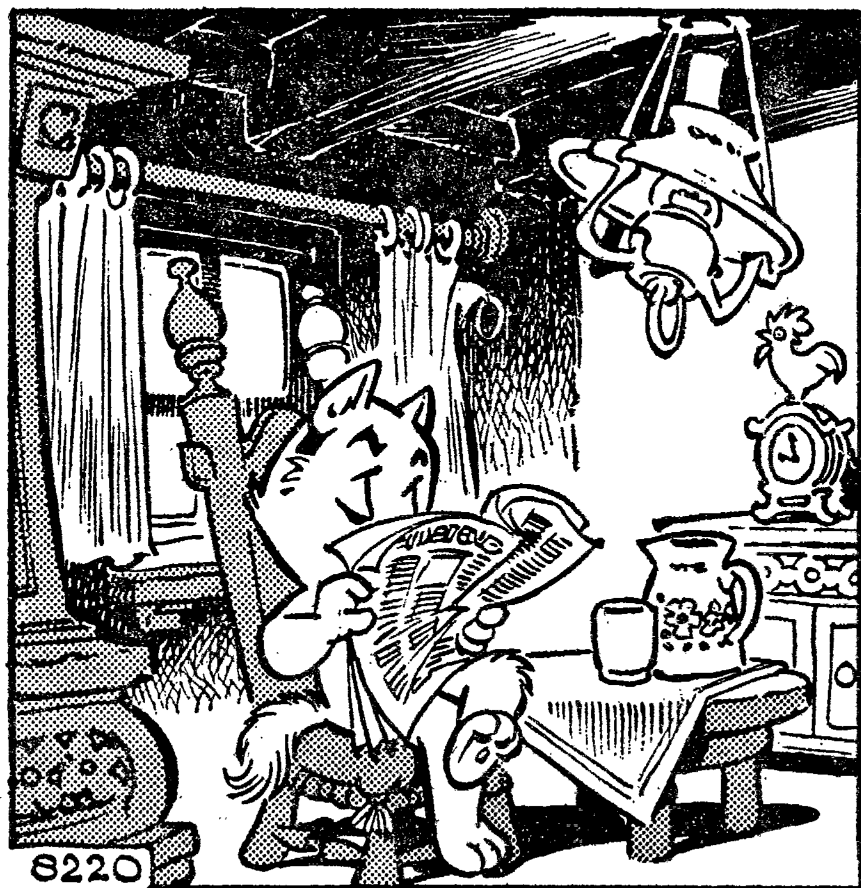

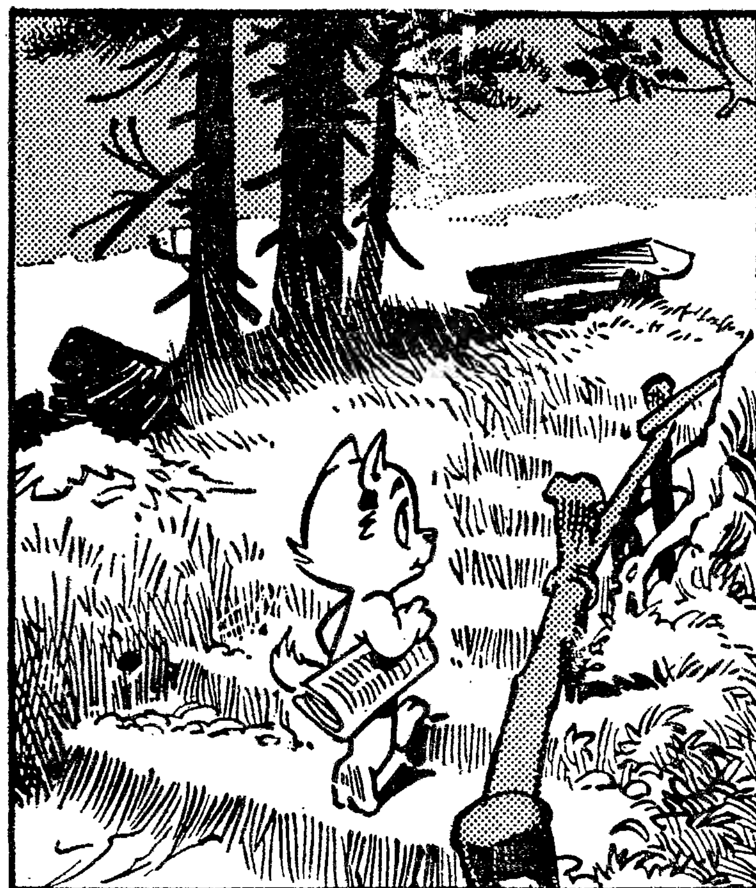
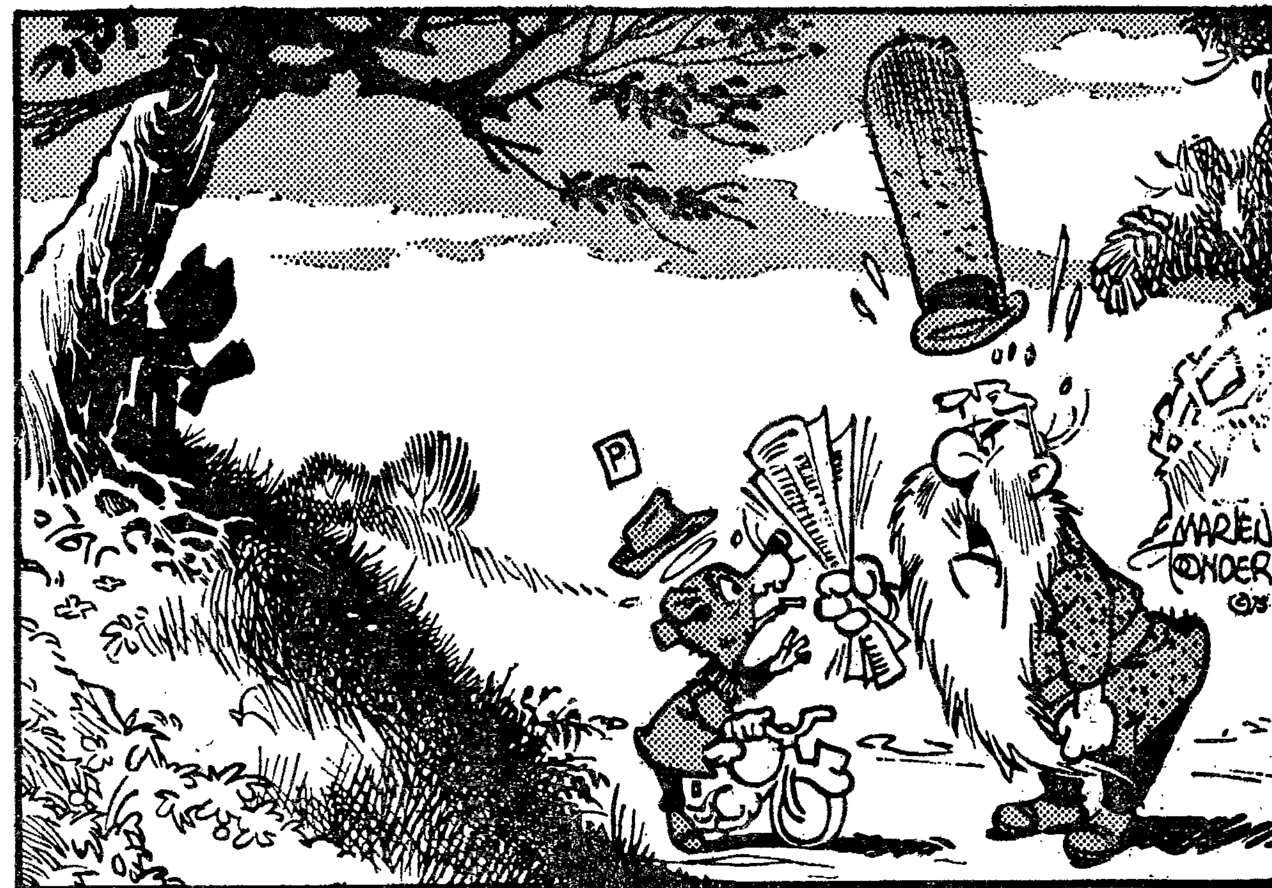

8219 De volgende morgen trok heer Bommel zich terug in zijn bibliotheek, en zocht daar alle boeken op, die over monsters handelden. Want hij begreep, dat men een dergelijk verscheurend gedrocht niet gemakkelijk kon verslaan, wanneer men niet de beschikking heeft over leger en vloot.
„Alleen list kan hier baten", sprak hij om half tien tot zichzelf. „Wanneer ik zijn gewoonten en zwakheden ken, vind ik vanzelf de kwetsbare plek in zijn bolster."
Maar toen hij om elf uur had ontdekt, dat er in al zijn folianten geen Kaligaar voorkwam, en dat ook overigens het bestrijden van zeeslangen niet werd behandeld, sloot hij het laatste deel en zuchtte smartelijk.

Gelukkig trad op dat moment Joost het vertrek binnen.
„Ik ben even bij tante Melisse aangegaan, met uw welnemen", verklaarde hij. „En ja hoor! Ze wist er alles van. Het lied gaat zo: „Op de grote oceaan / Daar is menig schip vergaan . . ." „Ja, ja", onderbrak heer Ollie nerveus. „Maar hoe kan men hem bestrijden? Wist je tante dat ook?"
„Daar zou ik opgekomen zijn", hernam de bediende, een beetje zuinig. „Het zit allemaal in het vers, dat 24 coupletten heeft. Maar als ik zo onbesuisd mag zijn; een Kaligaar is een elementaal, zegt tante. Een elementaal van water. En omdat hij vuur haat, kan men hem alleen met vuur verdrijven."

8220 Toen Tom Poes de volgende morgen de krant inkeek, werd zijn aandacht getrokken door de kop: 'Zeemonsterplaag'. „Van Westzijl tot Hozemond is de visvangst lam gelegd door een onbekend zeemonster van geweldige afmetingen", las hij. „Het houdt zich schuil tussen de zandbanken van Gepermuiden, waar het zich voedt met passerende zeebewoners. Volgens het wetenschappelijke rapport, dat ons door de overheid verstrekt werd, is er weinig tegen deze plaag te doen. Wanneer men het monster, dat in de wandeling Kaligaar genoemd wordt, vernietigt, zou het onmiddellijk vervangen worden door een ander, daar deze reusachtige diersoort in tribaal verband leeft. De vissersbevolking zal worden omgeschoold voor het boerenbedrijf, terwijl zwemmen langs de kust verboden wordt."

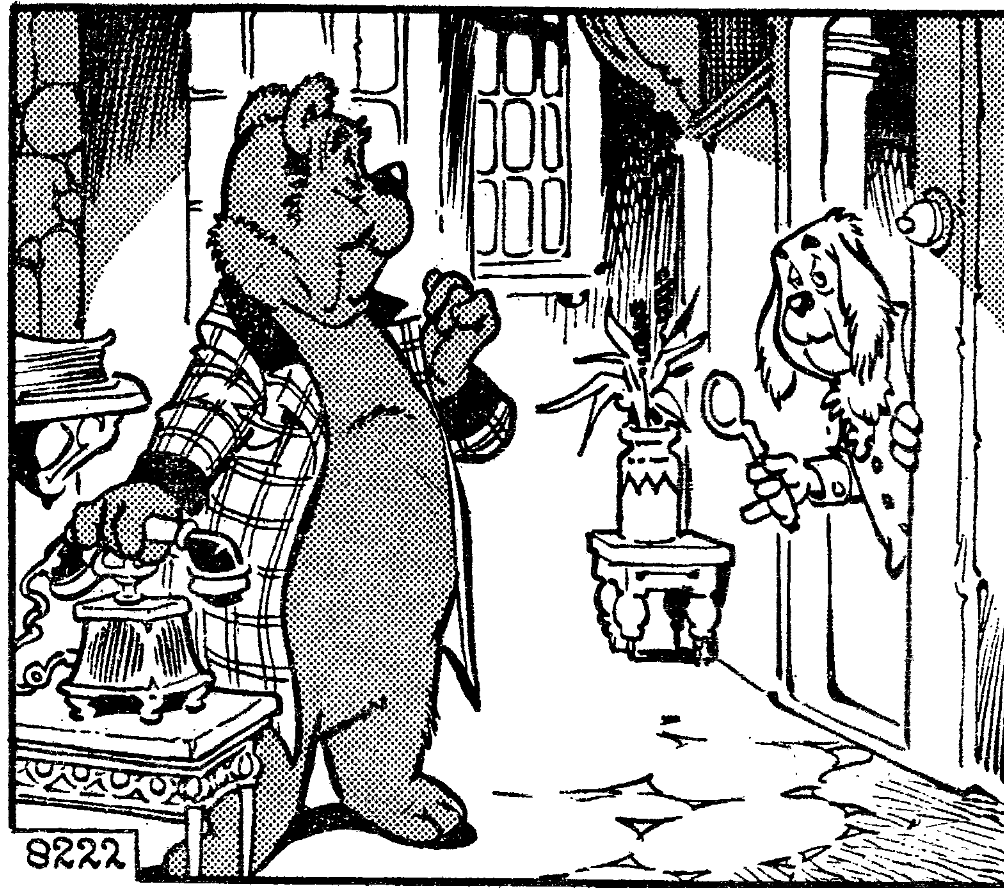
"Heel interessant", zei Tom Poes tot zichzelf. „Ik ben benieuwd wat de prof van dit stukje vindt."
Met die gedachte ging hij op weg naar het gemeentelaboratorium; maar al lang voordat hij daar aankwam, hoorde hij de stem van professor Prlwytzkofski achter de heuvel schallen.
"Praw!", riep de hoogleraar in grote woede. "Goed dat ik u juist tegemoet kom, wetenietsertijdingjokr! Wat schrijft u dan daar? Kaligaar! Tribaalverbandes! Der waaaaanzin! Zo ener rapport heb ik niemaals te zamengemaakt!"
"Maar ik heb het zelf van de burgemeester gekregen", protesteerde de journalist Argus, die onthutst van zijn knalfiets was gestapt. "Dit is het officiële, wetenschappelijke rapport, zei hij."

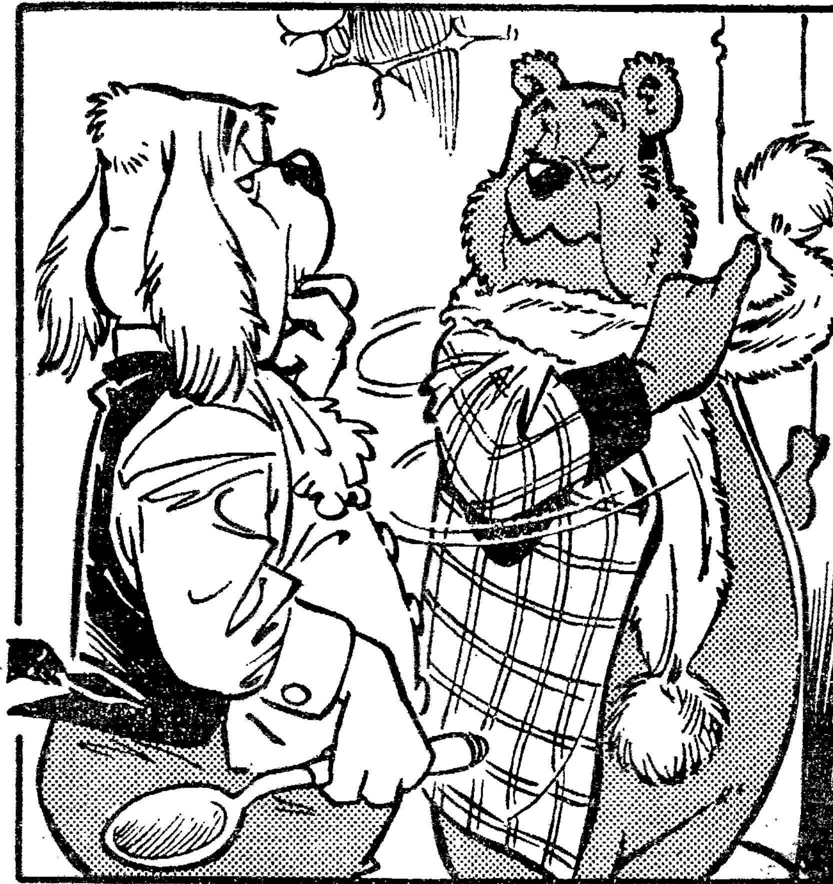

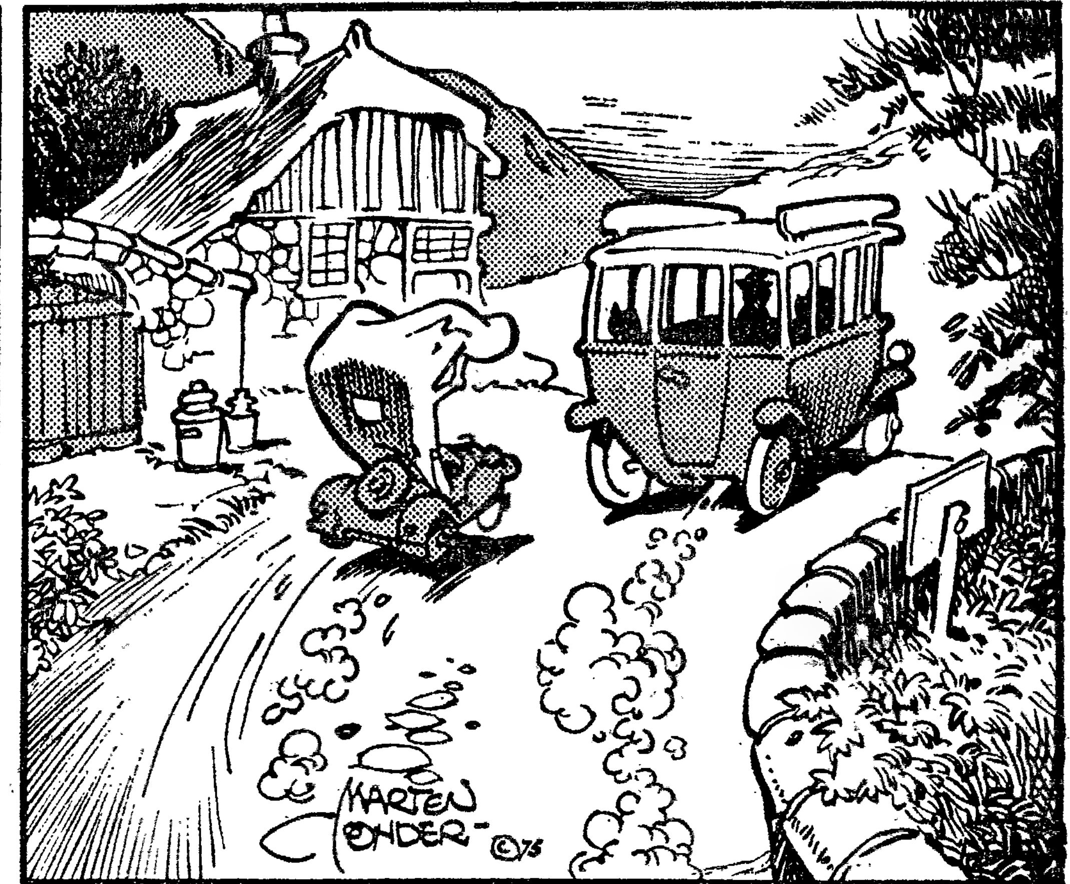

8221 Tom Poes rende de heuvel af naar de weg toe, waar professor Prlwytzkofski bezig was de journalist Argus terecht te wijzen.
"Wat stond er dan in uw rapport, als het niet waar is, wat er in de krant staat?", vroeg hij.
De geleerde keek gestoord om, en daarvan maakte de verslaggever gebruik om snel zijn plofje te beklimmen en voort te rijden naar de stad.
"Ach zo", riep de hoogleraar uit. "U hebt mij over der meer geroedeld terwijl ik der Balaenoptera studeerde. Welaan! Daarover heb ik in klare, eenvoudige taal ener rapport te zamen gemaakt, waarin ik uitelkanderzette, dat..."
Hij zweeg plotseling, en keek Tom Poes wantrouwig aan. "Praw!!", schreeuwde hij toen. "Wat gaat het u aan? Het is een vertrouwelijk rapport voor de behoorde — in een geler briefomslag met groener lakwerk. Daarover kan ik niet praten. Der goede dag."
Hij trok zich de hoed in de ogen en liep boos mompelend verder over het heidepad, dat naar het laboratorium leidde. "Zo kom ik niet verder", dacht Tom Poes. "Ik kan beter de bus terugnemen naar de zee. Maar het staat wel vast, dat er iets vreemds aan de hand is."

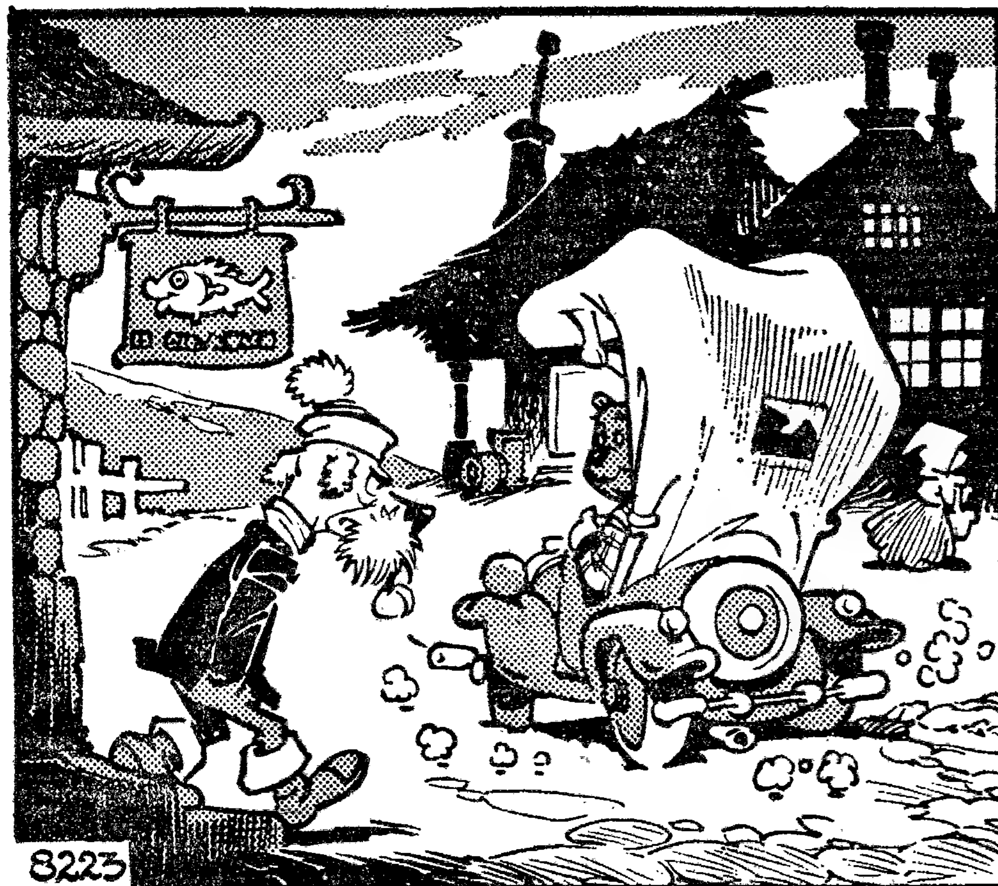

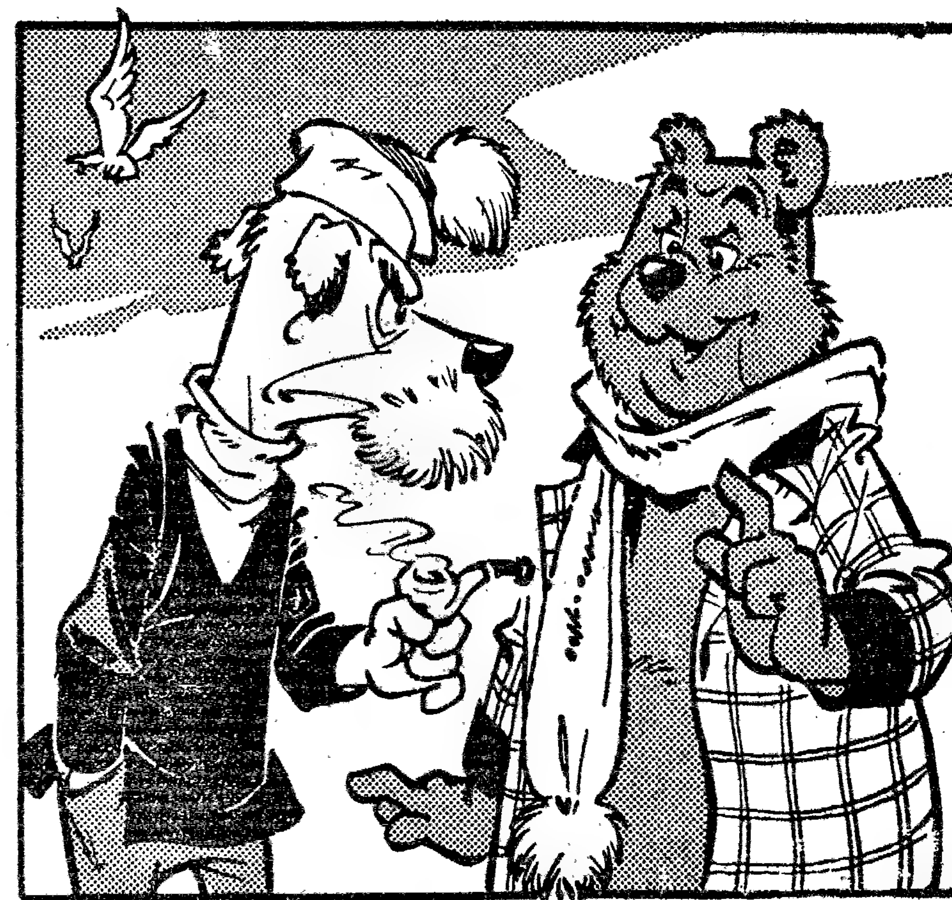

8222 Joost wilde zijn meester gaan vragen of het die avond een helder of een gebonden soepje moest wezen, en hij trof hem aan bij het telefoontoestel.
,,Voor mij geen soep, dank je'', sprak heer Bommel desgevraagd. ,,Ik heb andere dingen in mijn hoofd, moet je weten. Monsters en elementen en zo.''
Hij glimlachte voldaan, en vervolgde op bescheiden toon: ,,Ik heb lang over de woorden van je tante nagedacht. Een dame met diep inzicht, zodat ik een list heb kunnen bedenken. Weet je, hoe ik die Kaligaar onschadelijk kan maken, al is het dan ook met gevaar voor eigen gezondheid? Door vuur, Joost; door vuur! En daarom heb ik daarnet vuurwerk van zwaar kaliber besteld.''
,,Vuurwerk?'', herhaalde de trouwe bediende onthutst.

,,Juist'', zei heer Ollie, terwijl hij losjes een bouffante om de gevoelige hals wierp. ,,Een grote partij, die bezorgd wordt bij de herberg, zodat ik me nu moet haasten. Ik ga terug naar de ure des gevaars. Als ik.. als ik soms.. als ik soms niet t-terug kom, bedoel ik, dan weet je, dat ik gesneuveld ben voor een edele zaak, Joost. En mijn testament ligt b-bij de no-notaris. Vaarwel, trouwe knecht.''
Met deze woorden haastte hij zich het huis uit- en even later kon men hem in de Oude Schicht over de weg naar Gepermuiden zien rijden. Even buiten de stad haalde hij de bus in, waar Tom Poes in zat; maar die zag hem niet omdat hij in slaap was gevallen.

8223 Toen heer Bommel tegen de middag in het vissersdorp terugkwam, verliet Elger Kaar juist de herberg. Hij zag er zo somber uit, dat heer Ollie haastig remde en uitstapte.

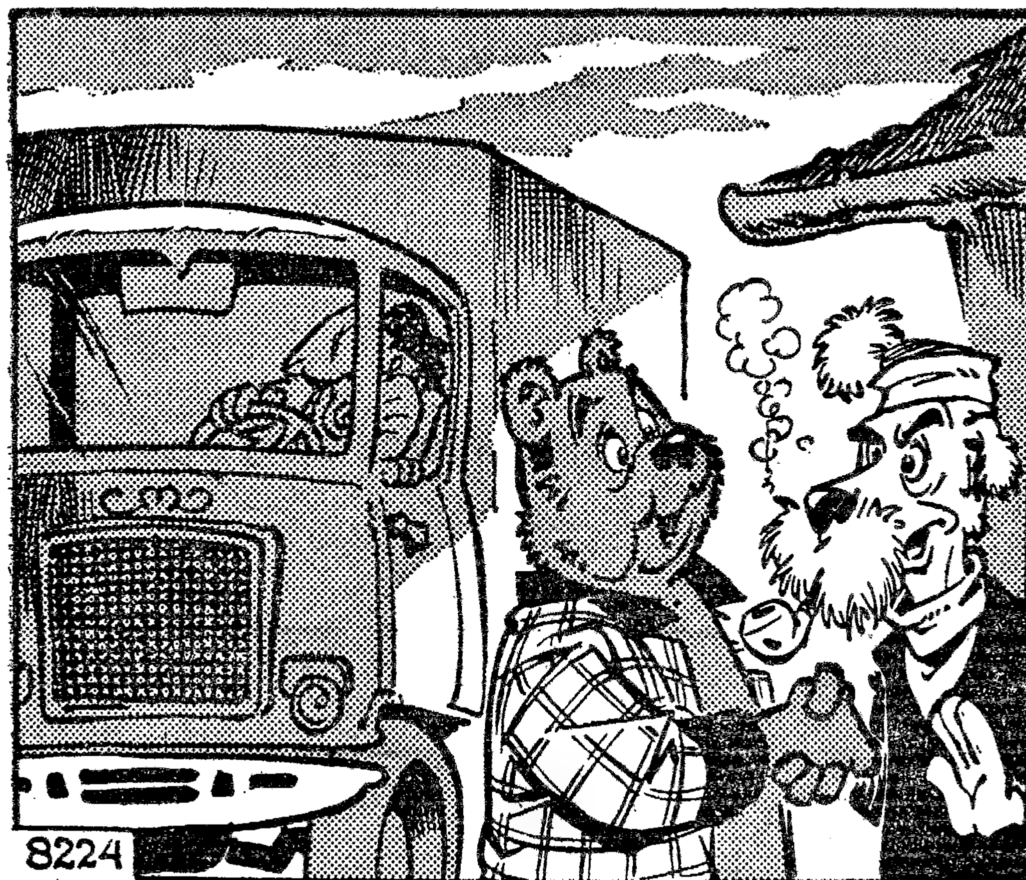
,,Alles komt in orde, heer Kaar'', begon hij, maar de visser liet hem niet uitpraten.

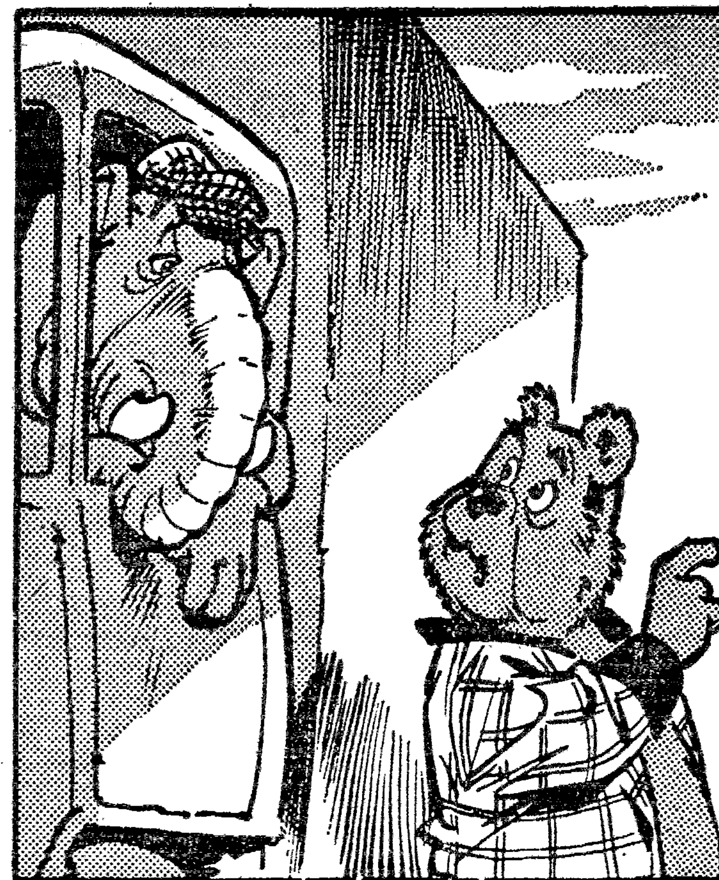
,,D'r komt niets in orde'', mompelde hij zwartgallig. ,,Daarbinnen is een vergadering van vissers. Over dat stukje in de krant, u weet wel. Dat rapport van de overheid over het monster en het geboer. Het ziet er niet best uit, meneer Bommel en daarbinnen is niemand met een zinnig plan. Ik ben weggegaan. Dat bekaaide gefoezel is niet om aan te horen.''

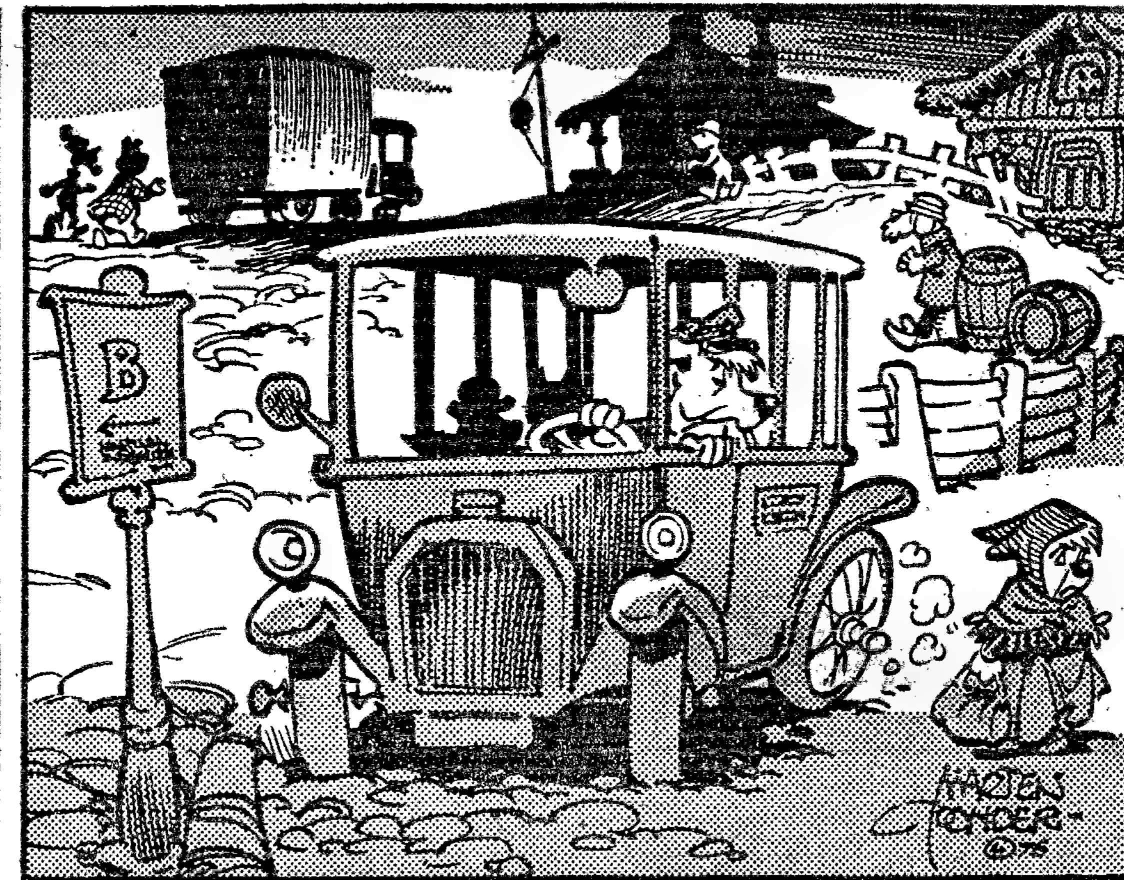
,,Dan bent u bij mij aan het goede adres'', hernam heer Bommel monter. ,,Ik heb niet stil gezeten, als u begrijpt wat ik bedoel. En zodoende ga ik het monster met vuur verjagen, als het donker is, vannacht. Maar ik heb uw hulp nodig, voor het vaarwerk en zo. Als we de handen ineen slaan zal de Kaligaar vreemd opkijken, dat beloof ik u.''

,,Vannacht?'', herhaalde de ander nadenkend. ,,Dan is het volle maan. Springvloed dus; dat is niet ongevaarlijk. Wat ben je van plan?''

,,We gaan uw boot laden met vuurwerk'', verklaarde heer Ollie, ,,en dat gaan we aansteken bij het monster. Daar kan het niet tegen; dat heeft Joosts tante Melisse zelf gezegd.''

8224. „Het monster met vuurwerk verjagen?", herhaalde Elger Kaar. „Het lijkt me een beetje leb bij een Kaligaar van 50 meter. Maar het moet geprobeerd worden. Ik doe mee, meneer Bommel." Heer Ollie drukte geroerd de hand van de eenvoudige visser. „Dit is een historisch moment", sprak hij. „Hier staan twee helden, die met doodsgevaar een verscheurend monster het vuur aan de schenen gaan leggen. Een vreselijk vuur, dat als een . . ."

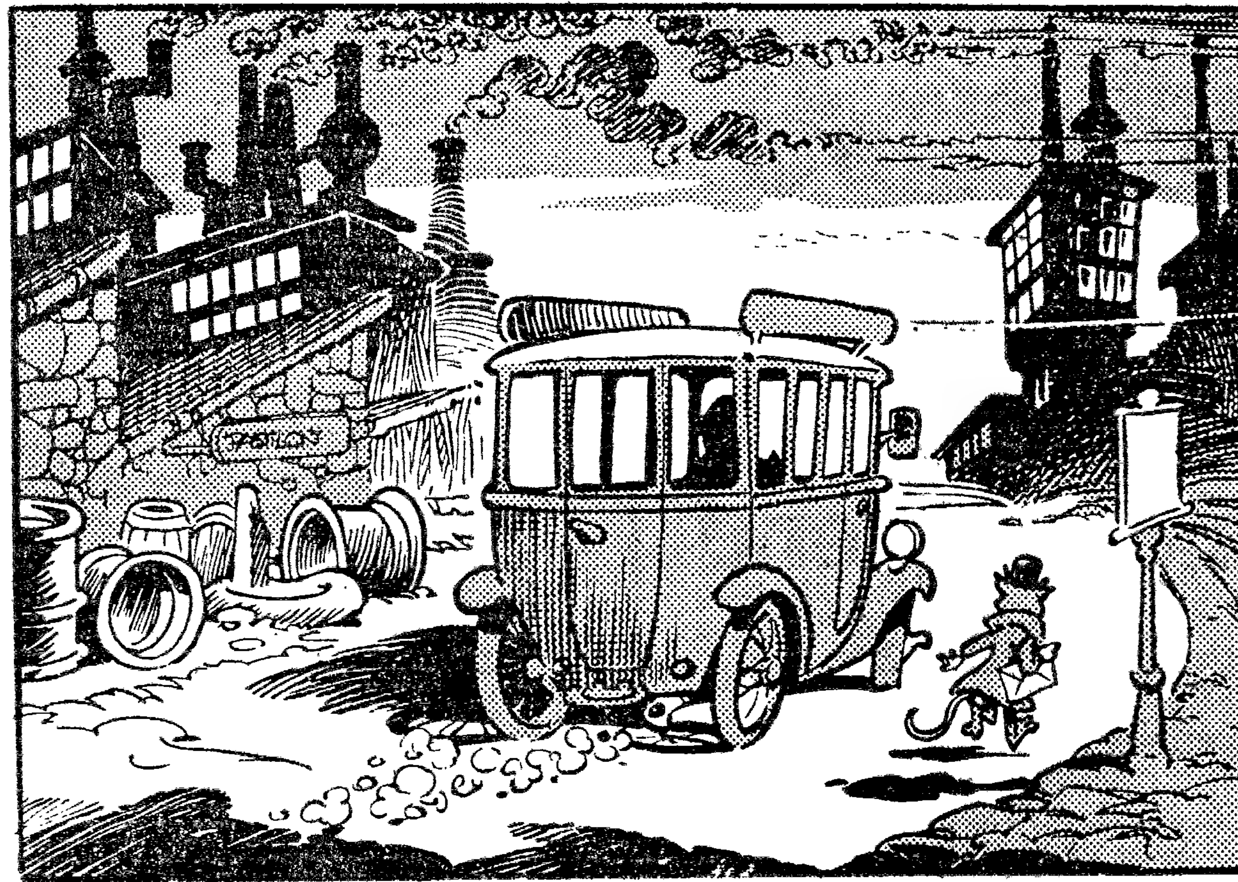
„Hier is een lading gillende keukenmeiden en donderfirmamenten", zei een zware stem achter hem- en toen hij geschrokken omkeek, zag hij daar een grote vrachtauto staan.

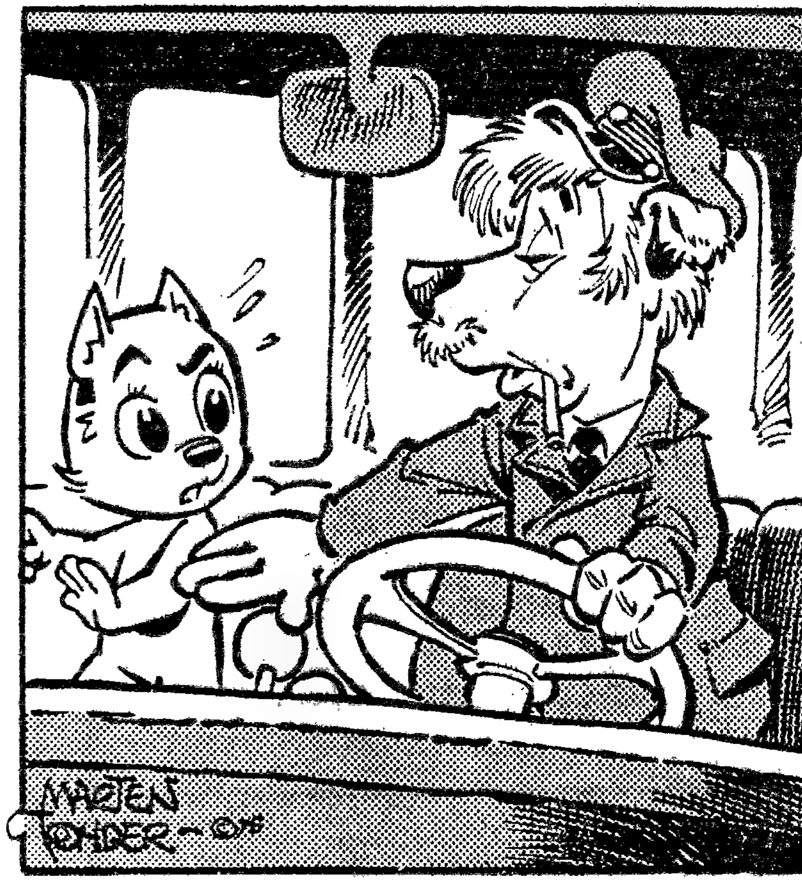
„Helse kaarsen en bliksemslagen zijn er ook bij", vervolgde de chauffeur. „Een partijtje vuurwerk voor ene Bommel. Waar kan ik die vinden?"

„Hier", zei heer Ollie. „Hij staat persoonlijk voor u. En die lading moet bij dat piertje daar gebracht worden, zodat we het kunnen inschepen."

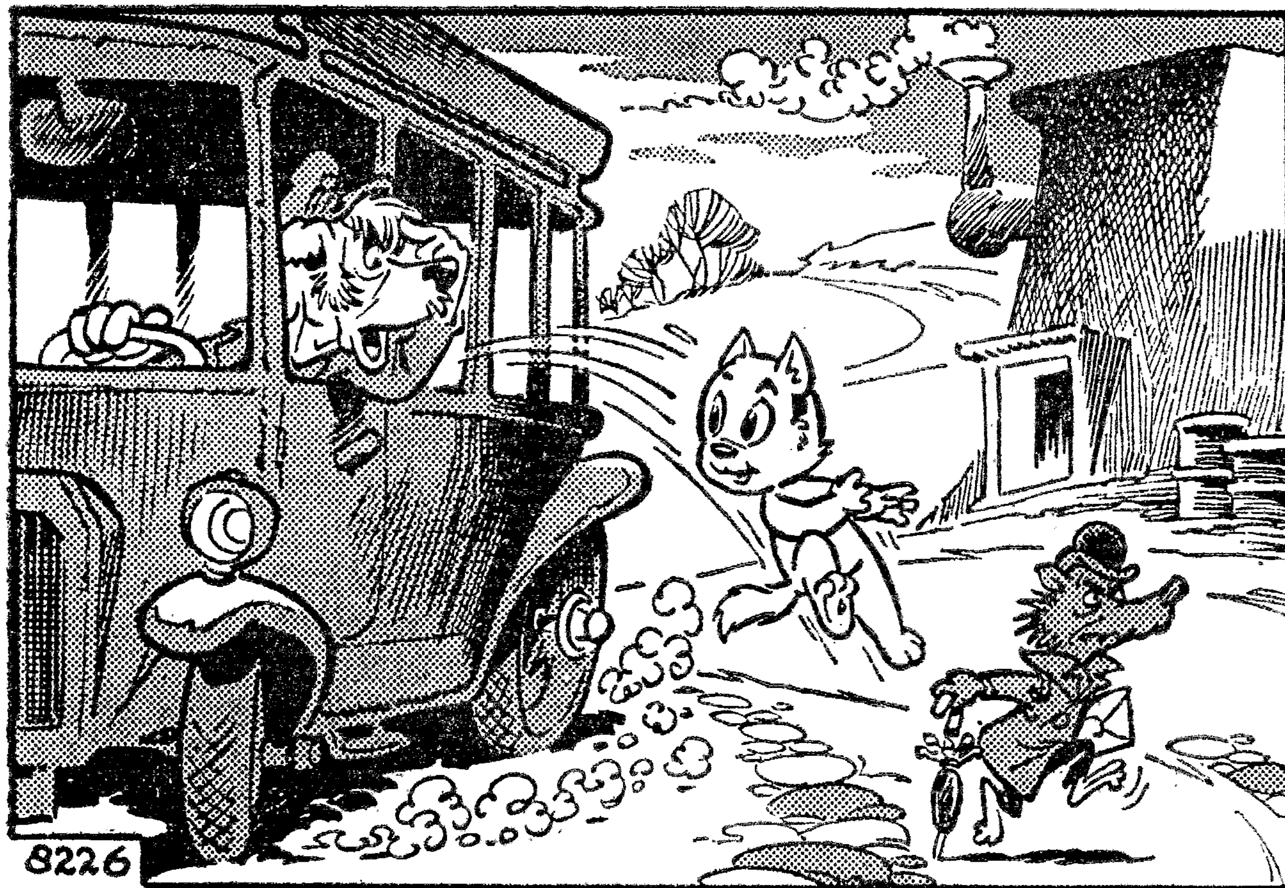
De ander trok het hoofd naar binnen en reed het zware voertuig voorzichtig over de hobbelkeien naar de aangeduide plek. Elger Kaar en heer Bommel volgden en daarom hadden ze geen aandacht voor de bus, die bij de halte stopte. De enige die naar buiten klom was een vissersvrouwtje, want Tom Poes was in slaap gevallen, zodat hij rustig bleef zitten toen het voertuig verder reed.

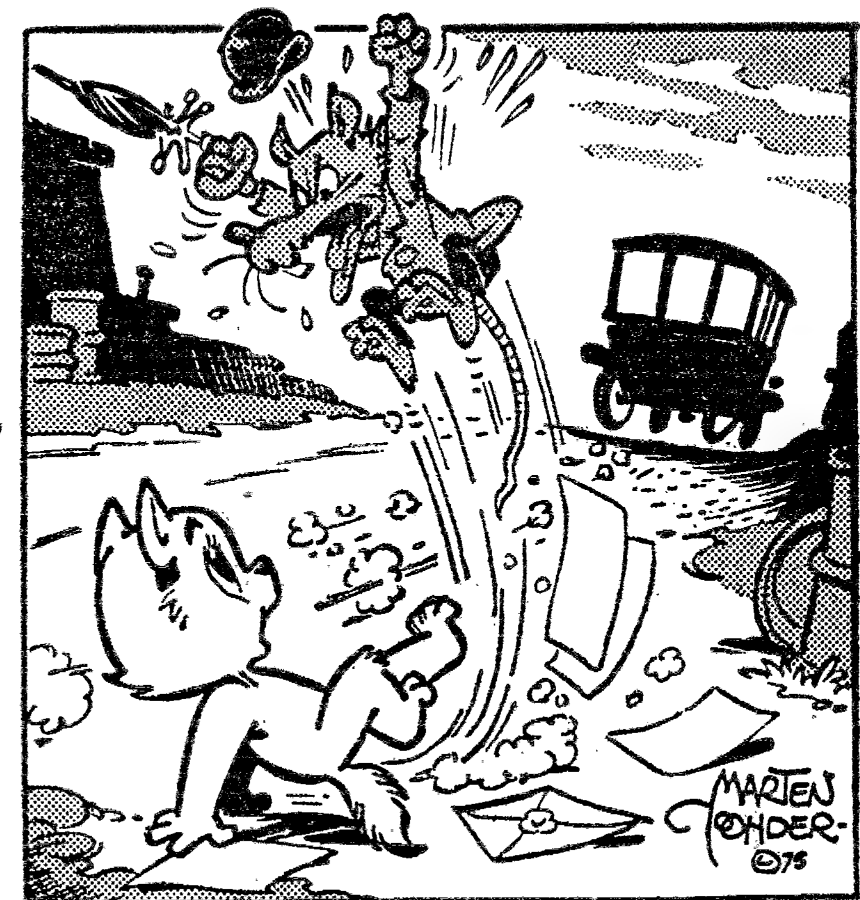

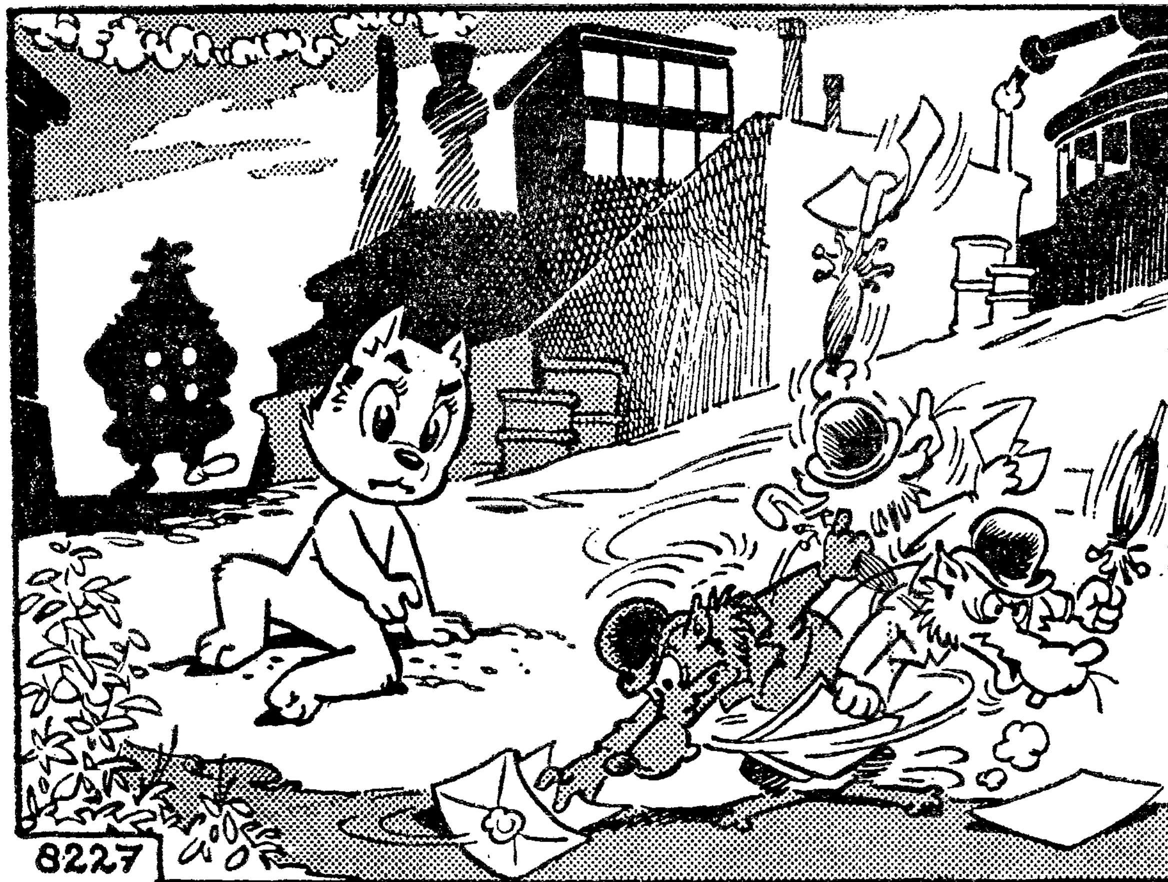
8225 De oude bus, die de verbinding tussen Westzij en Hozemond aan Zee onderhield, hobbelde voort naar het einddoel, met twee passagiers. De ene was Tom Poes, die rustig doorsliep, en de andere was de knopenfabrikant Verkwil.
Deze had zijn vermogen verdiend door zuinigheid en ijver, en daarom reed hij liever in een autobus dan in een eigen wagen. Dat was goedkoper en bovendien kon hij werken terwijl hij reed.
Zo was hij nu verdiept in een lijvig rapport, dat hij uit een gele enveloppe gehaald had, waar een groen lak opzat. Daar ging hij helemaal in op, maar toen de bus begon te remmen, zocht hij haastig zijn spullen bij elkaar en stapte naar de uitgang. „Pastilonfabriek'', zei de chauffeur, terwijl hij de deur opende. De passagier stapte uit, en het voertuig zette zich weer in beweging met zo'n schok, dat Tom Poes wakker schrok en verbaasd om zich heen keek. Toen sprong hij op en rende naar voren.
„Voorzichtig'', zei de chauffeur. „Je zal nu mee moeten naar het eindpunt. Tussen de haltes kan je er niet uit, broer.'' „Jawel'', zei Tom Poes. „Ik had er al veel eerder uitgemoeten.'' En met die woorden rukte hij de deur open.

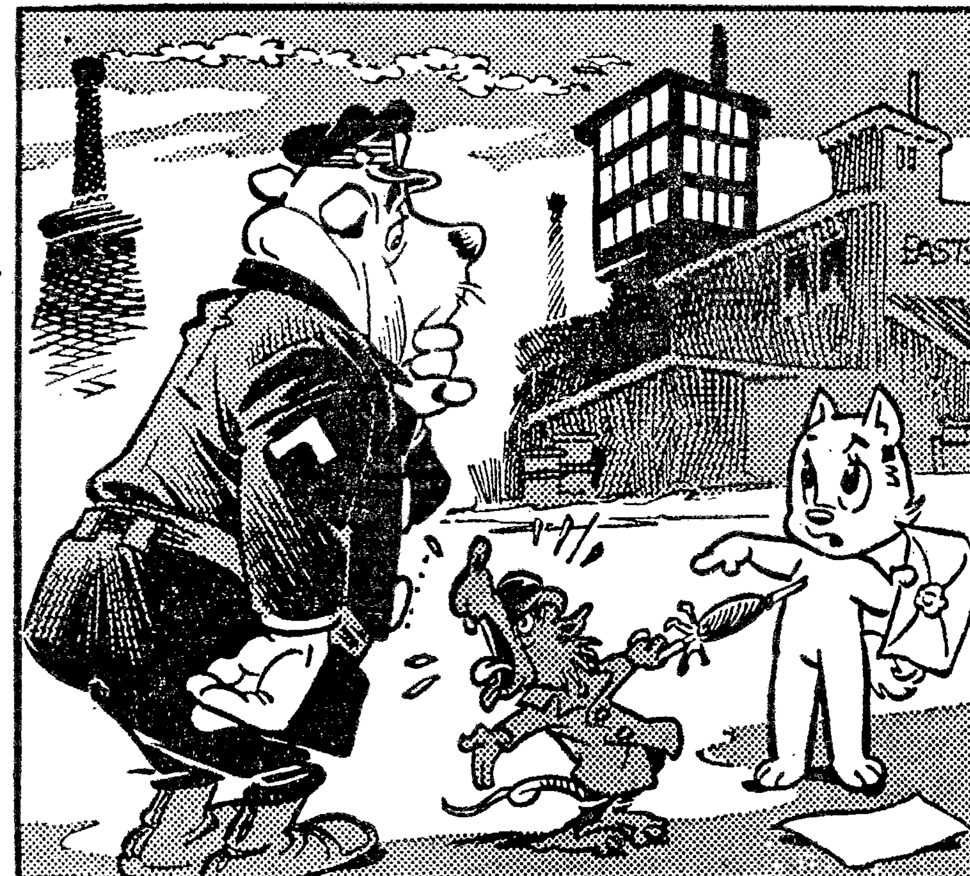

8226 De buschauffeur stak zijn arm uit om zijn passagier het uitstappen te beletten; maar voordat hij wist wat er gebeurde, was Tom Poes op een bank geklommen en door een openstaand raampje uit het rijdende voertuig gesprongen. Het had nog niet veel snelheid, maar toch is zoiets gevaarlijk; en de gevolgen bleven dan ook niet uit.
Aan de andere kant van de bus liep namelijk de knopenfabrikant Pastuiven Verkwil, die op weg was naar zijn fabriek – en omdat Tom Poes niet had uitgekeken, kwam hij boven op de driftig voortstappende ondernemer terecht. De heer Verkwil beet met een doffe klap in het stof, terwijl de enveloppe uit zijn hand schoot en temidden van losrakende papieren door de lucht fladderde.

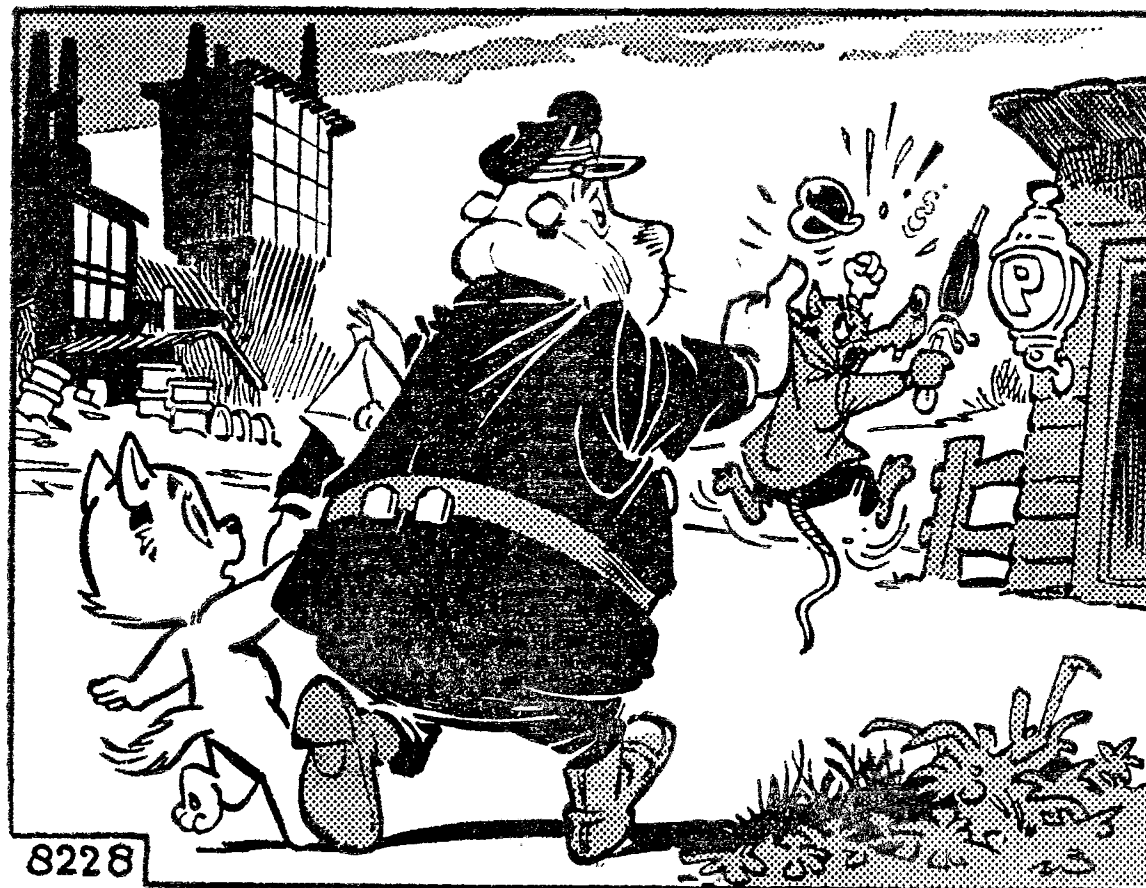
Een ogenblik bleef de ongelukkige versuft liggen, maar toen bevrijdde hij zich met een ruk van de ontdane Tom Poes en begon in grote drift op en neer te springen.
''Dat deed je expres!'', tierde hij. ''Maar ik zal je krijgen!
Ik bestrijk het vasteland met Pastilon. Ik heb goede relaties, die mij beschermen. Ik zal je; als je dat maar weet!''
''Het was een ongelukje,'' riep Tom Poes boven het geschreeuw uit. ''En u hebt een brief verloren.''
Deze woorden hadden een onverwachte uitwerking op de opgewonden fabrikant.

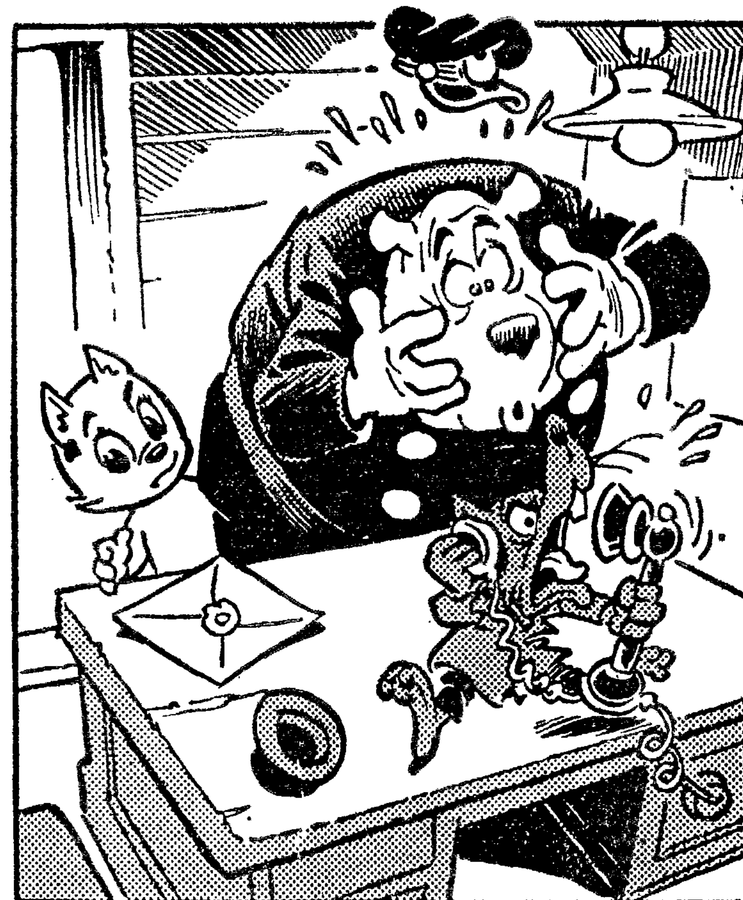

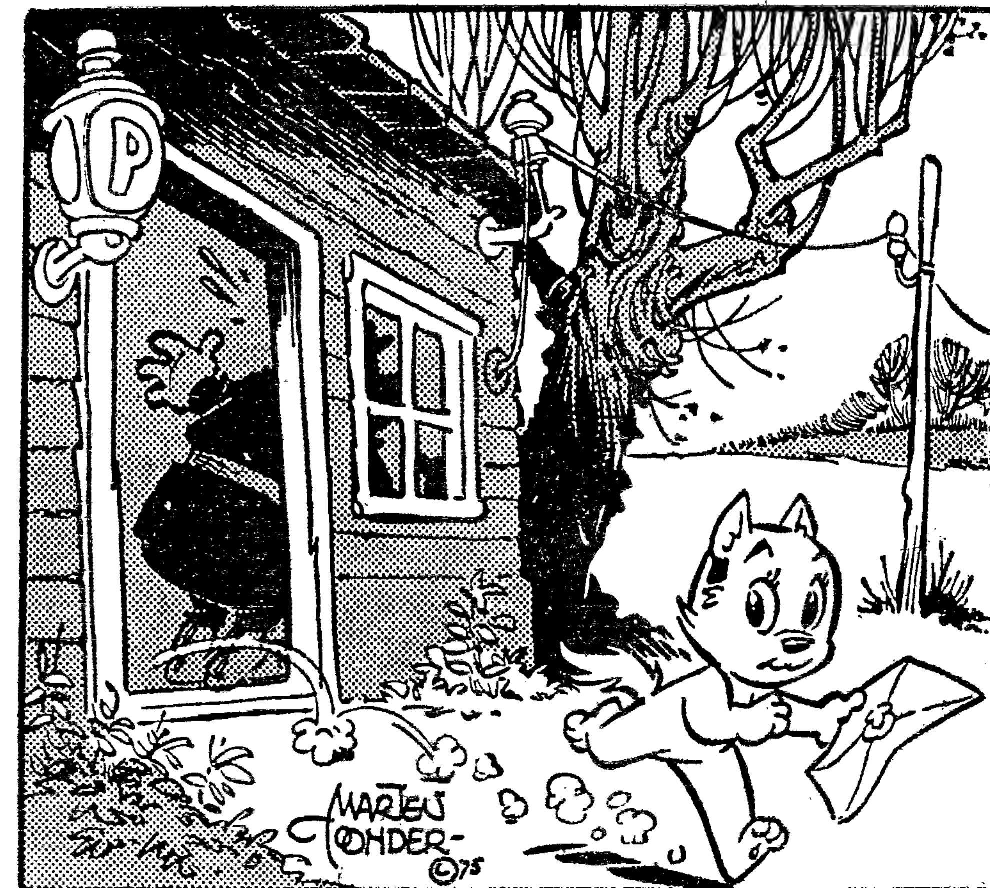

8227 Toen Tom Poes zijn aandacht vestigde op de brief, die hij verloren had, vergat Pastuiven Verkwil plotseling zijn woede. Er verscheen een schichtige uitdrukking op zijn gelaat en hij begon met grote snelheid de gevallen papieren bij elkaar te zoeken.
"Mijn rapport", prevelde hij gejaagd. "Daar was het om begonnen. Ze willen mijn rapport stelen. Hier die envelop!"
"Een gele envelop", zei Tom Poes nadenkend. "Met een groen lak er op. Dat is het rapport van de professor!"
Hij sprong snel overeind en deed een greep naar het briefomslag. Maar de heer Verkwil hield stevig vast en begon driftig met zijn parapluutje op zijn belager te slaan onder het slaken van woedende kreten.
Het lawaai trok de aandacht van de agent Kodders, die juist zijn ronde deed.
"Wat eh.. is hier aan de hand?", vroeg hij, zich onder de pet krabbend. "Dat gaat niet, heren. Dat eh.. gaat niet, hoor. Bij de fabriek moet het rustig zijn, weet u wel?"
"Hij heeft mijn papieren gestolen!", schreeuwde de ondernemer, zich met een ruk omdraaiend. "Arresteer hem!"
"Hij heeft gestolen papieren!", riep Tom Poes. "Dat rapport is niet van hem."

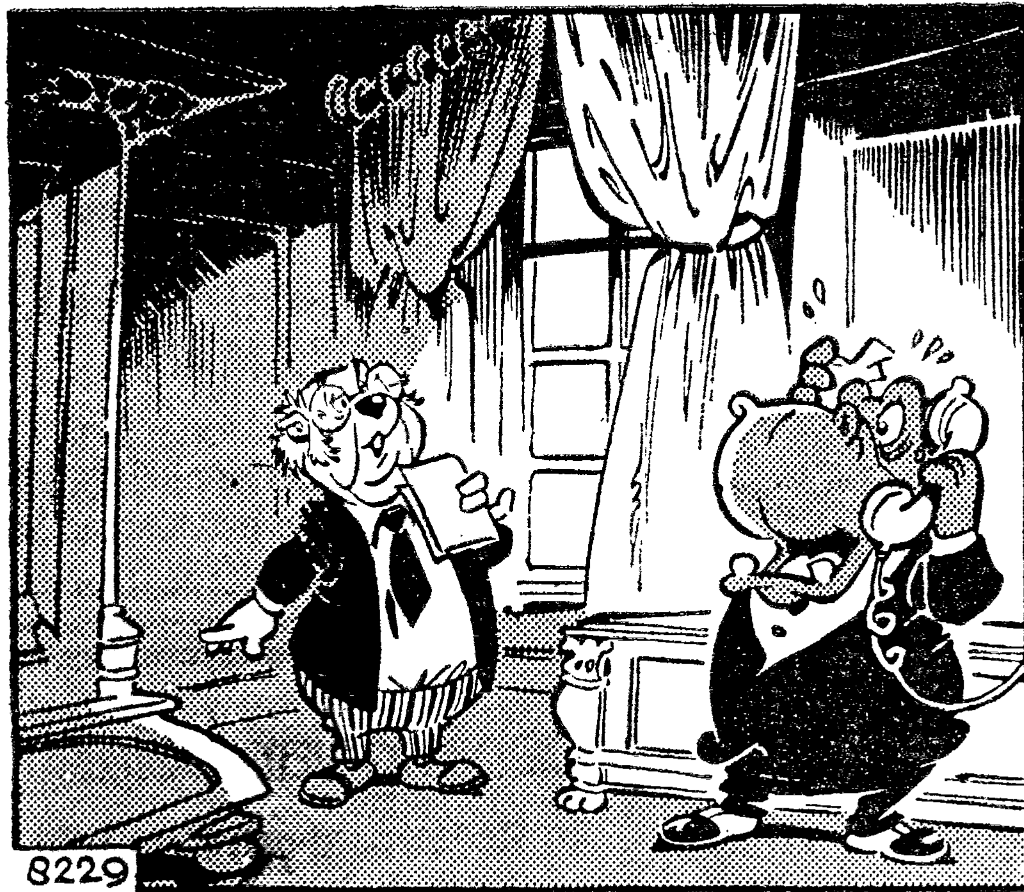

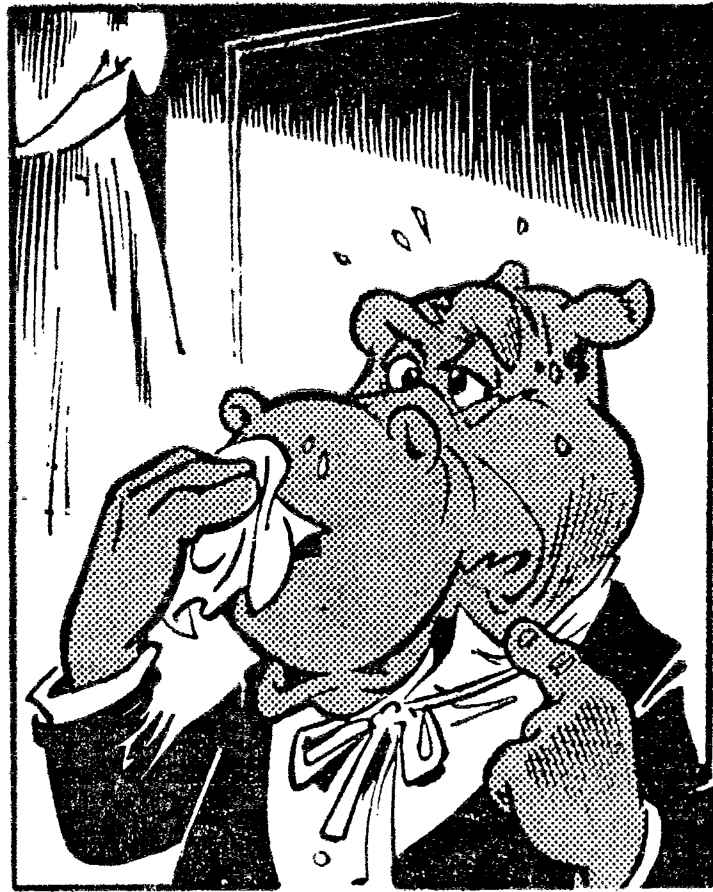

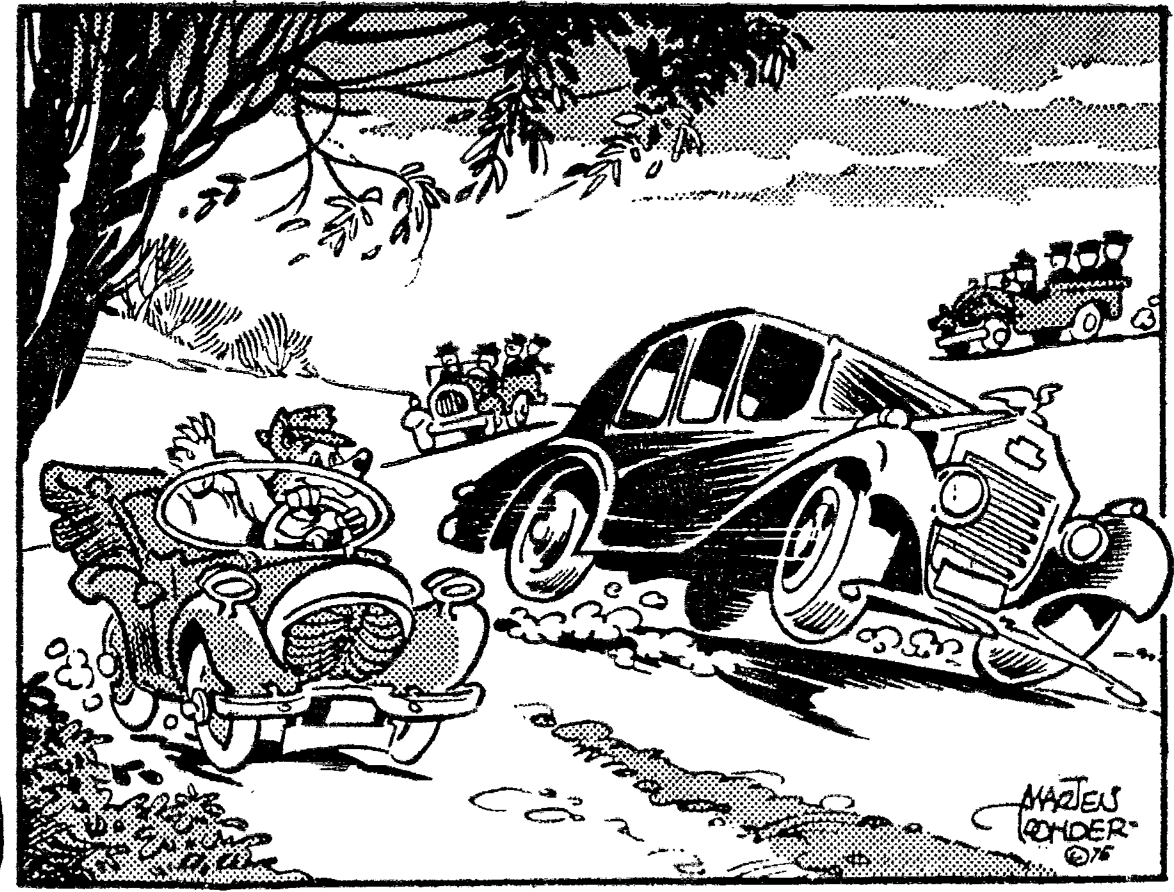

8228 "Dit is geen eh . . . eenvoudige zaak", zei de agent Kodders, na enig nadenken. "Als u nu even meegaat naar het bureau . . "Met deze woorden greep hij de heer Verkwil in het kraagje, propte de brief onder zijn oksel en pakte Tom Poes bij een arm. Daarop begaf hij zich met zware tred naar het politiebureau, dat in de buurt van de fabriek was opgetrokken.

"Ik eis recht!", tierde de ondernemer. "Ik zal je, al ben ik klein. Ik heb relaties. Ik wil de burgemeester opbellen".
"Zeker, zeker", suste de beambte. "Maar als u zo'n lawaai maakt, krijg ik last met de directeur van de eh . . . pastilonfabriek hier. Die meneer Verkwil is een moeilijke hoor." Zo sprekende betrad hij het eenvoudige gebouwtje en zette de opgewonden knopenfabrikant op zijn lessenaar om de zaak rustig uit te kunnen zoeken.
De laatste greep echter onmiddelijk de telefoon en vroeg het nummer van het stadhuis aan.
"Ik wil Dickerdack spreken!", riep hij. "Ik ben Pastuiven Verkwil, en er is haast bij!".
"Verkwil?", herhaalde de agent verblekend. "Bent u eh . . . de baas van de fabriek hier? Had dat dan direct gezegd, meneer Verkwil. Ik dacht goed te doen, weet u wel?"
Op dat moment kwam de verbinding tot stand, en Tom Poes maakte van de verwarring gebruik door de enveloppe te grijpen en het bureau uit te hollen.

8229 Toen de ambtenaar Dorknoper die middag de burgemeesterskamer binnentrad, stond de magistraat net op te bellen. Hij luisterde ontdaan naar een opgewonden stem uit de telefoonhoorn terwijl hij zich met een zakdoek het voorhoofd afwiste, en de beambte kuchte bescheiden.

"Ik heb hier de stukken voor de raadszitting van vanmiddag", sprak hij. "De stukken van de produktievergunning voor de Pastilonfabrieken, u weet wel...".

"Gestolen?", riep de burgemeester, die niet geluisterd had. "Pak de dief, Kodders! Laat niets onbeproefd. Ik zal de politie van Rommeldam inschakelen. Ik-kik . . . ik kom eraan. Dat rapport moet gevonden worden!"

Hij smeet de hoorn op de haak en toen werd hij de verbaasde ambtenaar gewaar.

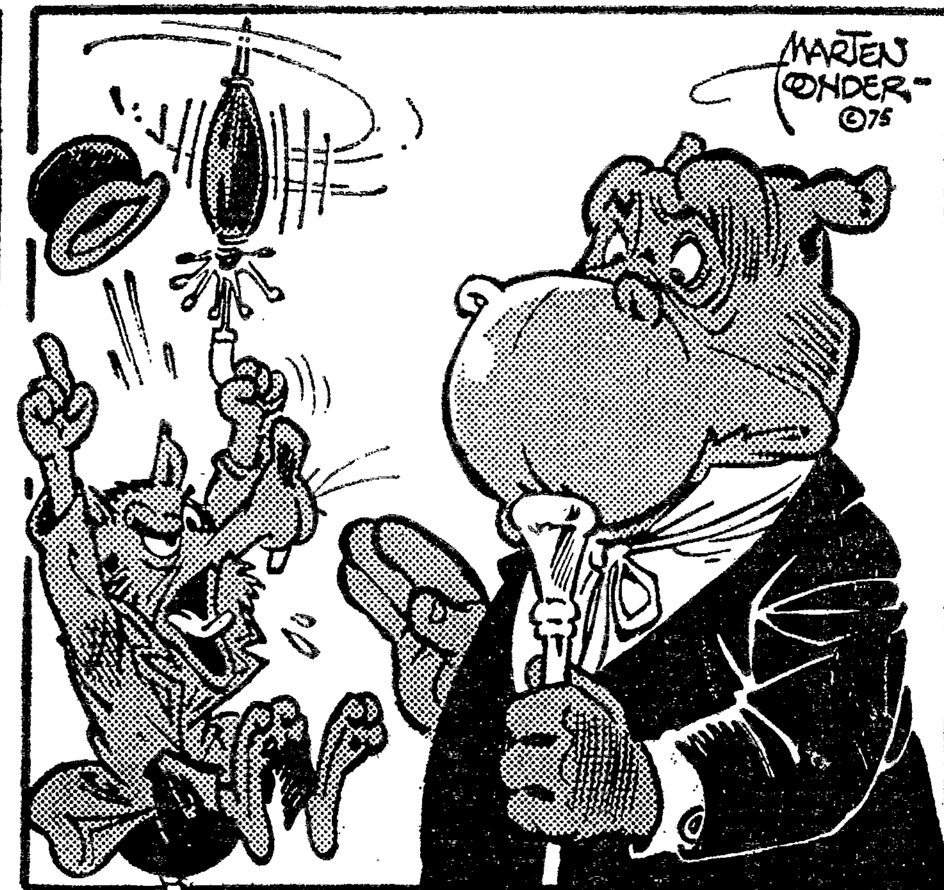
"O eh . . . hallo, Dorknoper", zei hij met een gedwongen glimlach. "Je kunt de raadsvergadering beter verdragen amice. Ik moet onmiddellijk we".

Hij snelde de kamer uit en niet lang daarna kon men zijn dienstwagen met grote snelheid over de weg naar Hozemond-aan-Zee zien rijden.

Halverwege passeerde hij de auto van de Rommeldamse krant, en de verslaggever Argus, die er in zat, keek met enige verbazing naar het voortsuizende voertuig en naar de politie-wagens, die er achter reden. Maar hij schonk er niet veel aandacht aan, omdat hij op weg was naar Gepermuiden.

"Aardig van meneer Bommel om me op te bellen", dacht hij. "Vannacht gaat hij het monster bestrijden, zei hij. Daar zit vast wel een aardig verhaal in."

8230 Toen burgemeester Dickerdack bij de Pastilonfabrieken aankwam, zette hij de politiemacht meteen aan het werk. Al spoedig was het anders zo rustige terrein dan ook het toneel van een diepgaand onderzoek.
„De dief van het rapport zal gevonden worden", sprak de magistraat. „De omgeving wordt met een fijn kammetje bewerkt — en omdat hij alleen is en geen voertuig ter beschikking heeft, kan hij niet ver weg zijn."
„Aan je stadhuispraat heb ik niks!", riep de ondernemer Paskwil verzenuwd. „En aan je politie ook niet. Die dikke hier liet hem rustig weglopen. Met de papieren. Hij wil me natuurlijk afpersen. Het gaat me geld kosten. Dat voel ik. Omdat ik klein ben, denkt hij natuurlijk, dat hij me wel aan kan. Maar ik eis, dat je me beschermt!"
„We doen wat we kunnen", zei de magistraat met lichte tegenzin. „Ach, ik had het rapport niet aan u moeten geven. Maar ik hoopte, dat u iets aan de afvalstoffen zou kunnen doen. . ." „Natuurlijk!" riep de knopenfabrikant driftig. „Ik krijg de schuld weer. Tegen mij kan je wel. Maar je hebt mij nodig! Ik kan het hele vasteland met mijn pastilonknopen en zolen bestrijken. Als ik de vergunning eenmaal heb, zal ik . . ."
„Vergunning?", herhaalde de heer Dickerdack vermoeid. „Vanmiddag was de betrokken raadsvergadering. Maar ik heb Dorknoper opdracht gegeven die te verdagen. We moeten eerst de papieren terug hebben. Onze positie is uiterst kwetsbaar."

8231 Heer Bommel had de journalist Argus naar het piertje gebracht, waar de vissersboot gemeerd lag. Elger Kaar was bezig de kisten vuurwerk stevig vast te sjorren, en de verslaggever keek er belangstellend naar.

„Niet gering", sprak hij prijzend. „Dat zal een mooi gezicht zijn. Vuurpijlen, zevenklappers en zonnetjes; wat een idee! Je moet er maar opkomen om zó een zeemonster te bestrijden." „Och, het heeft wel even wat denkwerk gekost", zei heer Ollie bescheiden. „Maar een heer met een edel doel voor ogen heeft een helder inzicht. Men kan vuur met water bestrijden, dacht ik; dus water ook met vuur. Watermonsters, bedoel ik, zoals de Kaligaar."

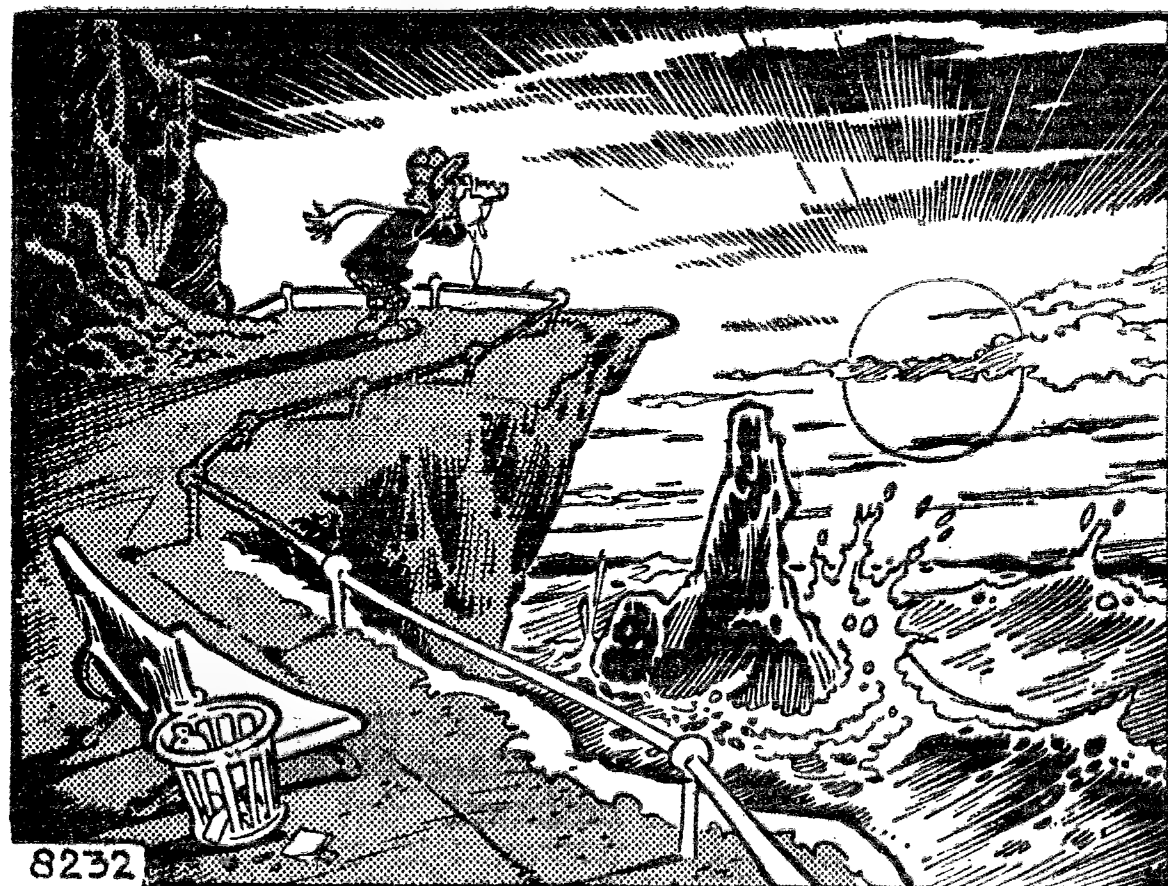
De visser staakte zijn werk en keek fronsend om.

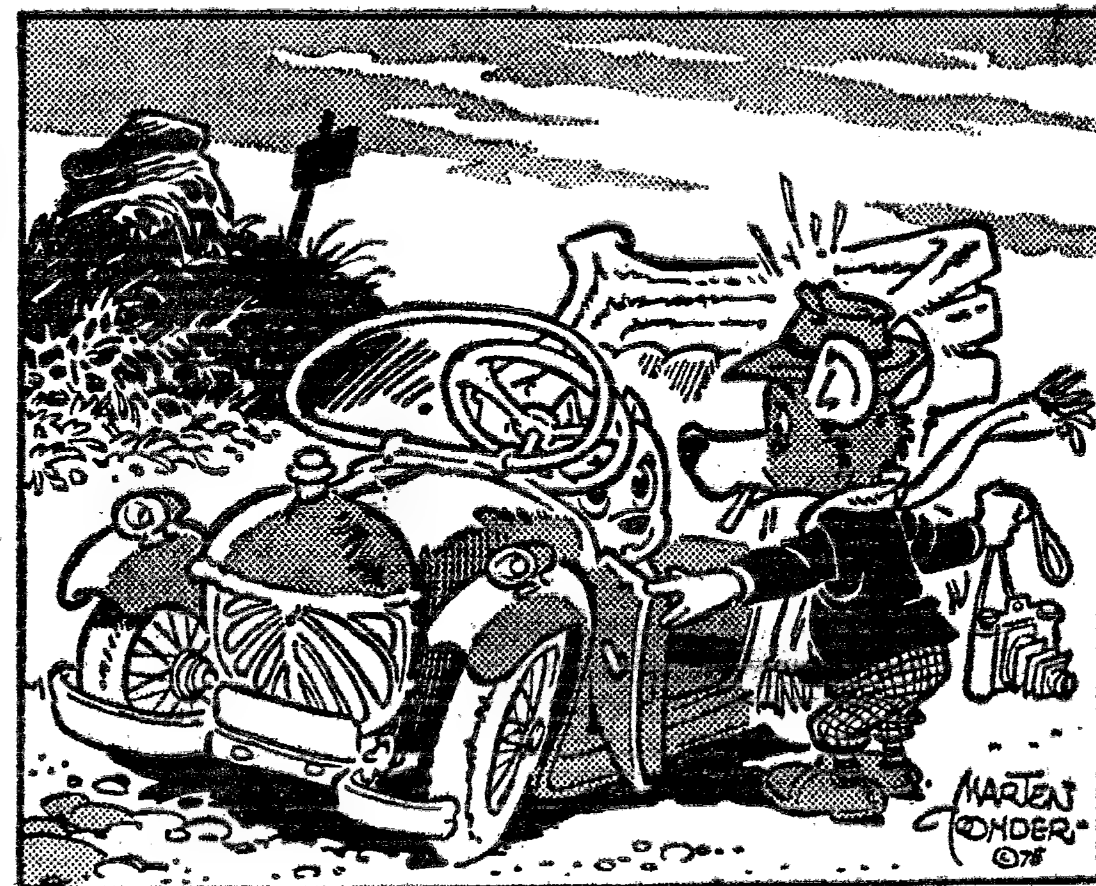
„Het kon anders wel eens tegenvallen", merkte hij somber op. „Dat luchtje bevalt me niks. Er komt wind, en bovendien is het vannacht springvloed. Tot nu toe is het monster erg rustig geweest, daar tussen de banken. Maar hoe dat met slecht weer zal zijn, weet ik niet."

Hij ging verder met zijn bezigheden, terwijl de toeschouwers terugliepen over het piertje.

„Hij ziet alles een beetje zwart", verklaarde heer Bommel glimlachend. „Dat komt van de slechte visvangst, denk ik. Maar we kunnen nu eenmaal pas aan het werk wanneer het donker is. Bij daglicht zijn de vuurverschijnselen niet sterk genoeg, als u begrijpt wat ik bedoel."

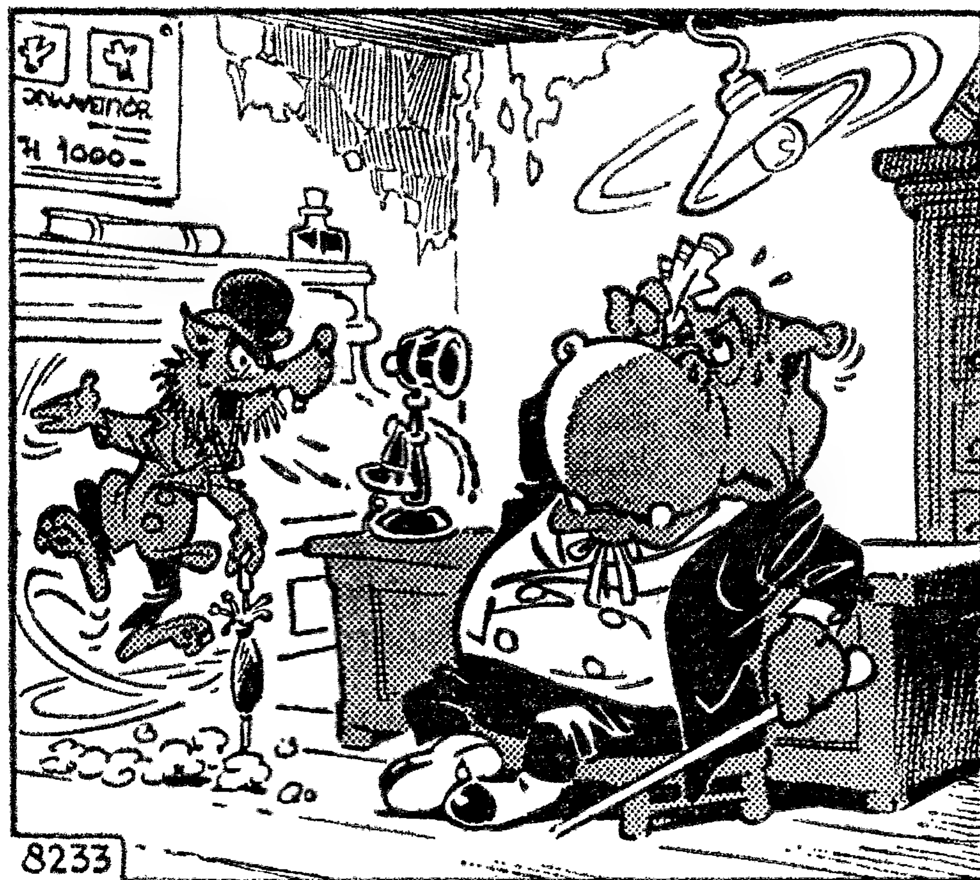
„Dan heb ik nog wel even tijd", zei Argus. „Intussen ga ik dan wat plaatjes schieten van de omtrek, u kent dat."

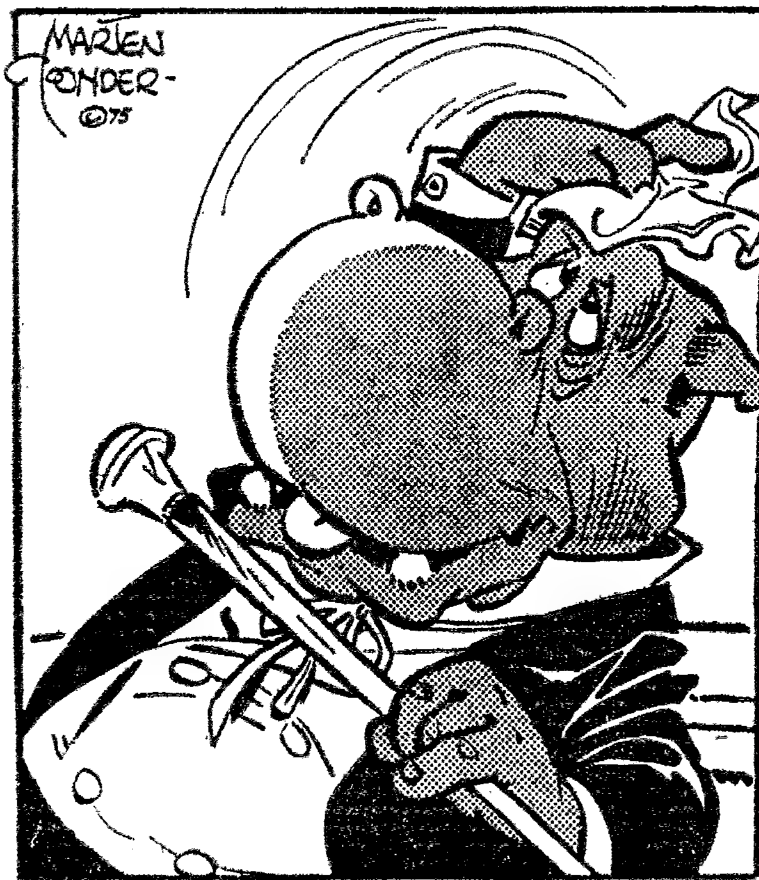

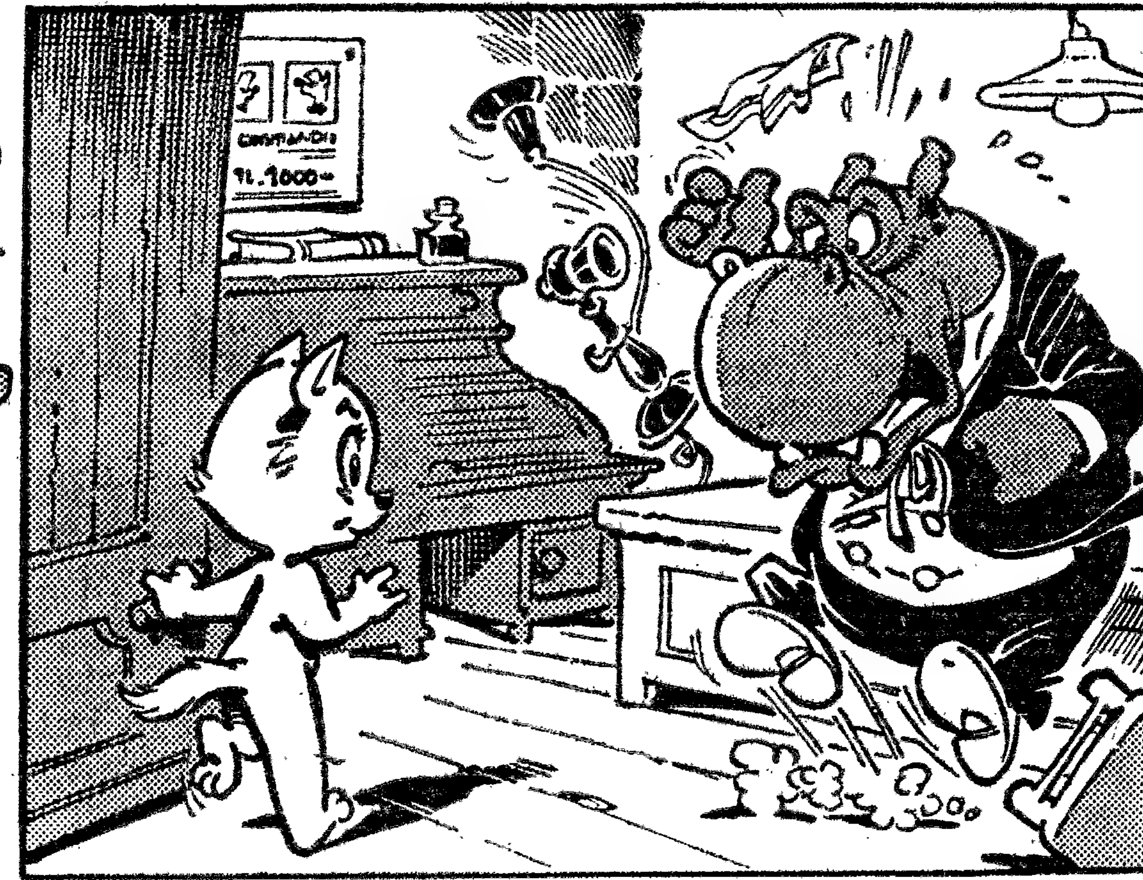

8232 Langs de kust liep een weg over de rotsen omhoog. In de zomer werd deze druk bezocht door badgasten en toeristen, maar nu lag hij verlaten in het licht van de ondergaande zon. De journalist Argus was dan ook het enige levende punt in de omtrek.
„Een lekker plaatje," sprak hij tot zichzelf, terwijl hij zijn camera instelde.

„Beetje tegenlicht, schuimende golftoppen, dreigende klippen, we kennen dat. „Woonplaats van Monster uit Diepzee' zal ik er boven zetten..."
Met deze gedachte nam hij snel een aantal foto's en liep toen voldaan terug naar zijn auto, die hij op de hoofdweg had achtergelaten.
„Toneel van Heldhaftige Strijd kan ook," overwoog hij. „Overheid stelt geen middelen beschikbaar om getroffen vissers van plaag te bevrijden. Bevolking grijpt zelf in. De heren Bommel en Kaar begeven zich bij nacht en ontij... Nee, bij nacht en springvloed is beter. Zoiets, ja. Als ik dit goed speel, zit er een artikel in voor de wereldpers. Nu nog een paar sjotjes van de helden en dan vannacht de strijd tegen de Kaligaar!"
Hij had nu zijn voertuig bereikt en opende het portier om in te stappen. Maar tot zijn grote verbazing zag hij Tom Poes op de vloer van de wagen zitten.
„Gelukkig," zei deze. „Jou moest ik hebben! De politie zit achter me aan. Hier is een enveloppe. Bewaar hem goed, want er zit een raport in dat erg geschikt is voor je krant. Maar je mag het pas gebruiken, als ze me pakken, dat moet je me beloven."

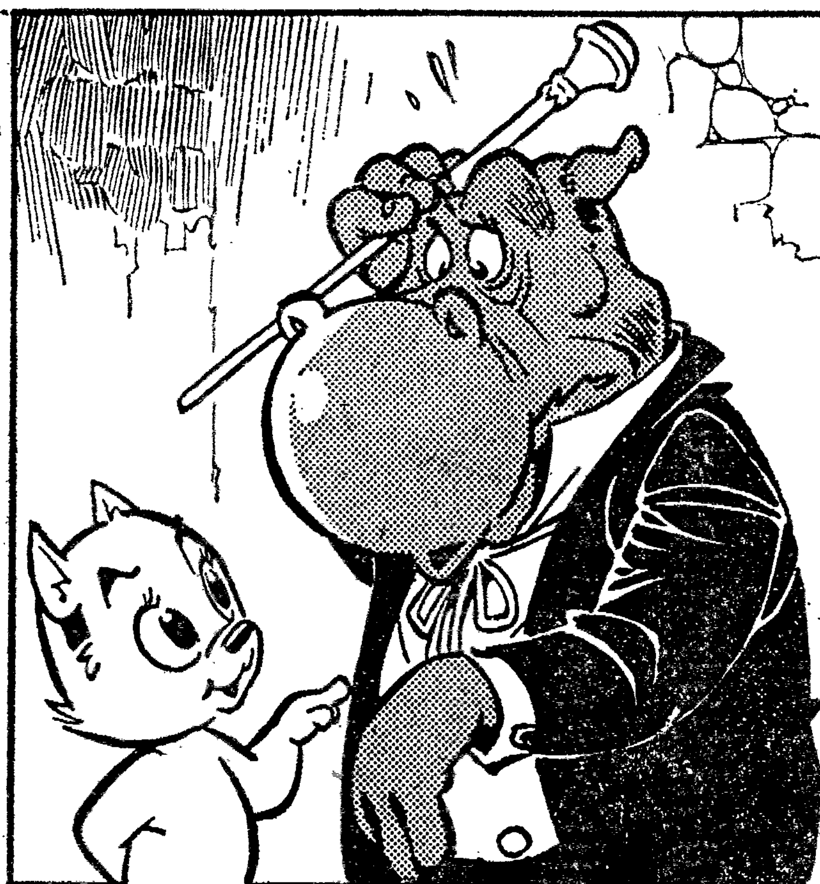
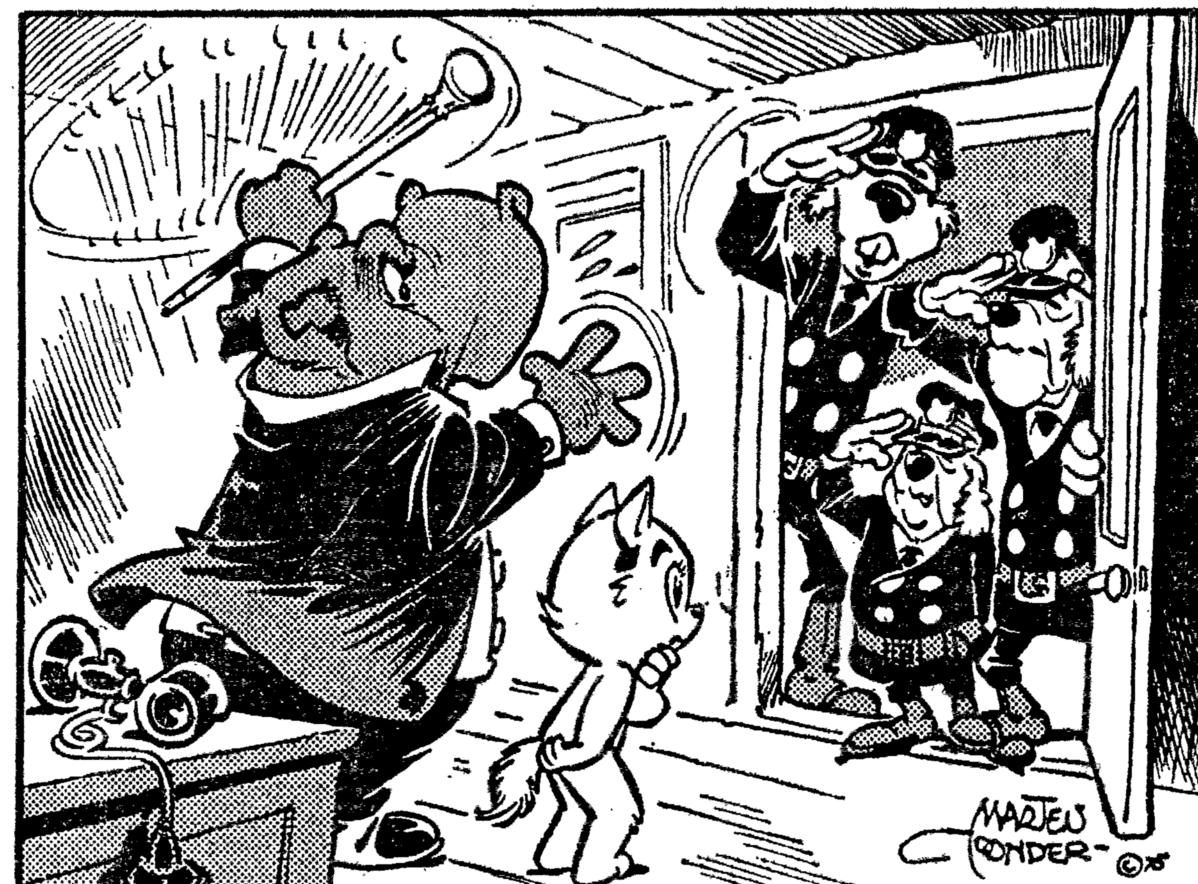

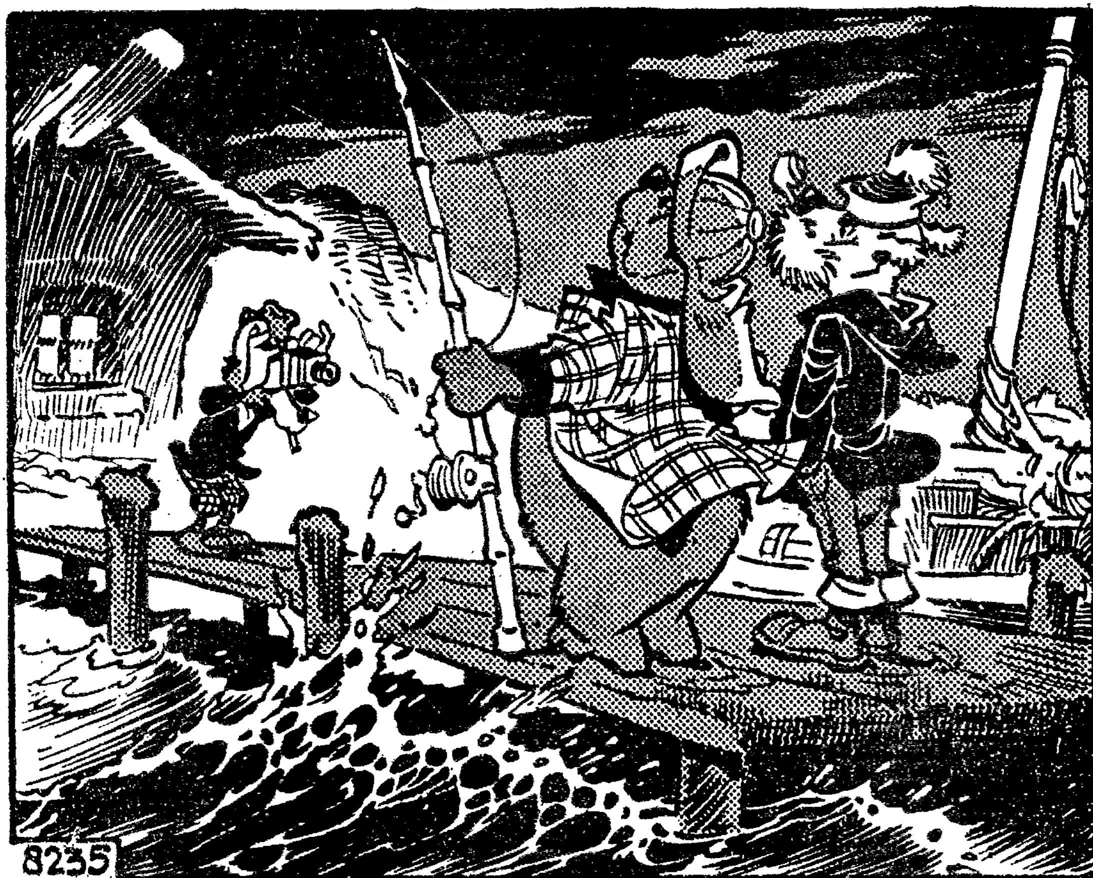

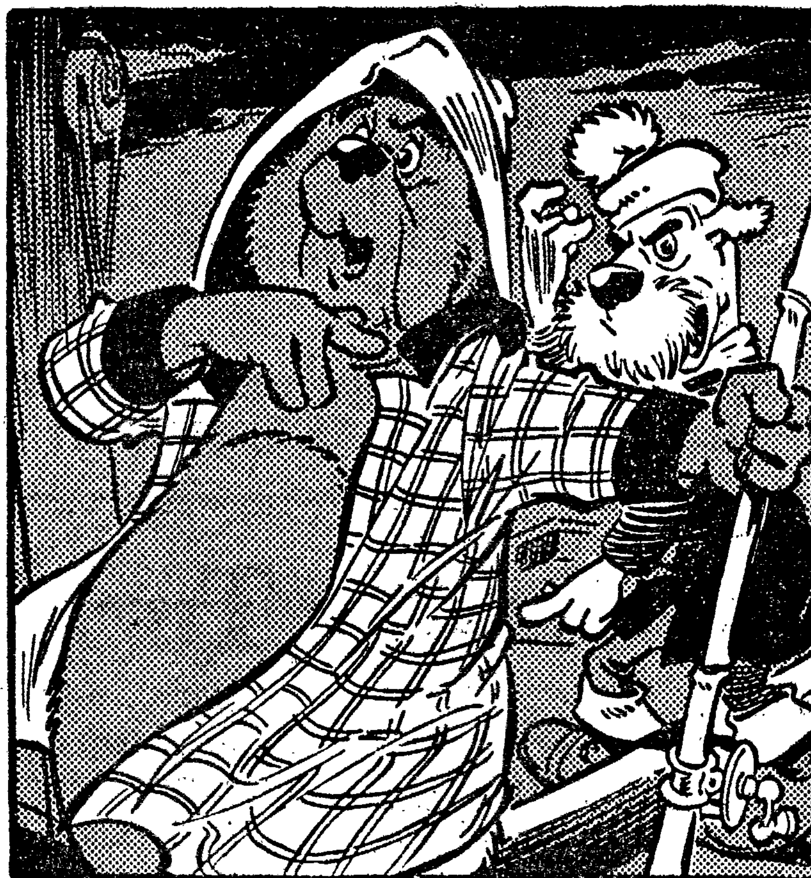
8233 Intussen had burgemeester Dickerdack zich vermoeid teruggetrokken in het politiebureau. Maar omdat Pastuiven Verkwil hem volgde, vond hij ook daar geen rust.
,,Ik reken erop, dat de vergunning voor mijn fabriek in orde komt,'' riep de knopenfabrikant nerveus. ,,Je kunt de raad toch wel naar je hand zetten? Laat die vissers toch op het land gaan werken, dan heeft niemand last.''
,,Maar dat rapport,'' mompelde de magistraat, het voorhoofd bettend. ,,Als dat bekend wordt...''
,,Zie maar hoe je het redt,'' riep de heer Verkwil uit. ,,Ik ga nu naar de fabriek, want er moet gewerkt worden, als men klein is.''
Hij verliet met driftige pas het vertrek en de burgemeester zonk uitgeput achterover tegen het bureau.
,,Ja ja, die fabriek is van groot belang voor de gemeente,'' prevelde hij. ,,Maar de bevolking begrijpt zijn eigen belangen niet. Iedereen is natuurlijk op de hand van de vissers en als dat rapport bekend wordt... Maar de politie zit achter de spion aan. De arrestatie kan ieder ogenblik verwacht worden.''
Op dat moment ging de deur open en hij sprong verwilderd overeind.
,,D...Daar is hij!'', stamelde de heer Dickerdack. ,,W-waar is de politie?''

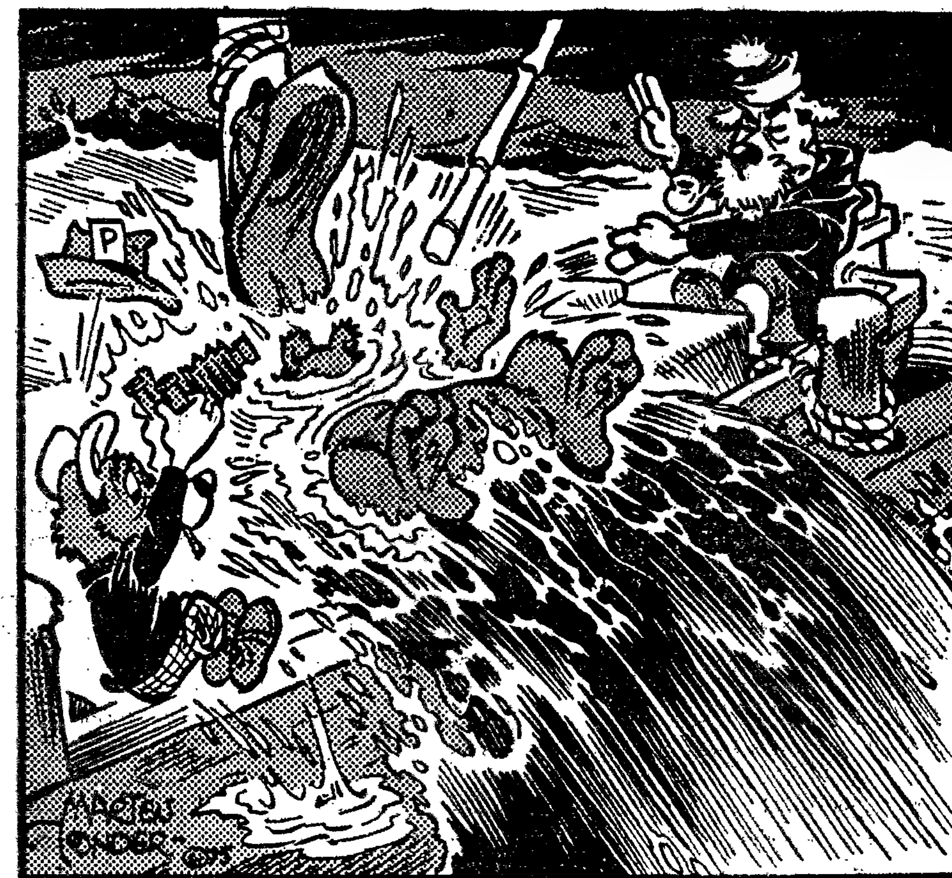

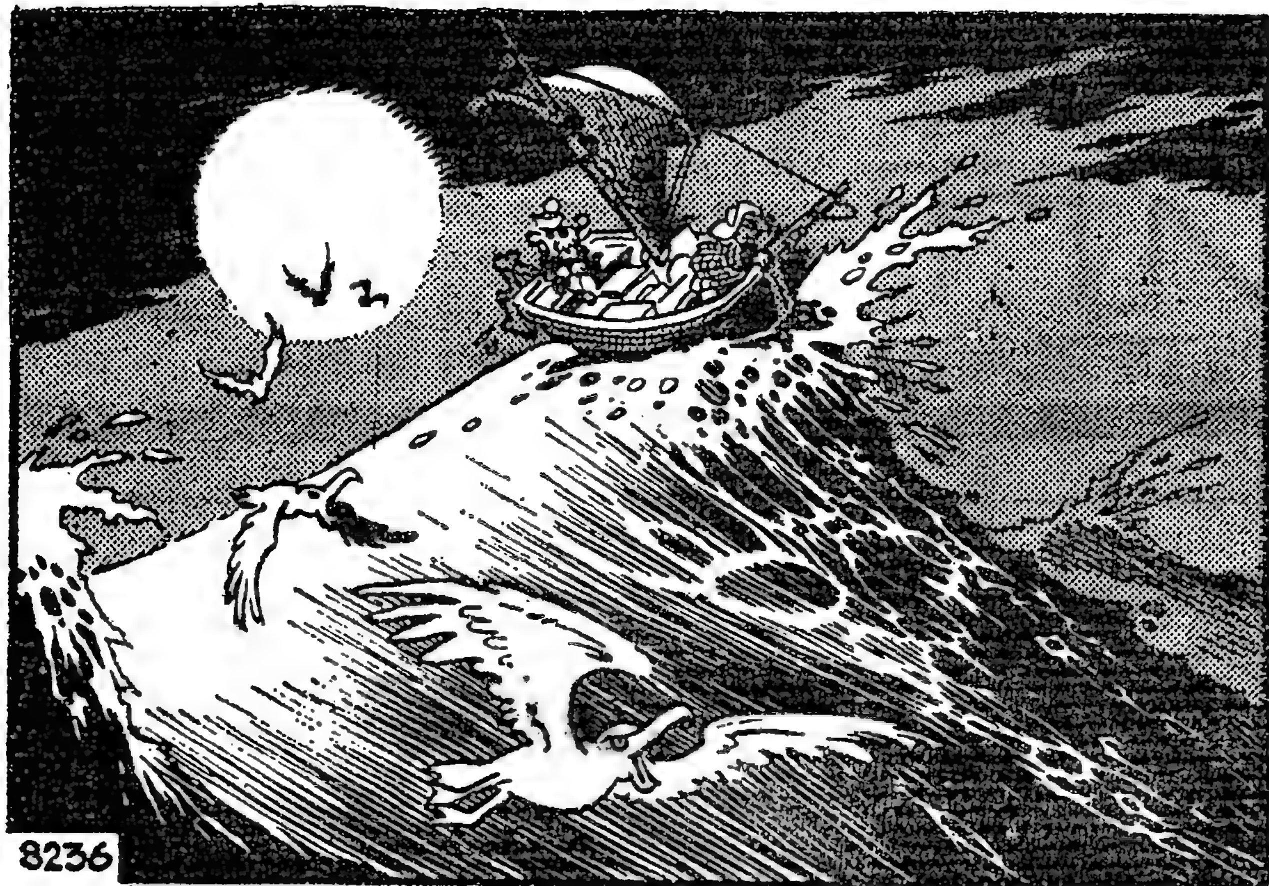
8234 „Ik heb hier kunnen komen zonder gezien te worden", zei Tom Poes. „Het begint al donker te worden en daardoor......" Maar de burgemeester luisterde niet naar deze uitleg. „Politie!!", schreeuwde hij. „Hier is de spion! Houd de dief! Waar is de politie?!"
„Stil toch", riep Tom Poes haastig. „Dat kunt u beter laten. Ik heb dat rapport niet meer!"
Deze laatste woorden drongen tot de uitzinnige magistraat door en hij verstarde. „W-wat?", stamelde hij, „wat heb je niet meer?"
„Dat rapport", herhaalde Tom Poes. „Het is nu bij een krant en het zal gepubliceerd worden, als u mij laat opsluiten."
Een akelige grauwheid overtoog de trekken van de heer Dickerdack en hij keek zijn bezoeker glazig aan.
„Het rapport over het monster dat u aan de krant hebt gegeven, was niet echt", vervolgde Tom Poes. „Het was een vervalsing.Het echte heb ik nog niet gelezen, maar ik weet zeker, dat er iets heel anders in staat. Daarom kunnen we beter even praten. Anders ziet het er niet zo goed voor u uit".
In de invallende stilte werd nu het geluid van vele naderende voetstappen hoorbaar en even later werd de deuropening verduisterd door waakzame agenten, die zich kwamen melden.
„Hebt u geroepen, burgemeester?",vroeg brigadier Stopper, die het groepje aanvoerde.
De aangesprokene keerde zich met een ruk om en zwaaide afwerend met de armen.
„Nee, nee, integendeel!", riep hij overspannen. „Jullie zien toch, dat hier een vertrouwelijk gesprek op hoog niveau plaats vindt? De politie kan inrukken. Er wordt niet verder gezocht!"

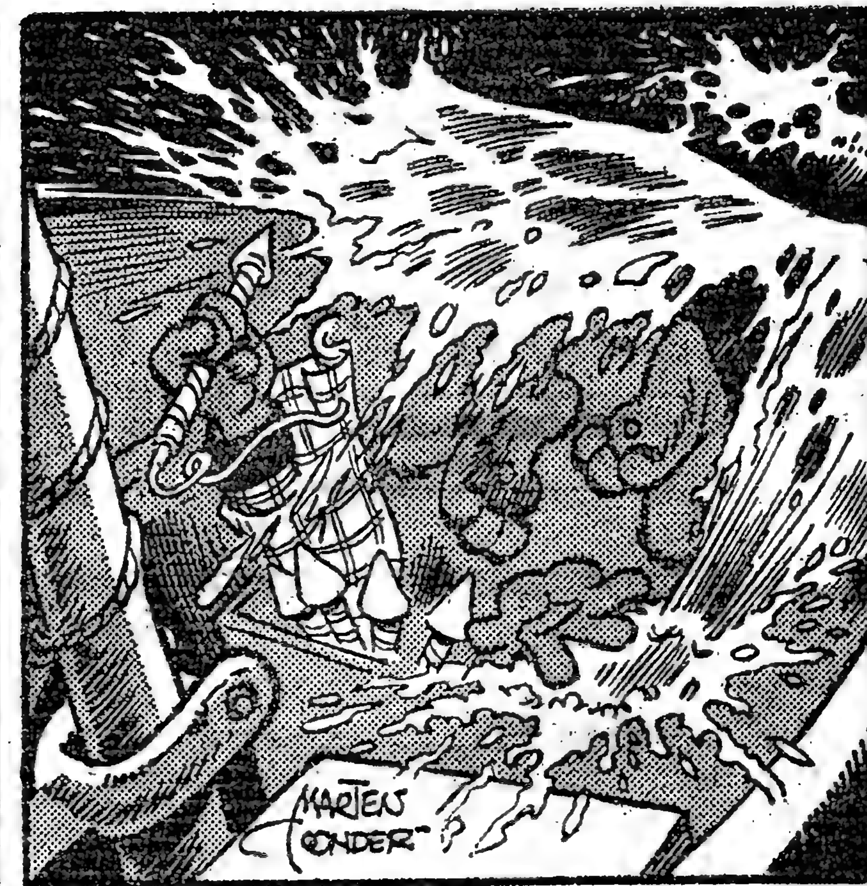

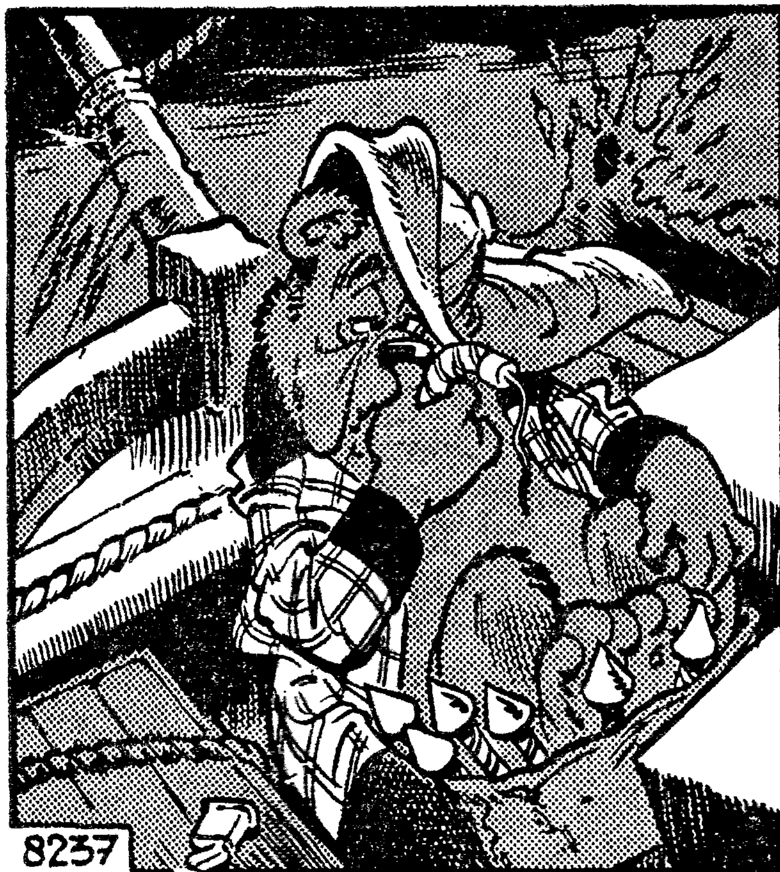

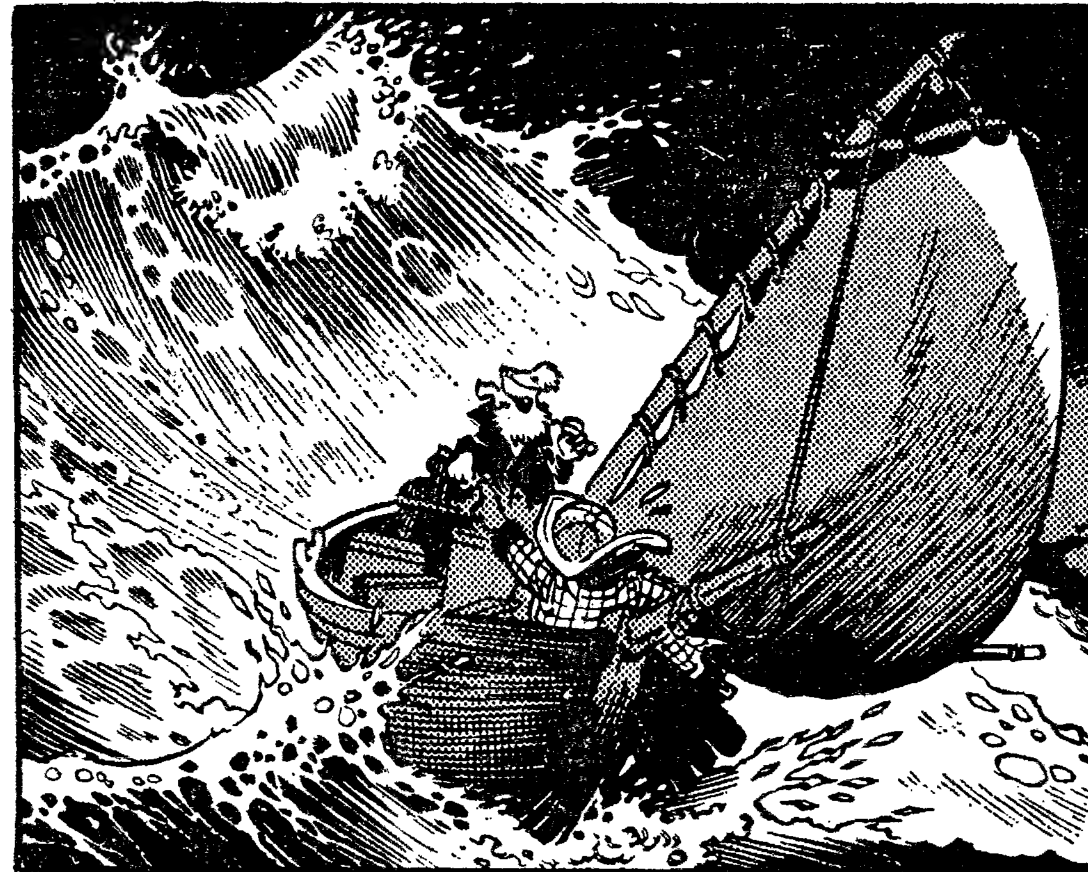
8235 Bij het invallen van de schemering wakkerde de wind aan. Toen heer Bommel en Elger Kaar zich na het eten op het piertje verzamelden, fladderden de kleren hen dan ook om het lijf en de branding beukte tegen de planken. Maar heer Ollie liet niets van zijn innerlijke gevoelens merken, omdat de journalist Argus bezig was enkele plaatjes van hem te schieten.
„Niet zo stijf", vermaande hij. „Wijs eens in de verte. Zeg eens wat over uw gevecht met het monster of zo".
„Juist ja. Over het monster", zei heer Ollie, een onzekere blik op de golven werpend. „Kijk, water kan niet tegen vuur. Dat zei de tante... Maar dat doet er nu niet toe. Als de overheid stil zit, gaan wij met vuurwerk de Kaligaar bestrijden. Met heldenmoed, bedoel ik. Eenzaam, in de stille nacht.."
„Je kan beter aan boord komen", zei de visser. „Er komt storm."
„Met z'n tweeën in de stormnacht, als u begrijpt wat ik bedoel", hernam heer Bommel, die zich nu mee liet slepen door zijn onderwerp. Op dat moment sloeg er echter een zware breker over het plankier, die de held met kracht in het vaartuig wierp.
„Rustig aan", waarschuwde Kaar. „Het zal een toer zijn om het kruit droog te houden".

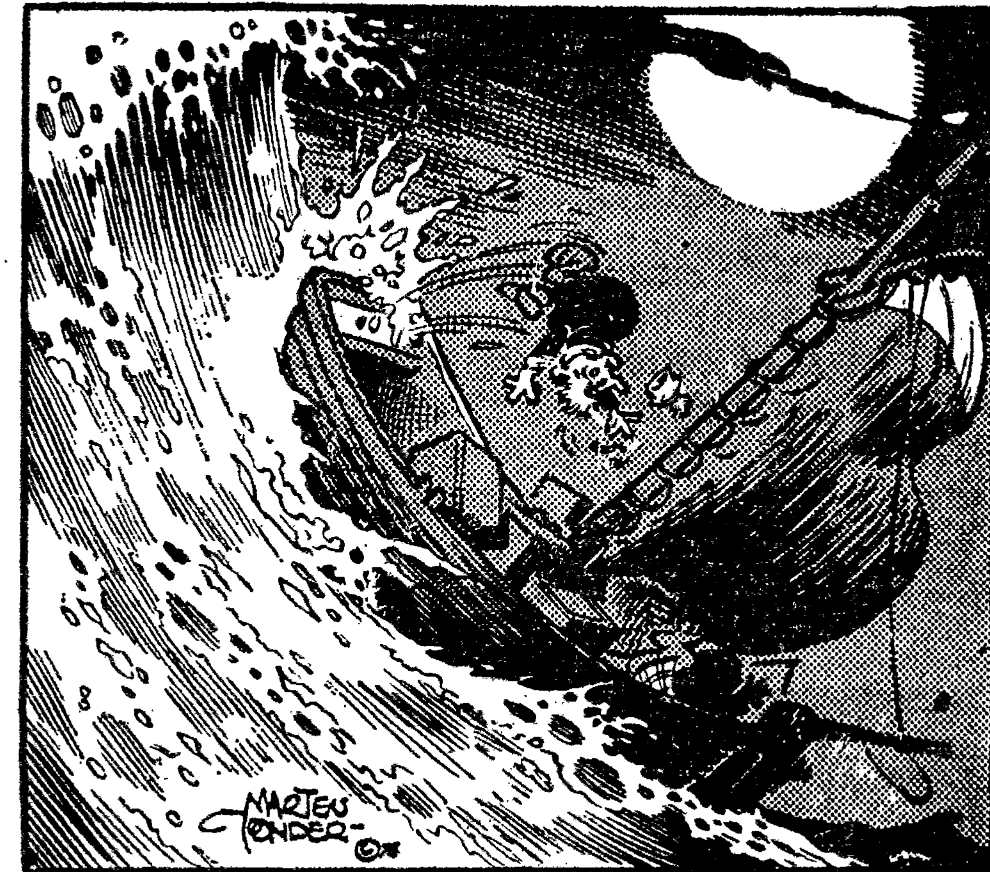

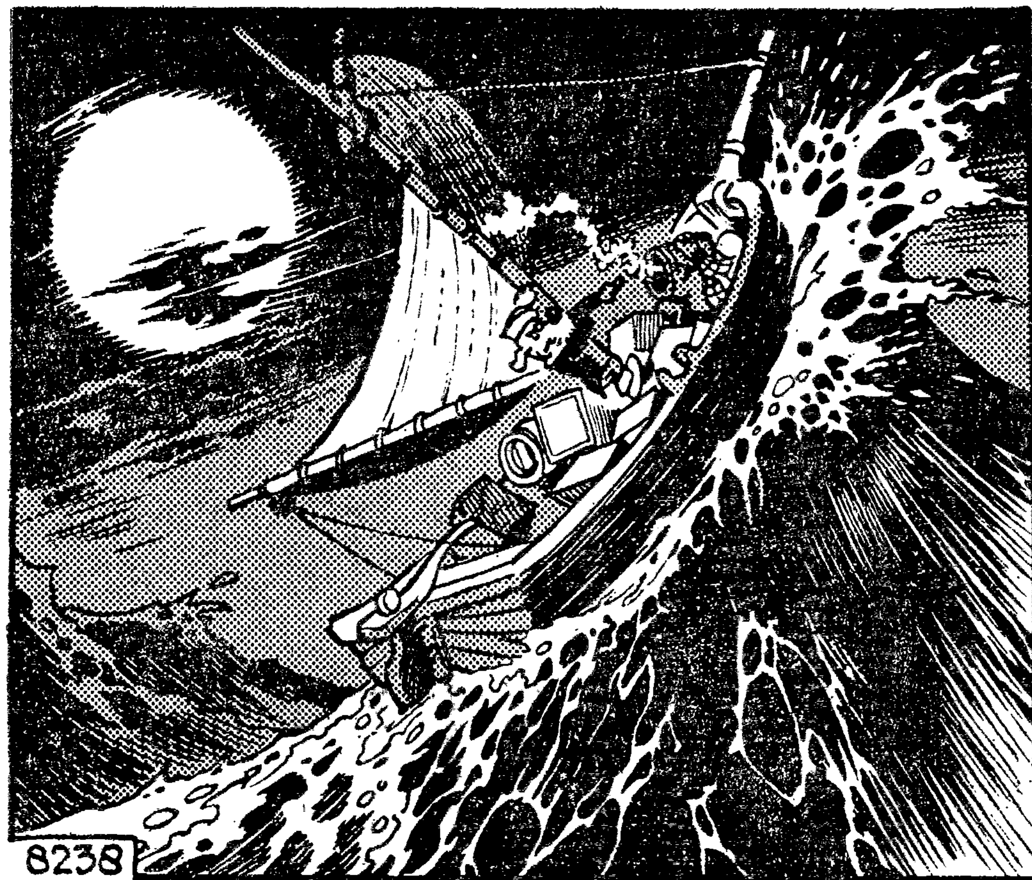
8236 Elger Kaar maakte de touwen los en even later koerste de vissersboot zeewaarts. De wind was tot stormkracht aangewakkerd en hoge golven verhieven zich onder het scheepje, zodat heer Bommel zich aan de kisten moest vasthouden om niet overboord te slaan.
„Ik eh.. voel me lang niet goed", sprak hij benauwd. „De hutspot.."
„Een grondzeetje!", riep de visser bij het roer. „Daar voor ons zijn de banken. Daar moet het monster liggen. Je kan beter maar vast met je vuur beginnen!"
Heer Ollie vermande zich. Moeilijk slikkend trok hij zijn aansteker uit zijn zak en opende een kistje om er een vuurpijl uit te halen. Zijn taak was echter lang niet gemakkelijk, want de lont was vochtig en het vlammetje werd even vlug uitgewaaid als hij het aanknipte.
„Als... als u het schip nu even stil kon houden, heer Kaar!", stamelde hij met bleke lippen. „Kunt u uw jas niet even voor mijn aansteker houden? Wacht even.. ik z-zal een ander vaatje open maken. Hier is een beetje w-water bij gekomen, als u be-begrijpt wat ik bedoel.."
Verder kwam hij niet, want het vaartuig dook plotseling naar beneden en een golftop die over de boeg kwam, wierp de spreker in de kist met vuurwerk.

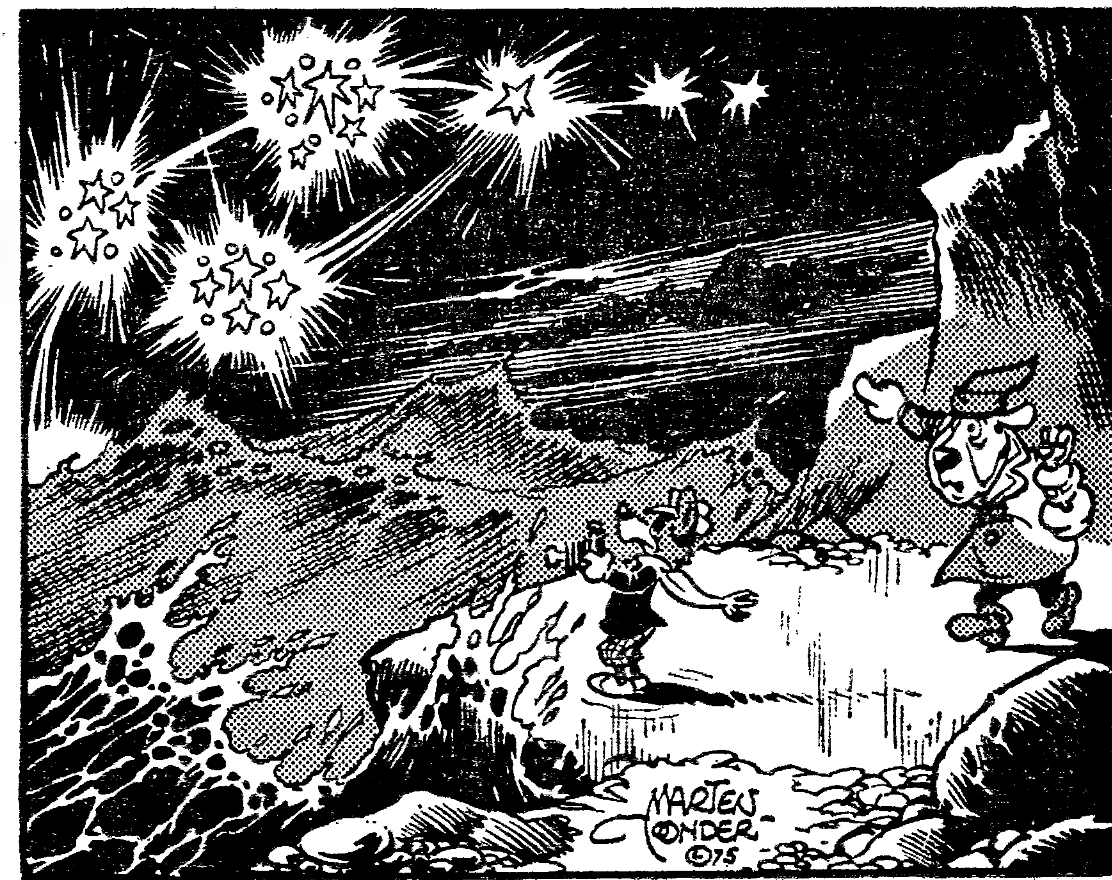

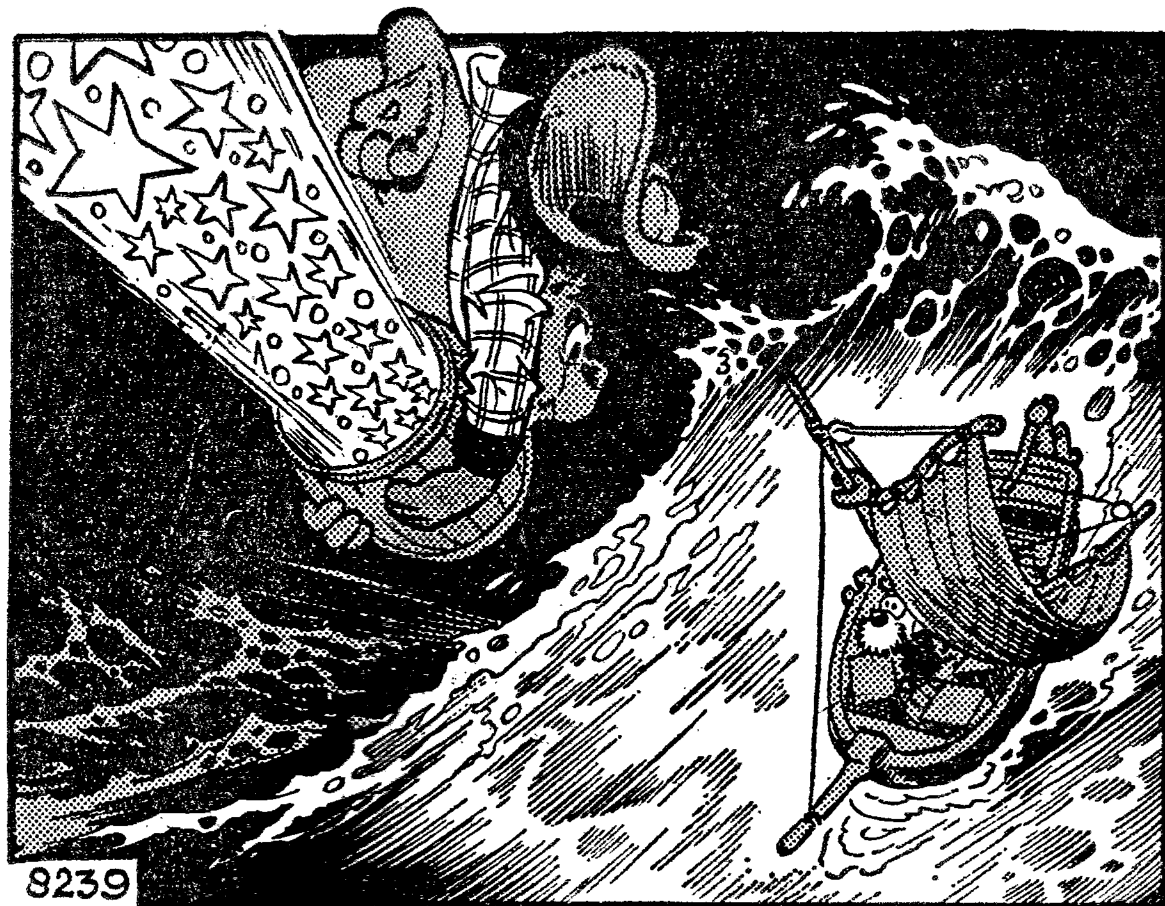

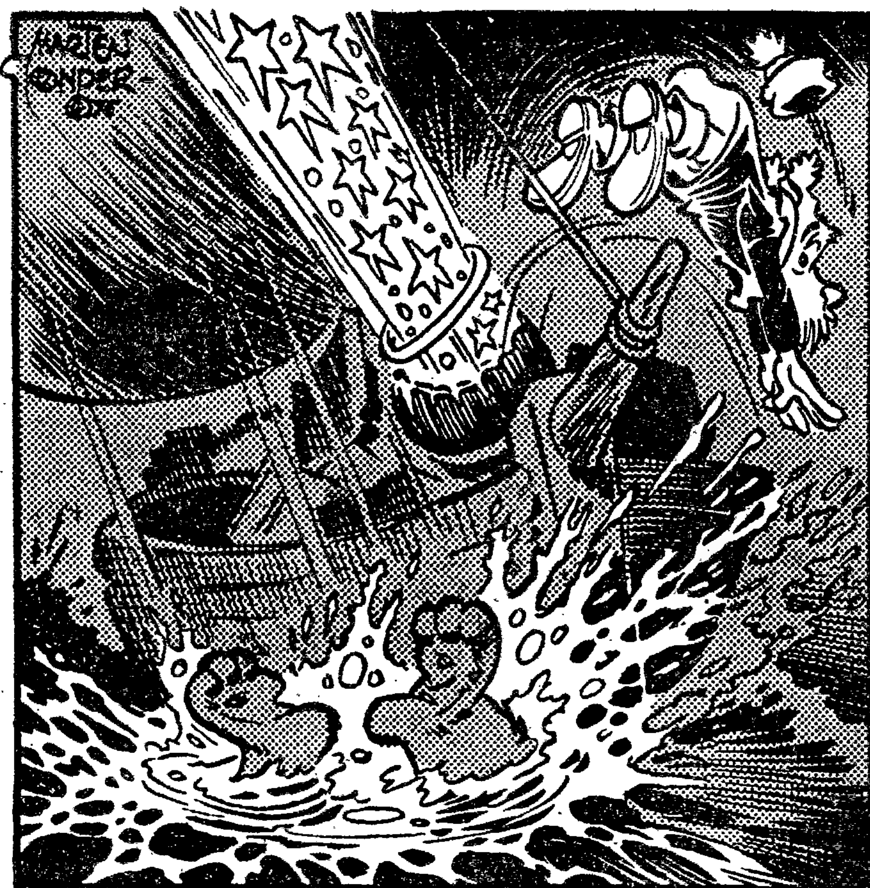
8237 Toen het scheepje zich weer oprichtte, spoelde het water naar achteren, zodat heer Bommel weer zichtbaar werd. De held zat neerslachtig naar de vuurpijl in het kistje te kijken, die druipend in zijn hand hing en er erg slap uitzag.
„Een vergeefse s-strijd", kon men hem horen mompelen. „Water is sterker dan v-vuur; dat had ik kunnen weten. De Kaligagagaar is onoverwinnelijk. We kunnen beter naar huis gaan, bedoel ik eigenlijk..."
„Hier is het!", riep Elger Kaar van de achterbank. „We zijn precies boven de Geperplaat. Opschieten, meneer Bommel! Ik kan het schip hier niet houden, met deze wind."
Heer Ollie sloeg de bleke ogen op en haalde diep adem om de visser op de hoogte te brengen van zijn veranderde plannen. Maar toen zag hij tot zijn ontzetting een torenhoge golf achter het vaartuig oprijzen.
„Pas op!", kreet hij met overslaande stem. „We vergaan! We zinken!"
Maar het was reeds te laat, de golf had het bootje bereikt en in plaats van te zinken rees het steil omhoog. Kaar had hier niet op gerekend, zodat hij de macht over het roer verloor en voorover naar de boeg tuimelde, waar heer Bommel in doodsangst een vaatje omklemde..

8238 De visser viel met een smak tegen de mast en hield die met grote tegenwoordigheid van geest vast.
,,Mijn pijp?'', riep hij boven de storm uit. ,,Mijn doorrokertje is gevallen!''
Heer Bommel ging daar niet op in. Hij was onder het vaatje terecht gekomen, dat hij zojuist geopend had om droog vuurwerk te zoeken en hij omklemde het met alle macht. Want het scheepje had de golftop bereikt en zakte nu aan de andere kant weer naar beneden zodat de lading verward door elkaar rommelde.
Helaas was Kaars rookgerei in hetzelfde fust gevallen en omdat de brand er goed inzat, bleven de gevolgen niet uit.
,,Laat los?'', schreeuwde de visser, die een rooksliertje zag opstijgen. Maar het was was heer Bommels enige houvast en hij omklemde het dan ook stevig, zelfs toen er een vreemd gesis uit opsteeg. Toen was het te laat.
De donderpijlen die er inzaten, vatten vlam en de ongelukkige heer suisde omhoog, een spoor van sterren en vuurverschijnselen achterlatend.
Op de kust was de journalist Argus bezig foto's van het gebeuren te maken.
,,Een mirakels mooi gezicht'', zei de waard, die zijn herberg verlaten had, toen hij donderslagen boven de zee waarnam.
,,Ja'', gaf de verslaggever toe. ,,Een lekker plaatje. Maar ik geloof, dat er iets niet in orde is. Er vliegt wat zwarts door de lucht. Het schip zal toch niet in moeilijkheden zijn?''

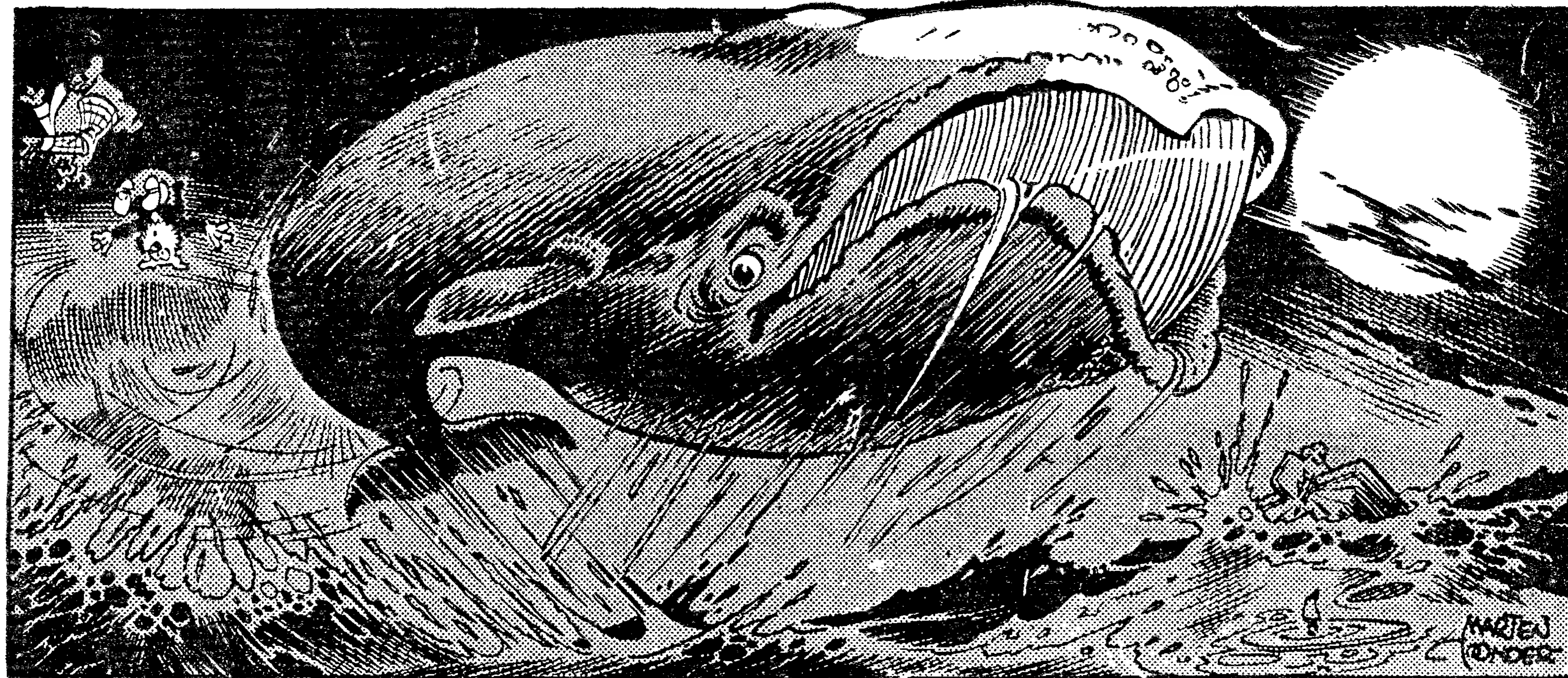

8239 Heer Bommel had het vat niet losgelaten, zodat hij onder geknal en gefluit door het zwerk schoot, terwijl zijn pad door vallende sterren verlicht werd.

Maar omdat hij zijn ogen dichtklemde, genoot hij er niet van, en toen hij ze weer opende, zag hij, dat hij recht op het schip afdook. Het gevaar daarvan drong vaag tot hem door en hij liet eindelijk het vuurspuwende fust los. Dat stortte met een laatste donderknal op de lading in de vissersboot, terwijl de danig geschokte heer in de golven verdween.
„Het loopt mis", sprak Kaar tot zichzelf en hij sprong overboord. Net op tijd trouwens, want door de klap vatte al het vuurwerk vlam en er volgde een geweldige ontploffing.
Op het strand stonden Argus en de herbergier met open mond naar het verschijnsel te kijken. Draaiende zonnen en ontbindende planetenstelsels stegen uit de kokende golven op en zo nu en dan was er boven de huilende wind nog een gillende keukenmeid hoorbaar.
„Je hebt gelijk", riep de waard. „Dat schip is in moeilijkheden."
„Een heroïsche strijd", zei de journalist tevreden. „Maar waar is nu eigenlijk het monster?"

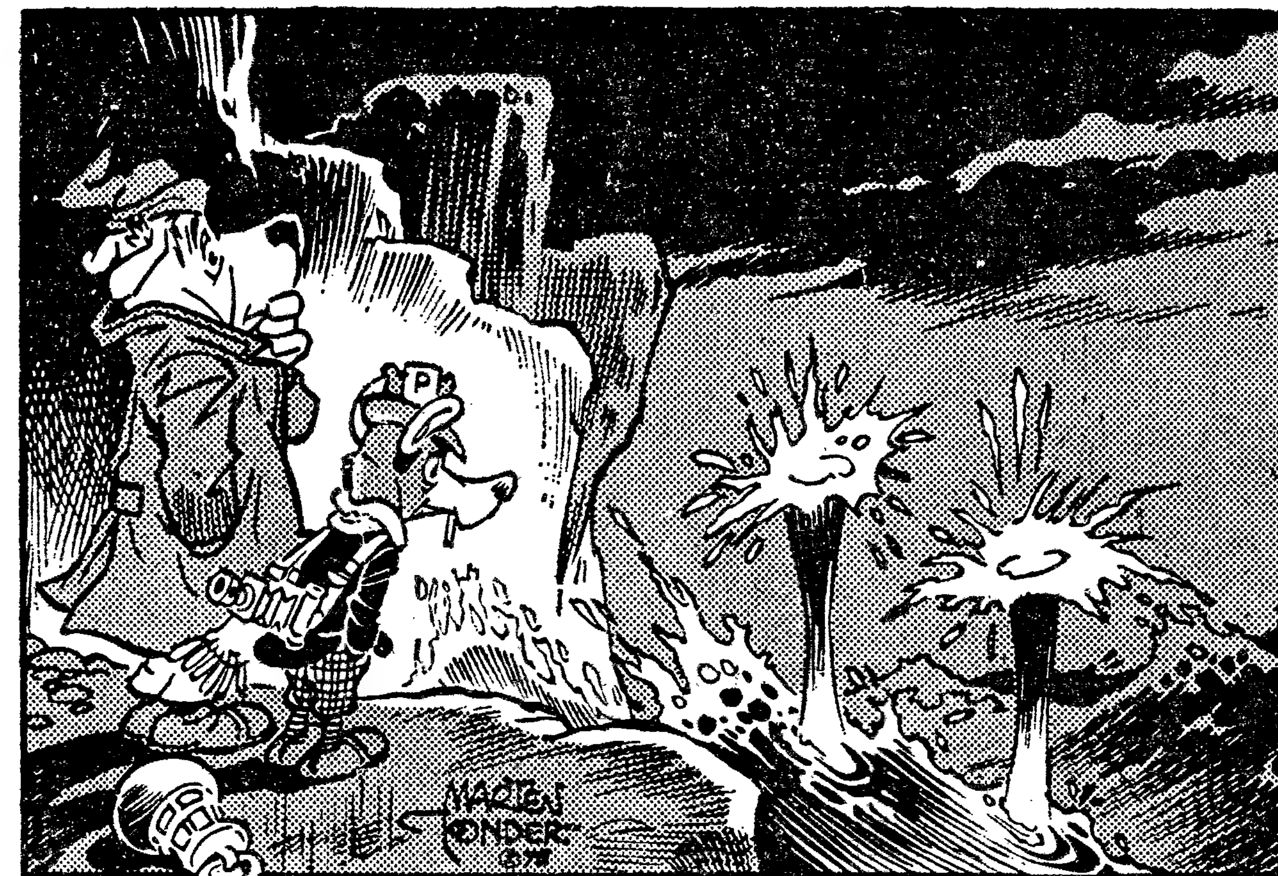

8240 Boven de zee doofden de laatste sterren sissend uit en enige tijd was er niets te zien dan enig wrakhout, dat op de woelige baren dreef. Maar toen verschenen de hoofden van heer Bommel en Elger Kaar tussen de golftoppen.
..Daar gaat mijn goeie schip'', riep de visser treurig. ''En alles voor niks. Waar is het monster?''
''H-hoe kunt u over een m-monstel platen?'', stamelde heer Ollie, die zich in doodsnood aan een laars van de visser vastklemde. ''Ik veldl... ik verdrink! Help!! Is er dan niemand die een held bijstaat in de ure des gevaars?''
Hij begon weer te zinken, maar op dat moment ontstond er een vreemde beroering in het water en er rees een geweldigestaart uit op, die de drenkelingen met grote kracht omhoog wierp. Juist toen brak de maan door de wolken en belichtte met haar zilveren stralen een zeemonster dat uit het water omhoog sprong.

Of het nu door heer Bommels vuurwerk of door de springvloed kwam, zal wel nooit bekend worden. Maar het is een feit, dat de Kaligaar zich eindelijk los wist te maken uit de zandbanken waartussen hij gestrand was. Met grote sprongen verdween hij naar de open zee, terwijl heer Ollie en Elger Kaar door de storm landwaarts gevoerd werden.

8241 Het is niet waarschijnlijk, dat de schipbreukelingen een helder idee hadden van het gebeuren. De wind floot om hun oren en onder hen rezen schuimende golftoppen op, die tegen de rotsen te pletter sloegen. Gelukkig gebeurde dat niet met heer Bommel en Elger Kaar, want voordat ze de kust bereikt hadden, plonsden ze in een hoge brandingsgolf.

„Zulk zwemmen heb ik zelden gezien", mompelde de herbergier bewonderend.

"Jammer, dat het te donker is om dit plaatje te schieten", zei de verslaggever. "Het monster had ik net tegen de maan aan, en dit zou een mooi slotstuk geweest zijn. "Zeemansgraf voor Helden die Monster verjoegen", u weet wel. Maar zonder dat haal ik de grote weekbladen ook, dat is wel zeker. De mooiste reportage die ik ooit zal maken..."

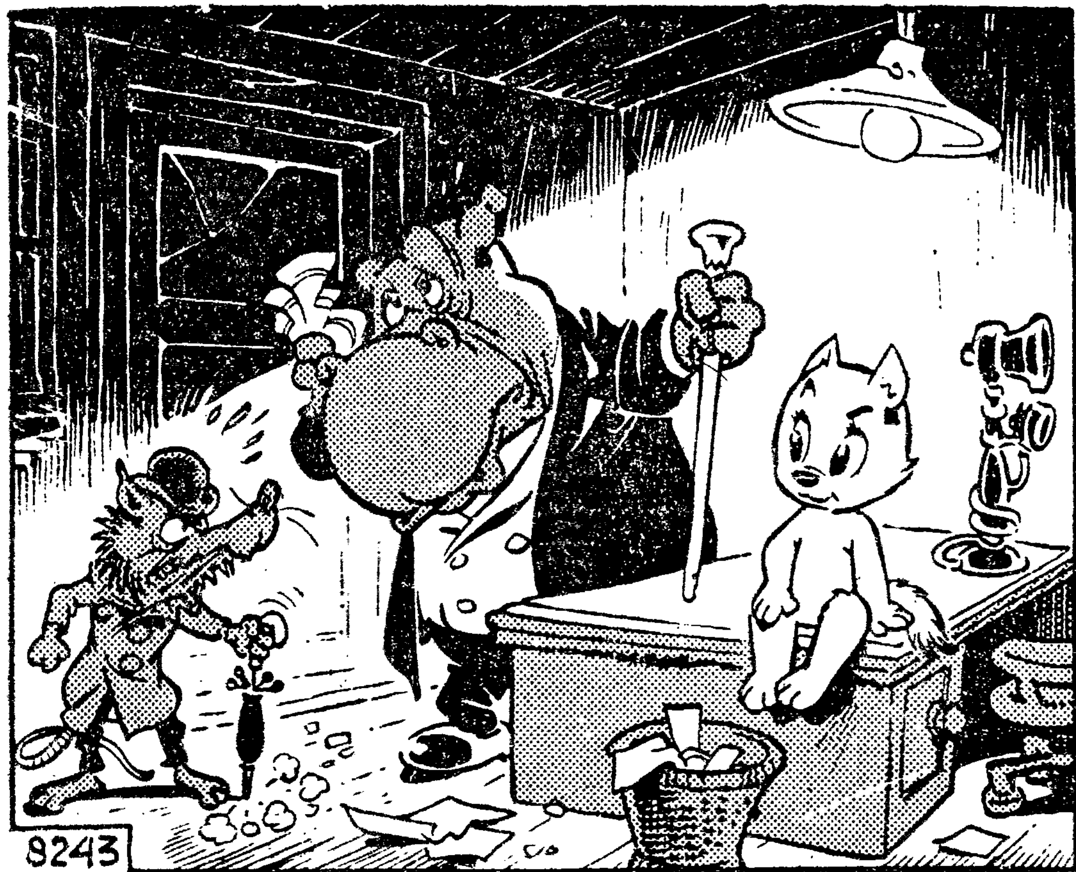
„Dat zal wel," hernam de herbergier. „maar zouden we niet proberen de stakkers eruit te halen? Het water is koud om deze tijd van het jaar."

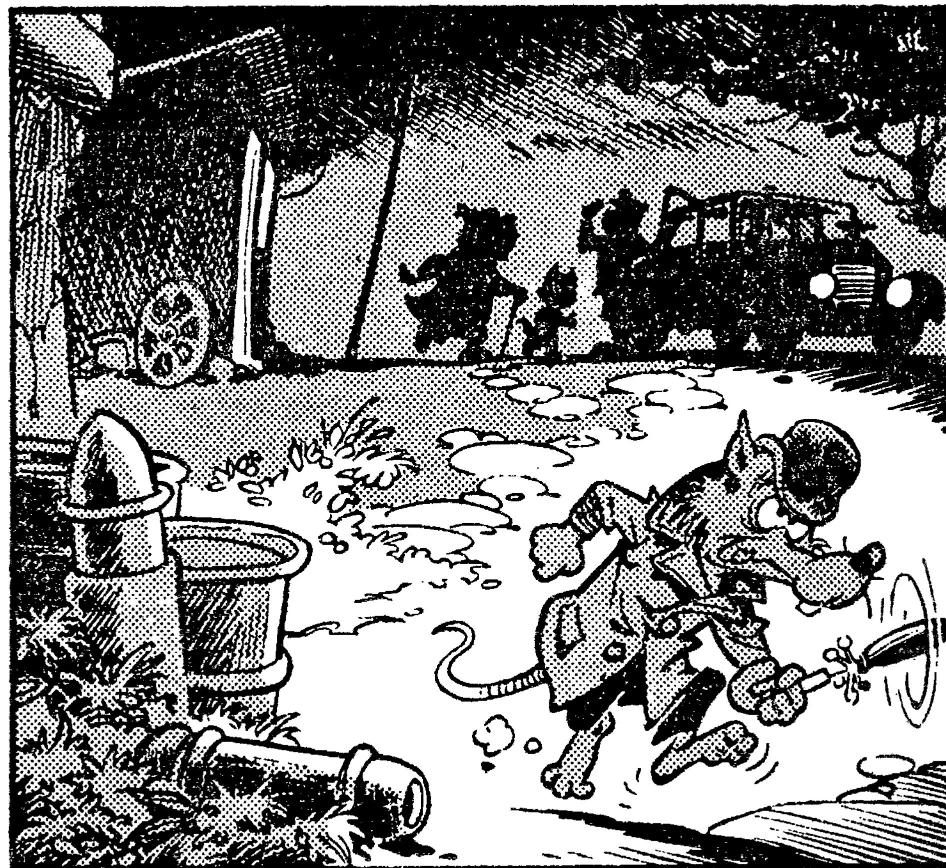

8242 De waard begaf zich voorzichtig naar de rand van de rots en knielde neer om een behulpzame hand bij het redden te bieden. Maar dat was al niet meer nodig. De visser had zich op een rotspunt gewerkt en was bezig de totaal versufte heer uit de golven te trekken.
"Evengoed een mooi plaatje," sprak Argus tot zichzelf. "Eind goed, al goed; daar houden onze lezers ook wel van. Als mijn flits nu maar werkte..."
Gelukkig vond hij in zijn binnenzak een enveloppe, die nogal wat papieren bevatte, en toen hij die had aangestoken, was er genoeg licht om een stemmingsvol kiekje te maken.
Met veel moeite werden de drenkelingen daaraan aan de vaste wal geholpen en zorgzaam naar de herberg geleid.

Niet lang daarna zaten ze in dekens gehuld voor het knappende haardvuur, terwijl de waard hete soep ging halen.
"En nu een verslagje graag", zei de journalist, een bloknootje trekkend. "Hoe ging dat gevecht met de Kaligaar precies?"
"W-woest," herhaalde heer Bommel, die een weinig tot zichzelf begon te komen. "H-heel woest. V-vuur! Door de lucht, bedoel ik. Met sterren. Goed vasthouden, dacht ik.. anders raak ik te water. Maar door de donderbussen ging het heen en weer, als u begrijpt wat ik bedoel."
"Hij sloeg op zijn schip", zei Kaar droevig. "Het vloog de lucht in."
"Een mooi verhaal", zei de verslaggever prijzend. "heroïsche strijd. Dat is toch niet te veel gezegd!"

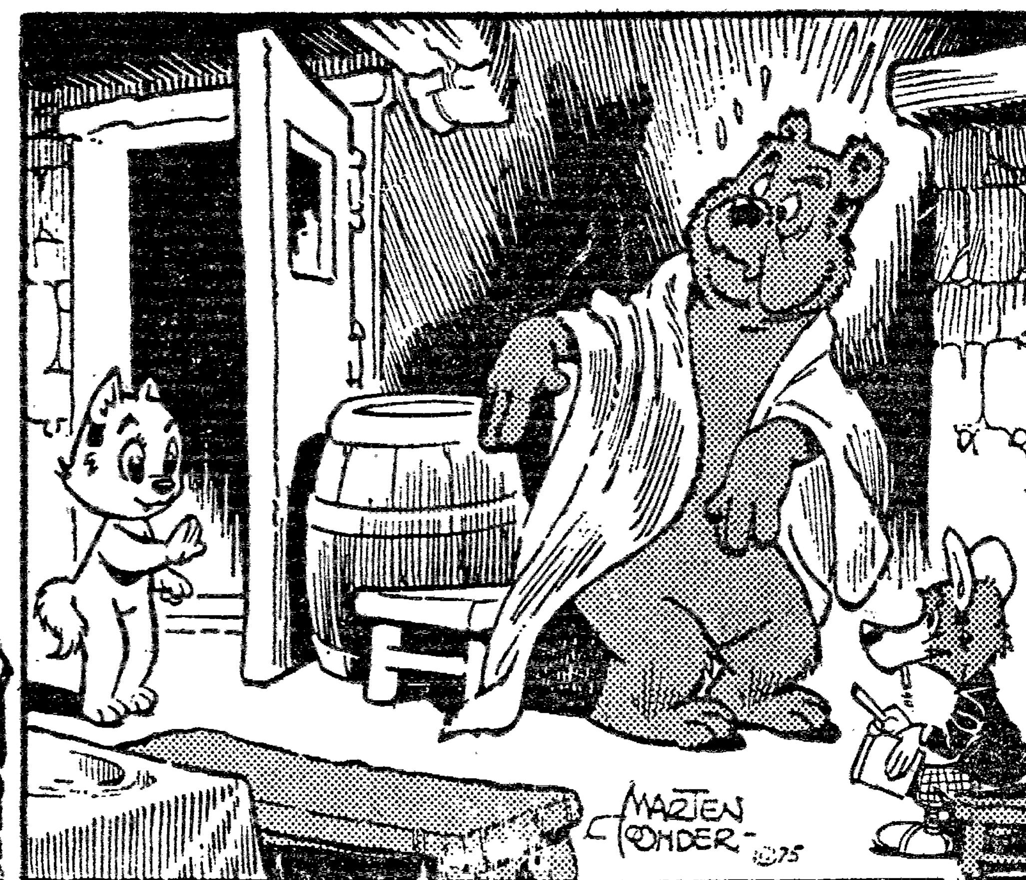

8243 Verder op de kust, waar de Pastylonfabrieken stonden, bevond de burgemeester zich nog steeds in het politiebureau. Zoals oplettende lezertjes zich zullen herinneren, had hij de politie naar huis gestuurd om niet gestoord te worden. Dat kwam goed uit, want na sluitingstijd kwam de knopenfabrikant Verkwil weer langs om te kijken hoe de zaken stonden.
"Het rapport over uw afval en de zeevervuiling is dus bij de krant", zei de magistraat, nadat hij alles verteld had. "We staan voor een overmacht, ik hoop, dat u dat begrijpt."
Zeker omdat ik maar klein ben", siste de ondernemer. ,,Met jouw vergunning zou ik het vasteland met pastylon kunnen bestrijken. Ik neem dit niet. Ik zal je laten merken wat ik kan. Ik zal..."
"Niets", onderbrak de heer Dickerdack vermoeid. "Ik probeer nu al urenlang uit te leggen, dat er geen vergunning kan komen. U moet uw produktie staken, totdat u uw afval hebt opgelost. En nu ga ik naar huis."
Pastuiven Verkwil wierp een blik vol haat op Tom Poes, die zwijgend geluisterd had. Toen drukte hij zich de hoed diep in de ogen en snelde tandenknarsend het gebouwtje uit, terwijl de burgemeester naar zijn wachtende auto liep.
"Ik ga zover met u mee", zei Tom Poes. "Als u me naar Gepermuiden brengt, zal ik zorgen, dat het rapport niet in de krant komt."
De magistraat stemde nors toe en even later reden ze over de kustweg zuidwaarts.

8244 De journalist Argus wilde natuurlijk graag wat meer bijzonderheden hebben over het gevecht met de Kaligaar. En omdat heer Bommel zijn levenskracht bij het haardvuur voelde terugkeren, gaf hij zonder lang aandringen een verslag van het gebeurde.

„Het was een verschrikkelijke strijd", sprak hij bewogen. „Ik voelde me lang niet goed, met een noodlottige maagaandoening voor ogen. Maar toen de verdrinkingsdood naderstormde, ben ik oog in oog met het monster in de lucht gesprongen. Om mij heen raasde de donder en sloeg de bliksem uit het vat, zodat heer Kaar zijn schip moest opgeven door zich terug te trekken in de woedende golven. Maar deze vreselijke offers zijn niet vergeefs geweest. Ik zal persoonlijk zorgen, dat er een nieuwe boot komt. En de de zee is vrij om opnieuw te bevissen, nu de Kaligaar gevlucht is!"

Hij zweeg door gebrek aan adem en nu werd de stem van de visser hoorbaar.

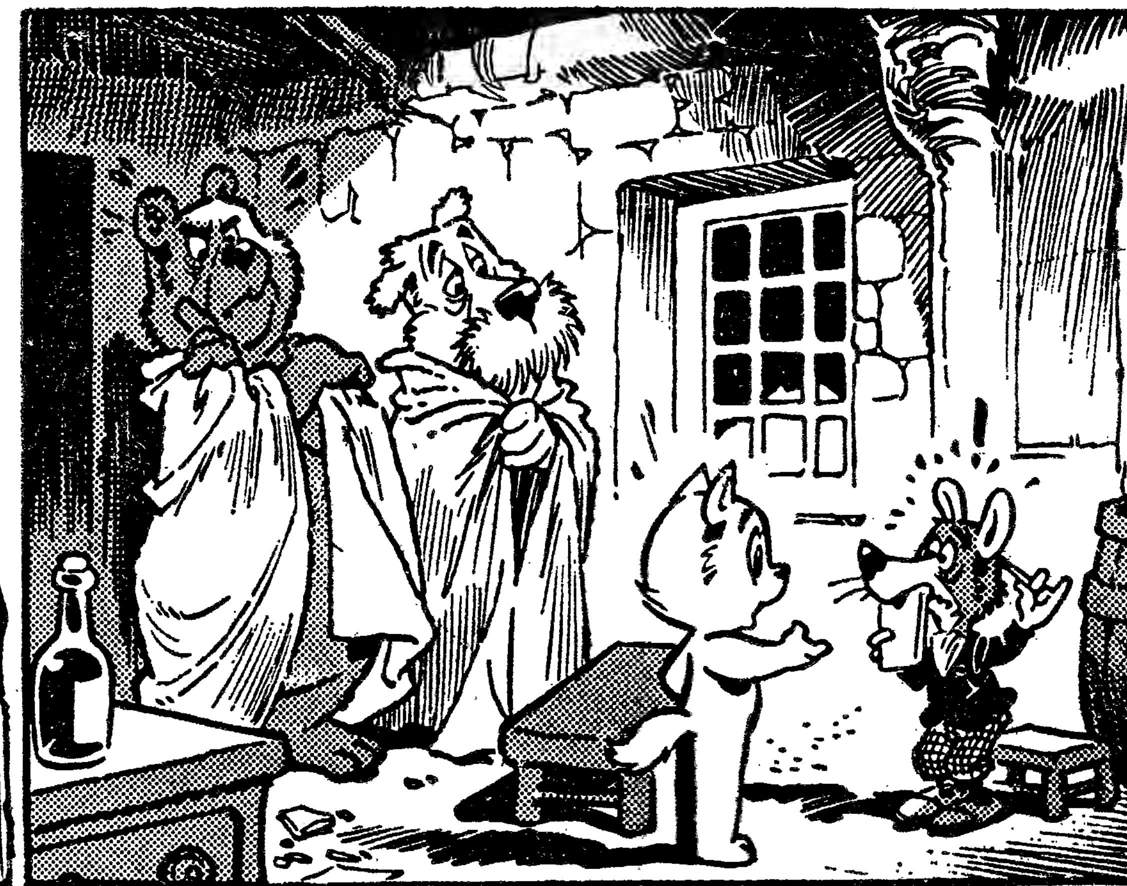
„Dat is dan mooi", zei hij, „Maar de krant schreef, dat er nu een ander monster zal komen. Wat gaat er dan gebeuren? Dat zou ik wel eens willen weten!"

„Ja, daar zegt u zowat", prevelde de verslaggeer druk schrijvend. „Dat stond in het rapport dat ik gekregen heb".

„Er komt geen ander monster," zei Tom Poes, die intussen was binnengekomen. „Dat rapport was verkeerd."

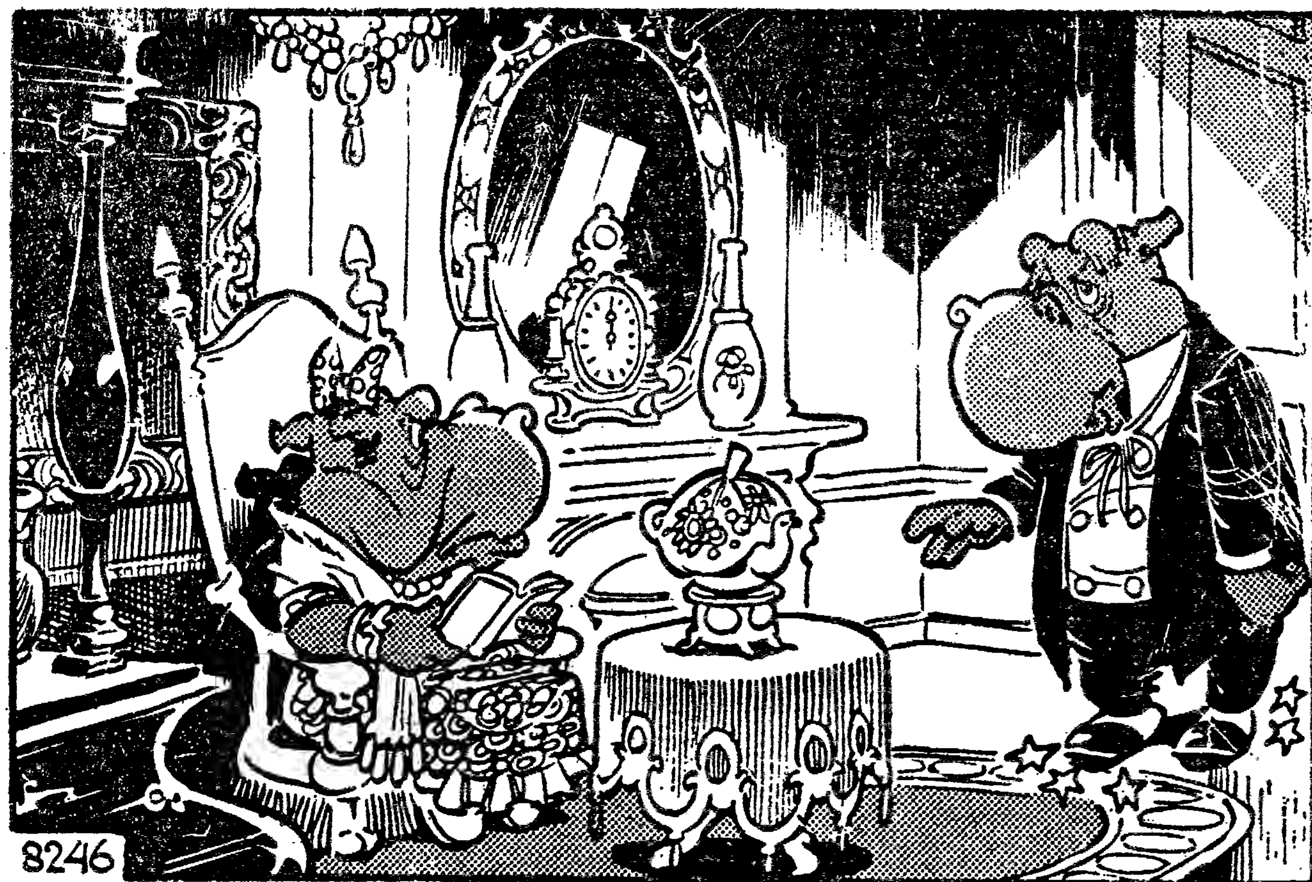

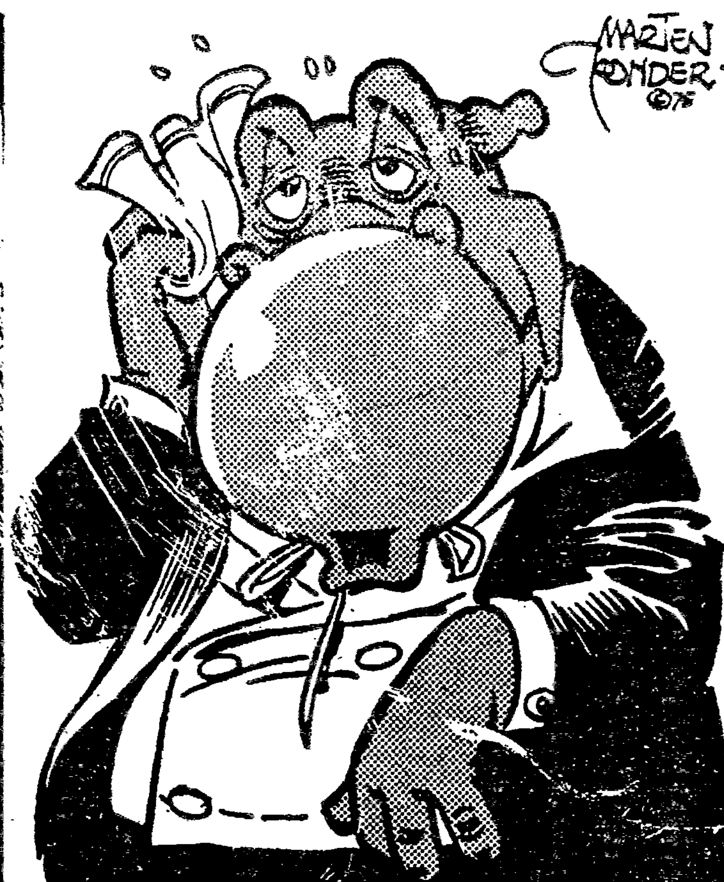

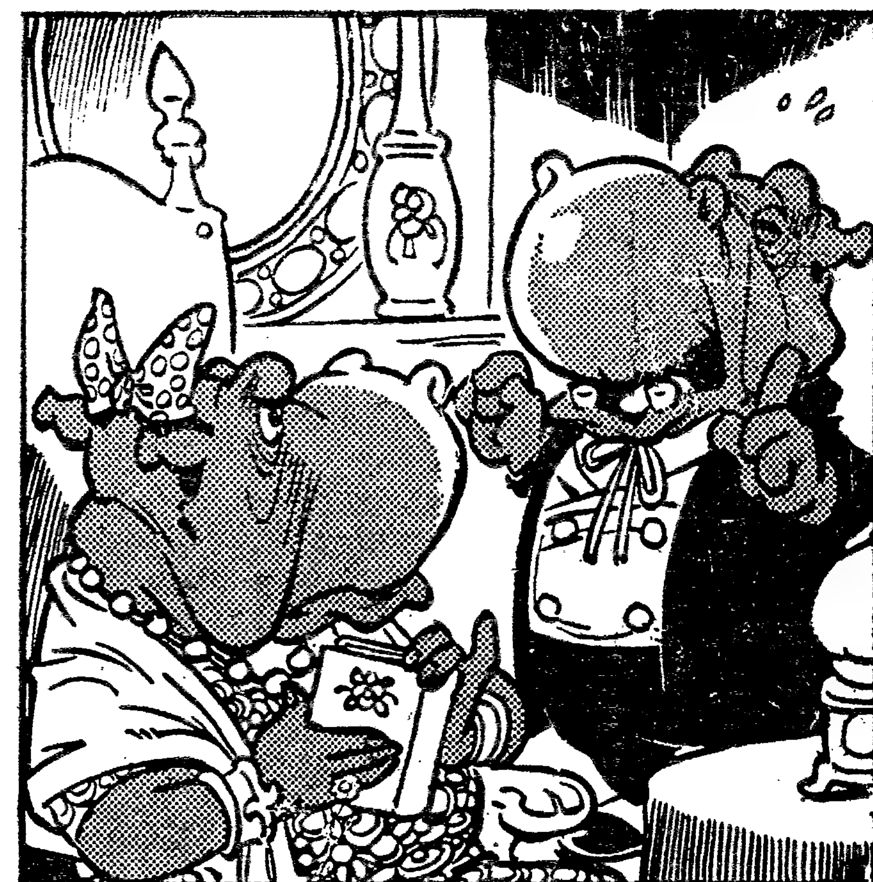

8245 De woorden van Tom Poes veroorzaakten enige opschudding en zelfs Elger Kaar stond op van zijn plaatsje bij de haard.
„Hoe weet je, dat er geen andere Kaligaar zal komen", vroeg hij.
„De zaak is opgelost", zei Tom Poes .„Je kunt gerust gaan vissen, want over een paar dagen zal de zee wel weer schoon zijn. Daar heb ik voor gezorgd, doordat ik met een list..'
„Geen woord meer!", riep heer Ollie verontwaardigd uit. „Waar heb jij voor gezorgd? waar was jij, toen twee zeehelden hun leven waagden? Ik kan veel door de vingers zien van jonge lieden, maar nu maak je het toch te bar! Ik hoop, dat heer Argus dit niet in de krant zet. Want dan zou je door alle lezers met de vinger worden nagewezen als een lelijke opschepper!"

Tom Poes schudde het hoofd en liep op de journalist toe. „Waar is de envelop met de papieren die ik je heb gegeven?", vroeg hij. „Dat was het rapport. Laat het maar zien."
„Envelop...", herhaalde Argus, terwijl hij zich verward achter het oor krabde. „Nu je het zegt... Tja, die heb ik een beetje verbrand. Om wat licht voor een foto te hebben, je kent dat, vervelend, hoor. is het erg?"
„Hm," mompelde Tom Poes verslagen.
„Je kunt beter naar bed gaan, jonge vriend," zei heer Bommel streng. „We praten er niet meer over."

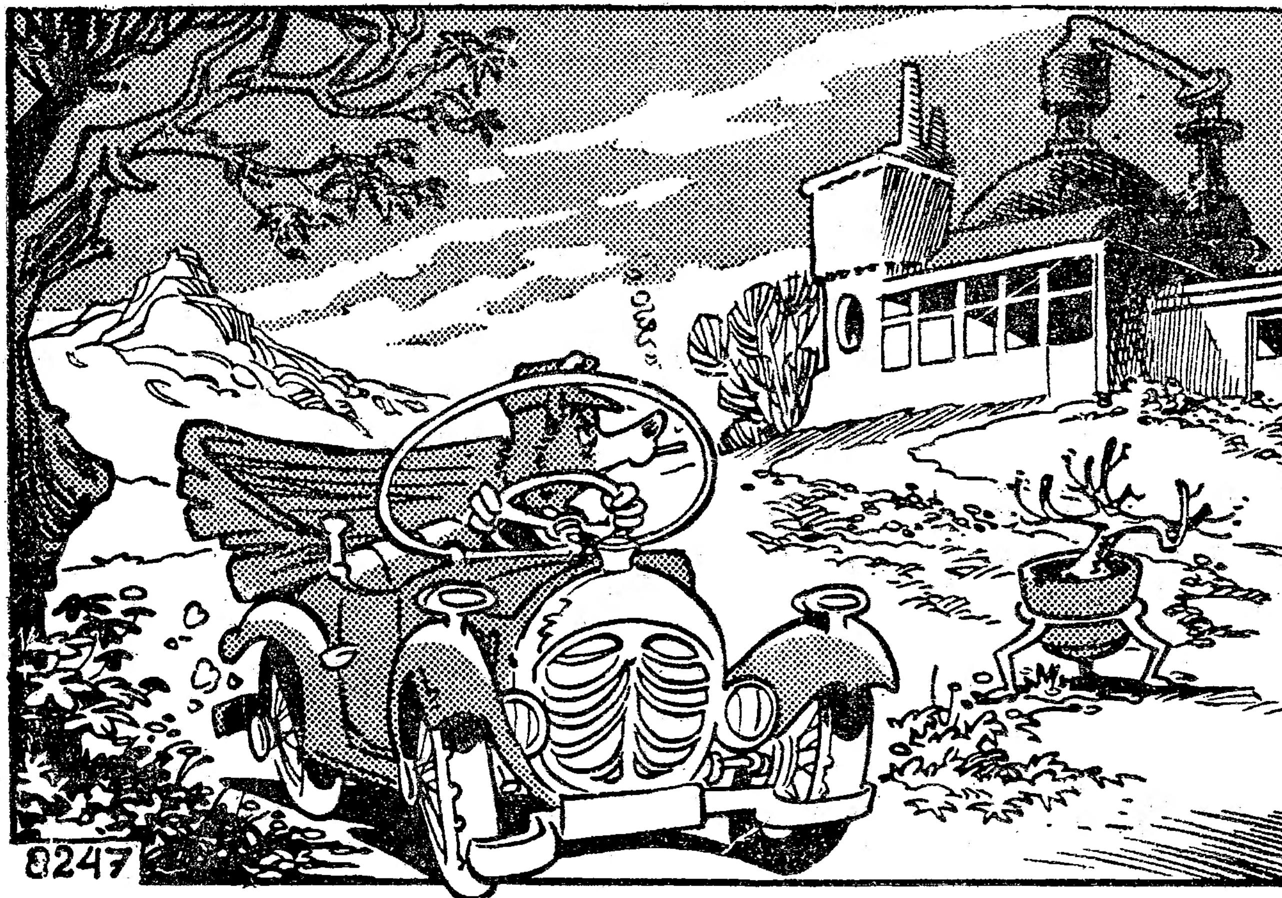

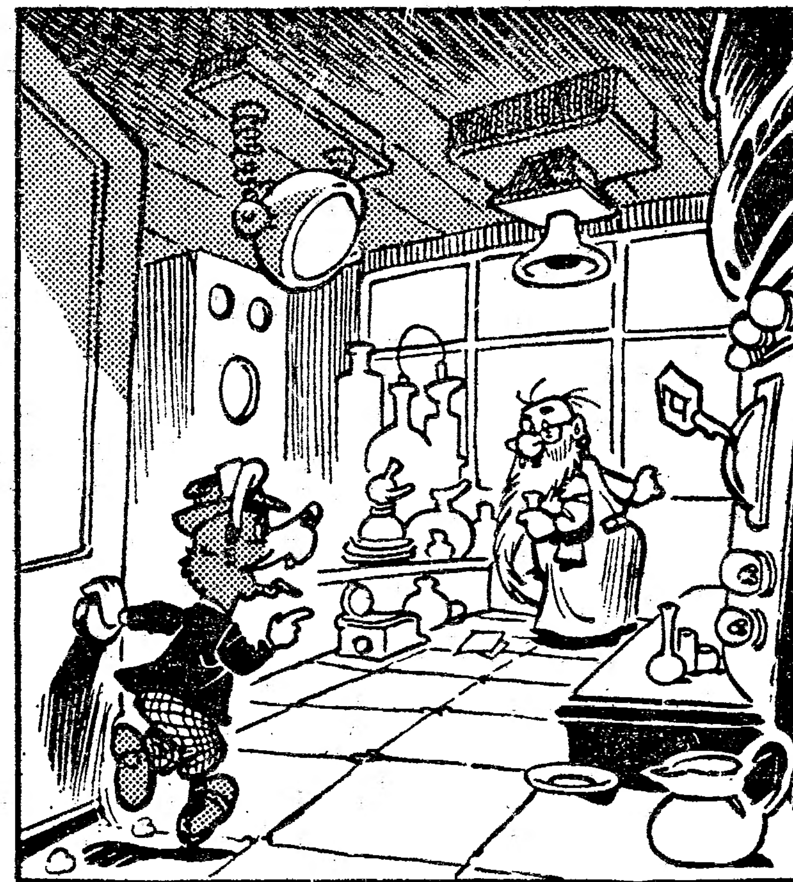
8246. Het was die avond al laat, toen de burgemeester thuis kwam. Mevrouw Dickerdack had op hem gewacht, zoals haar gewoonte was, maar haar humeur had ernstig geleden.
,,Waar heb je gezeten ?" vroeg ze, toen de magistraat op gezwollen voeten binnen kwam. ,,Zeker weer een late vergadering, hè ? Maar je kunt beter iets anders verzinnen, want ik heb het stadhuis opgebeld ! Ik weet, dat je er niet was, en ik .."
,,Nee, nee, inderdaad", onderbrak de burgemeester vermoeid. ,,Geen vergadering, lieve. Ik heb gewerkt aan het welzijn van de gemeente. Met grote inspanning heb ik een halt kunnen toeroepen aan de vervuiling van het zeewater. Je weet niet half, onder welke zware druk iemand in mijn positie kan staan. Het zal me nog eens zuur opbreken.."

Hij veegde zuchtend het gelaat af en hernam toen op krachtiger toon: ,,Maar ik heb mijn doel bereikt. De vissers kunnen onbezorgd hun mooie beroep weer uitoefenen en onze kinderen kunnen weer gezondheid opdoen in de zuivere golven. Geen moeite is me te veel geweest en als ik dan thuis kom, wens ik ontvangen te worden in een prettige sfeer. Dat is toch niet te veel gevraagd?"

,,Ik hoop, dat het waar is", zei mevrouw koeltjes. ,,Meneer Dorknoper zei.."

,,Goed, dat je me eraan herinnert", riep de heer Dickerdack uit. ,,Ik moet Dorknoper morgen vroeg instructies geven. Dat wordt een kort nachtje, lieve. Ik ga naar bed."

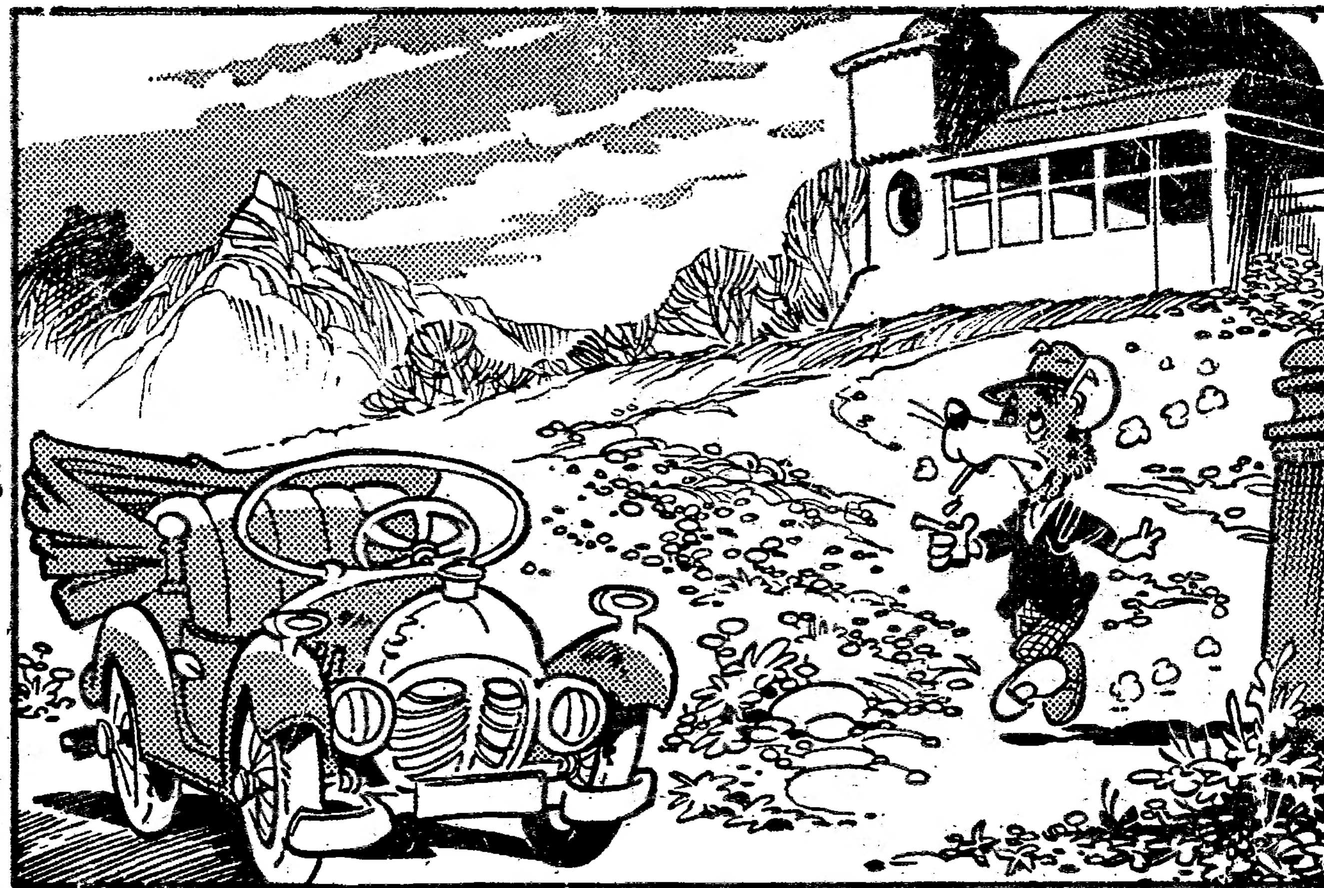

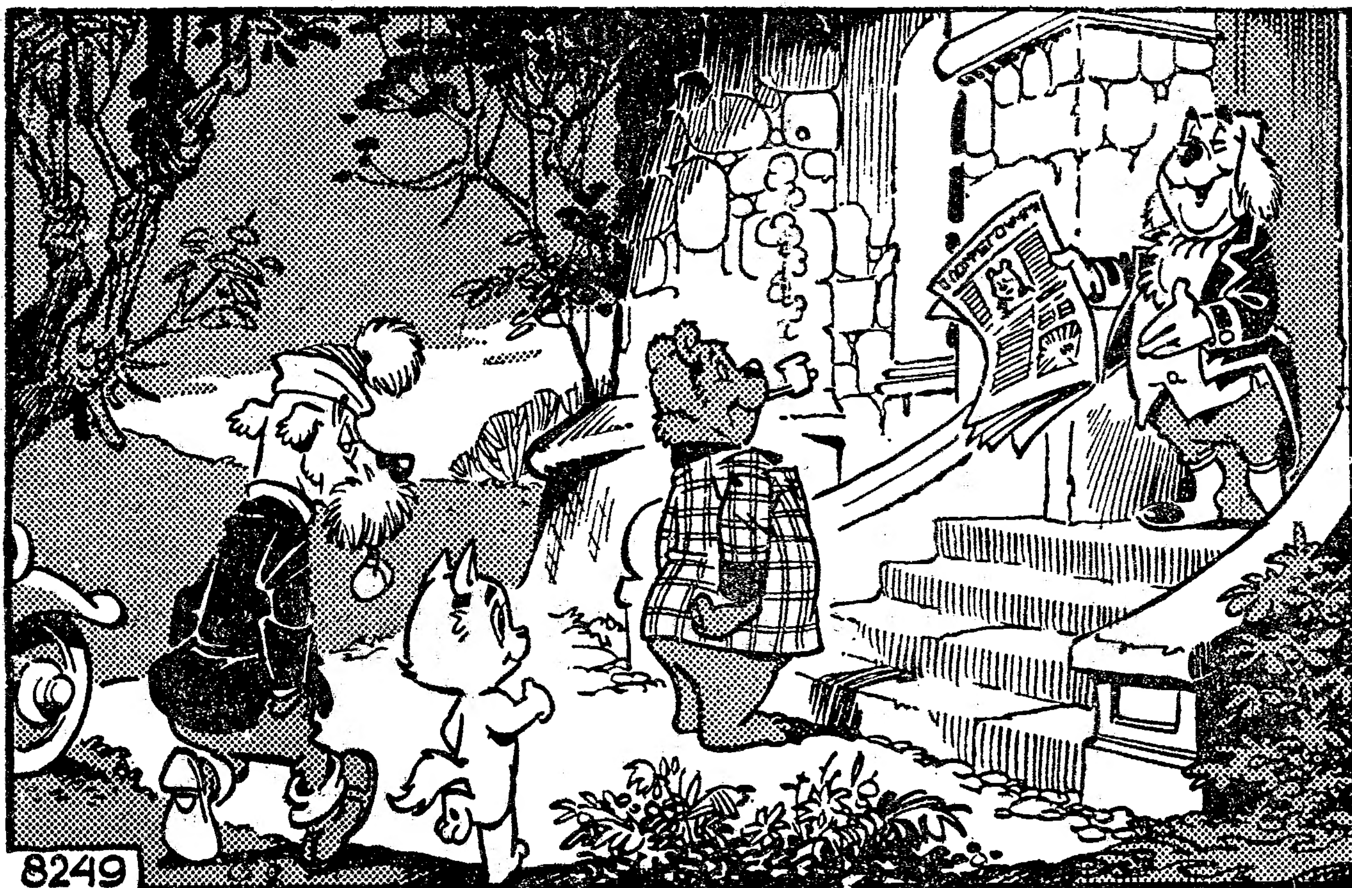
8247. Toen de journalist Argus de volgende morgen stadwaarts reed, passeerde hij het gemeentelaboratorium.
,,Dat komt goed uit," sprak hij tot zichzelf. ,,Er is toch iets eigenaardigs aan dit verhaal. Wat was dat voor een rapport waar Tom Poes het steeds over had? Ik zal hier even een praatje maken."

Met deze gedachte stapte hij uit en liep het gebouw binnen, waar professor Prlwytzkofski reeds doende was met zijn retorten.
,,Ogenblikje, prof", sprak hij. ,,Het monster waar u een rapport over hebt gemaakt, is vannacht verdreven. Dat zal u wel interesseren, dacht ik. Maar wat ik graag wil weten is, of er nu werkelijk weer een ander monster komt."
De geleerde nam zijn bril af en keek de verslaggever bewolkend aan.
,,Praw !", riep hij uit. ,,Monstr ? Waar praat u van, mijnheer ? Daar waar gans gener monstr !! Daar waar een ouder, kranker wal, der tussen de zandbanken vastzitste ! Ik heb daarover ener rapport geschreven, dat u in uwer tijding verdraaierd hebt ! Praw, mijnheer !".
,,Drommels", zei de verslaggever onthutst. ,,Een zieke walvis ? Maar hoe zit het dan met de verstoorde visvangst ?"

8248. Professor Prlwytzkofski barstte in een hartelijk gelach uit. „Der monstr waar ener walvis!", riep hij. „Hahaha! Ener walvis eet gene vissen, dat weet doch een kind. Het is een gans goedmoedig dier. Gestrand op ener zandbank en vlot gekomen door der springvloed, dat is ja duidelijk. Hahaha!"
Het is te begrijpen, dat Argus moeite had deze mededeling te verwerken.
„Maar de visvangst dan?", drong hij aan. „De vissers vingen toch maar niks meer."
„Praw", hernam de geleerde, zijn bril weer opzettend. „Der waatr was verschutterd door afval van de pastylonfabriek. Die loosde zijner ongevoeg in der zee, zodat der visbestand verre bleef. Het staat ja alles in mijner rapport. En nu moet ik weder aan der arbeid. Der goede dag, mijnheer."
De journalist tikte aan zijn hoed en liep peinzend terug naar zijn auto.
„Een mooie boel", dacht hij misnoegd. „Kaligaar is dus gewoon maar een bijnaam voor een walvis. En het rapport is door de een of ander vervalst, zodat het een monster werd waar de overheid niets aan kon doen. Ik begin te snappen wat Tom Poes bedoelde. Daar zit een scherp stukje in.."
Hij blies dubbend een rookwolk uit, maar toen hij in zijn wagentje stapte, had hij een besluit genomen.
„Ik ga die hele prof met zijn rapport vergeten", prevelde hij. „Het verhaal van het verjaagde monster Kaligaar is veel aardiger. En het zou zonde zijn van de mooie foto's die ik genomen heb."

8249. Heer Bommel had Elger Kaar uitgenodigd een paar dagen te komen logeren, zodat hij op zijn gemak een goede boot zou kunnen uitzoeken in de stad. En omdat ze lang hadden uitgeslapen, was het al avond, toen ze op Bommelstein aankwamen.

,,Welkom thuis," zei de bediende Joost, die hem met een krant in de hand opwachtte. ,,Mag ik zo vrij zijn u geluk te wensen, heer Olivier? Wat een prachtig artikel staat er nu toch over u in het avondblad. 'Een heroïsche strijd' noemt de heer Argus het, en hij plaatst er veel treffende kiekjes bij, werkelijk! Die zuidwester! Ik heb er van staan te kijken, met uw goedvinden. En daarna heb ik mij verstout een passende maaltijd klaar te maken."

Deze woorden deden heer Ollie goed, dat valt te begrijpen. Opgewekt ging hij zijn gasten voor naar de eetkamer, waar de kaarsen al waren aangestoken.
,,Nog steeds is er op deze wereld plaats voor eenvoudige helden, die ingrijpen waar de overheid faalt", sprak hij, nadat hij een kleine toespraak had gehouden. ,,En als er een andere Kaligaar komt, gaan we er opnieuw op af; wat u heer Kaar?"
,,Er komt geen ander monster", wilde Tom Poes zeggen. Maar na even slikken besloot hij te zwijgen. En omdat Joost bovendien zijn best had gedaan, werd het een heel gezellige avond.

EINDE VAN DIT VERHAAL

750414

Tom Poes en de Kaligaar